

El santo evangelio según San Lucas

San Lucas ĩ gotisore gaye

¹ Ñati mɛ yɛ baba Teófilo. Adi mɛre papera cõa yɛ. Adi rɛmɛri Jesure rētagore oca ucari masa jājarã ñama ĩna ĩja.

² Mani robo bajiroti cajero Jesús rãca riasotigoana ĩna gotija, tɔgoanati ñama ĩna cɛni. Ito bajiri ĩna ucarise ticõri, “Jesús rãca riasotigoana ĩna gotiro bajiroti ucama ĩna cɛni”, yi tɔõia mani.

³ Ito bajiro yi masibojaguti jeyaro Jesure rētare oca queno riasoticõri, “Yɛ baba Teófilore yiari, yumasiti itire ucacɛja yɛ”, yi tɔõiacɛ yɛ.

⁴ Ito bajiro tɔõiacõri, “Jeyaro yɛ tɔogore bajiroti bajiyija Jesure cɛni”, mɛ yi tɔo masitoni adi mɛre uca yɛ.

Juan ĩ rujearoto riojɛa ángel ĩ goti yure gaye

⁵ Herodes, Judea sita ɛjɛ ĩ ñaroca, sīgũ ñayijɛ pai Zacarías wame cɛtigɛ. Pai Abías gãna rãca gagɛ ñayijɛ Zacarías. ĩ manajo Elisabet wame cɛtigo ñayijo iso. Pai Aarón ñajacɛ janeño ñayijo iso.

⁶ Dios ĩ tija queno yirã ñayijarã ĩna jũarã, Zacarías ĩ manajo rãca. Ito yicõri Dios ĩ rotirise queno cãdirã ñayijarã ĩna. Ito bajiri, “ĩnare seti ña”, yi masibisijarã gãjerã.

⁷ Ito bajibojarocati rĩa mañijarã ĩna. No yicõri rĩa cɛti masibisijo Elisabet. ĩna jũarã bɛcɛrã riti ñayijarã ĩja.

8-9 Co rumu Zacarías rãca gãnare pai ye moare ñayiju Dios ya wiju. Paia ñna yisotire yicõri Zacaríasre bese masiyijarã gãjerã paia. “Mutí ña Dios ya sãa sãjarocu, Diore queno sutirise soe ñsirocũ”, yi ti masiyijarã ñna Zacaríasre.

10 Ito ñna yija tucõri, Diore queno sati quenarise soe ñsirocũ, Dios ya sãa sãjayiju Zacarías. Ito ñ soe ñnaroca riti macũjua Diore busi ñayijarã masa jeyaro.

11 Iti ñ soeroca riti Dios ñnaro gagũ ángel goañoijiju Zacaríasre. Diore soe ñsiraju riojocadũjajua goa rãgũyiju ñ.

12 Ángelre ti bujacõri, no yi masibisiju Zacarías. Buto güyiju ñ.

13 Ito bajiro ñ güija ticõri, ado bajiro ñre gotiyiju ángel:

—Güibesa Zacarías mũ. Mũ busirisere tucõri Dios. Ito bajiri mũ manajo Elisabet macũ cutigo yigõji. Ito yicõri Juan ñre wame wõgũ yigũja mũ.

14-15 Mũ macũ Dios ñ tiro riojo queno yigu ñagũ yiguñi ñ. Ito bajiri queno wanũgũ yigũja mũ. Ito yicõri ñ rujeaja tucõri, masa jãjarã wanũrã yirãji ñna. Mũ macũ uyé ide idibiquñi, sibiore cuni. Ito yicõri ñ rujearoto riojua Espiritu Santo quedi sãjagũ yiguñi ñre.

16 Mũ macũ ñ riasorise tucõri Israel sita gãna jãjarã mani Uju Dios rãca tũdi usi cutirã yirãji ñna.

17 Jane mejeju Elías wame cutigu, Diore goti ñsiri masu ñayiju. ñre bajiro queno oca sãoro masare riasogu yiguñi mũ macũ. Dios ñ cõaru Cristo ñ ejaroto riojua, Dios oca queno masare riasogu yiguñi mũ macũ. Ito bajiri Espiritu Santo ñ ejuarisenã jacũsabatia ñna rã rãca corocõ usi cutiroca yigu

yiguĩji ĩ. Ito yicōri Diore c̄adimena ĩna c̄adiroca yiḡu yiguĩji ĩ. Ito bajiro yiḡu, Cristore masa ĩna boca āmi ñac̄āroca yiḡu yiguĩji m̄u mac̄u, yiyij̄u ángel Zacaríasre.

18 Ito ĩ yija t̄uoc̄ōri, ado bajiro ĩre seniñayij̄u Zacarías:

—¿M̄u yirise r̄ētarō yiroja, no bajiro yi t̄uōĩa ñaḡũ yiḡujada ȳu? B̄uc̄uḡu ña ȳu. Ito yic̄ōri ȳu manōjo c̄ani b̄uco ñamo, yiyij̄u Zacarías.

19 Ito ĩ yija ĩre c̄adiyij̄u ángel:

—Gabriel ña ȳu. Ito yic̄ōri Diore moa ĩsiḡũ ña ȳu. M̄are iti oca quenarise ȳu gotitoni ȳare c̄ōami Dios.

20 Ito bajibojarocati ȳu b̄usirise m̄u t̄uor̄an̄ubejare b̄usi masibitic̄ōri, b̄usibic̄u ñaḡũ yiḡuja m̄u. Ito bajiri m̄u mac̄u ĩ rujearoto rioj̄ua b̄usibic̄u riti ñaḡũ yiḡuja m̄u maji. Ito bajiroti r̄ētarō yiroja, Dios ĩ āmori r̄am̄uj̄u, yiyij̄u ángel Zacaríasre.

21 Ito ĩ yiroca mac̄ũj̄u ñarã ruje t̄uōĩayijarã masa Zacaríasre yurã. ¿No yija Dios ya wij̄u yoari sejati Zacarías? yi t̄uōĩayijarã ĩna.

22 ĩ budija bero no yi b̄usi masia mañij̄u Zacaríasre. ĩ ito bajija tic̄ōri, “Dios ya s̄ōaj̄u ñasarise tiñi ĩ”, yiyijarã masa. ĩj̄ua b̄usibic̄u ñac̄ōri no bajiro yi b̄usi masibisij̄u ĩnare. Ito bajiri b̄usiḡuōc̄āti ĩ ya āmona s̄ōju quesoĩayij̄u ĩ.

23 Dios ya wij̄u ĩ moa t̄ioja bero ĩ ya wij̄u t̄udi wayij̄u Zacarías.

24 ĩ ya wij̄u ĩ t̄udi ejaja bero ĩ manōjo Elisabet mac̄u s̄añaḡō ñayijo iso ĩja. Ito yic̄ōri wij̄u ñaḡō, budibisijo iso co ñajamoc̄ō ũmacañic̄ō.

25 Ado bajiro t̄uōĩayijo iso. “Ito bajiro ȳu mac̄u s̄añaroca yiñi Dios ȳure. Ḡajerã ȳure ĩna ti tudibe

yigu, ito bajiro queno yiñi Dios yure”, yi tsoñayijo iso.

Jesús ñ rujearoto riojua ángel ñ goti yure gaye

²⁶ Co ãmojeno ñmacañi macu sãña tujago Elisabet iso ñaroca, Dios ñaro gagu ángel Gabriel wame cutigure cõayiju Dios, Nazaret wame cutiri cutoju. Galilea sitaju ñayiju iti cuto.

²⁷ Itoju sīgõ María wame cutigure oca gotirocure cõayiju Dios Gabrielre. Manuju maco ñmugũ rãca ajeñabeco ñayijo iso. Ito yicõri José manajo ñaroco ñayijo iso. Masa ujũ ñayoru janami macu ñayiju José. Ñ ñicuju David wame cutiyoyiju, jane mejeju masa ujũ ñayoru.

²⁸ María tujũ ejacõri ado bajiro isore gotiyiju ángel:

—¿Ñati mu? Mure oca gotigu wadibu yu. Dios ñ tija, queno usi cutigo ñayiju mu. Ito bajiri mu rãca ñami Dios. Gãjerã romia rëto busaro queno yiñi Dios mure, yiyiju ángel Maríare.

²⁹ Ito ñ yija tsoçõri, buto tsoña jaiyijo iso ñja. “¿No yija ito bajiro yure seniñati ñ?” yi tsoñayijo iso.

³⁰ Ito yija macana isore busiyiju ángel:

—Güibesa María mu. Mure wanuami Dios. Ito bajiri mure queno yiñi ñ.

³¹ Macu sãñagõ ñasũogo yigoja mu, ito yicõri macu cutigo yigoja mu. Ñre macu cuticõri, Jesús wame yigo yigoja mu, mu macure.

³² Masa rëtoro masi rëtocũgũ ñagũ yiguñi ñ. Ito yicõri, “Dios Macu”, wame cutigu yiguñi ñ. Dios ñmacuju gagu Macu ñari ito bajiro wame cutigu yiguñi ñ. Ñ ñicuju David ñayoru robo bajiro Uju ñagũ yiguñi ñ cuni. Ito bajiro ñ ñaroca yigu yiguñi Dios.

33 Israel sita gãna jeyaro ɯjɯ ñagũ yiguĩji mɯ macɯ. Ito yicõri i rotirise sɯsabeto yiroja ija, yiyijɯ ángel Maríare.

34 Ito i yija tɯocõri, ãre seniñayijo María:

—¿Ëmɯgũ rãca yɯ ñabitibojarocati yare macɯ ru-jeagu yiguĩjida? yiyijo iso ãre.

35 Iso ito yija tɯocõri, ado bajiro isore cɯdiyijɯ i:

—Ï ya ɯsiti mɯre queo sãgũ yiguĩji Dios. Ito yicõri i masirise mɯ rãca ñaro yiroja. Ito bajiro Dios i yija i ya ɯsiti mɯ macɯ sãñarise bajiro yiroja mɯre. Ito bajiri macɯacã mɯ rɯcorocɯ Dios i ãmorise riti yigɯ yiguĩji i. “Dios Macɯ ñami i”, yirã yirãji masa. Gaje ado bajiro mɯre gotia yɯ.

36 Mɯ gajego Elisabet bɯco ñabojagoti macɯ cɯtigo yigõji iso. “Rã cɯtiado mamõ iso”, yibojacã masa. Ito ña yibojarocati co ãmojeno ãmacañi taja iso macɯ sãñaja bero.

37 “Diore disejɯa bɯto josarise manoja”, yiyijɯ i Maríare.

38 Ito i yija tɯocõri, ado bajiro cɯdiyijo iso:

—Dios i rotirise moa ãsiri maso ña yɯ. Ito bajiri mɯ yiro bajiroti yire ãmoa yɯ, yiyijo María.

Iso ito yija tɯocõri, ãmacãjɯ tɯdi mɯjacoayijɯ ángel mɯcana.

Elisabetre María iso tigo ware gaye

39 Ito bajiro i yira ramari bero ɯsirio wayijo María, Judea sitajɯ gũta yucari ñari cɯtojɯ Elisabetre tigo waco.

40 Ito ejacõri Zacarías ya wijɯ sãjayijo iso. Ito sãja ejacõri, “¿Ñati mɯ?” yi seniñayijo iso Elisabetre.

41 Maríá iso seniñaja tʰocōri, Elisabet jeraga totijʰ macʰ sãñagũ wãreyijʰ. Ito yicōri Espiritu Santo isore quedi sãjayijʰ.

42 Ito bajicōri oca sēoro ado bajiro yi gotiyijo Elisabet Maríare:

—Gãjerã romia rētoro queno yiñi Dios mʰre. Ito yicōri mʰ macʰ rʰcorocʰre cʰni queno yiñi Dios.

43 ¿Ñasari maso meje yʰ ñabojarocati yʰ ʰjʰ jaco ñaroco yʰre tigo wadiri mʰ?

44 Yʰre mʰ seniñaja tʰocōri, yʰ ya jeraga totijʰ sãñagũ, yʰ macʰ wanʰgũ wãremi ã.

45 “Dios ã bʰsiado bajiroti itire yicōgũ yiguñji”, yiroco bʰto wanʰa mʰ, yiyijo Elisabet Maríare.

46 Ito yija ado bajiro yiyijo Maríá:

Yʰ ya ʰsina mani ʰjʰre bʰto rʰcʰbʰoa yʰ. Ito bajiri, “Queno ya mʰ”, ya yʰ ãre.

47 Dios ñami yʰre masorʰ. Ito bajiri ãre queno wanʰa yʰ.

48 ãre moa ãsiri maso ñasago meje yʰ ñabojarocati yʰre ãcabojabiticōri queno yiquĩ Dios yʰre. Ito bajiri ãre bʰto wanʰa yʰ. Ado bajiro bʰsirã yirãji yʰ bero gãna. “Isore queno yiñi Dios”, yirã yirãji ãna.

49 Ito bajiro tʰoãrã yirãji ãna, rētoro masigũ Dios yʰre queno ã yija ticōri. Queno yigʰ ñami Dios. Ñeñarise yĩãbicʰ ñami ã.

50 ãre rʰcʰbʰorãre ãnare ti maitĩñagũ yiguñji Dios.

51 Bʰto sēogũ ñami Dios. Ito bajiri jaje tiyamani ãocãyijʰ ã. Ito yicōri, “Rētoro masirã ña gʰa”, yi tʰoãbojarãre, rētocũyijʰ Dios.

52 Ujarã ñasabojarã ñna ñasabitiroca yiyijũ Dios. Ito yicõri, “Gãjerã rëtoro masigũ ñna yũ”, yi tũoĩamenare ñna ñasarã ñaroca yiyijũ Dios.

53 Ñio jogarãre quenarise ecayijũ Dios. Ito yicõri gajeoni jairã ñabojarãre cuni ñe manoti ñnare bucõayijũ Dios.

54-55 Mani ñicũsabatia Abraham ñayoru mesare ado bajiro gotiyijũ Dios. “Mũare cuni, mũa janerãbatiare cuni ti maicõri queno yi ñacũja yũ”, yiyijũ Dios. Itire ãcabojabeami Dios. Ito bajiri ñgotiado bajiroti, mani Israel sita gãna ñrĩa mani ñajare, queno yi ñami Dios manire. Ito bajiri ñ Macũ yũ rũcoroca yigũ yiguĩji Dios, yiyijo María Elisabetre.

56 Ito yi, Elisabet ya wijũ udiarã ãmacañi ñacõayijo María ñja. Ito iso ñaja bero tũdi wayijo mũcana iso ya wijũ ñja.

Juan idé guri masũ ñrujeare gaye

57 Elisabet iso macũ rũcori rũmũ ejaroca macũ rũcoyijo iso ñja.

58 Dios isore queno yija, tũoyijarã iso ñarã ito yicõri iso tũ ñarã cuni. Ito bajiri isore wanũrã ejayijarã ñna, iso tũjũ.

59 Macũacã ñ joeaja bero udiã ãmojeno rũmũri tũjaroca ejayijarã ñna mũcana. Macũacãre ñna yisotire bajiro ñre wirotarona ejayijarã ñna. Ito yicõri ñ jacũ Zacarías wamere wõ ãmobjayijarã ñna.

60 Ito yibojarocati ñ jaco ãmobisijo:

—Juan wame cũtigũ yiguĩji, yiyijo iso.

61 Iso ito yija tũocõri, ado bajiro seniĩayijarã ñna isore:

—¿No yija ito bajiro ïre wame wõ ãmoati m̃? Mani ñarã sīgũ ito bajiro wame c̃tirã mama, yiyi-jarã ïna isore.

62 Ito yicõri mac̃acã jac̃ure seniñarona ãmona ïre sõju quesoñayijarã ïna, “¿Dise wame ãmoati m̃?” yirona.

63 Ito bajiro ïna yija ticõri, mac̃acã wame uca wõroc̃ ucara jã ïnare seniyij̃ Zacarías. Ito yija, “Juan wame c̃tig̃u yiguñji”, yi uca wõyij̃ ï. Ito bajiro ï yija ticõri, “¿Ito bajiro wame ãmoati ï?” yirã, ruje t̃oñayijarã ïna.

64 Ito bajiro ïna yiroca riti b̃si masibitir̃ ñabojag̃ti b̃sis̃oyij̃ Zacarías m̃cana. “Queno ya Dios m̃. Rẽtoro quenagũ ña m̃”, yi b̃sis̃oyij̃ Zacarías Diore r̃c̃ub̃og̃.

65 Ito ï yija t̃ocõri, ï t̃uj̃ ñarã ti ãcayijarã ïna. Ito Judea sitaj̃, g̃ta yuc̃rij̃ ñarã c̃ni iti oca r̃et̃agore t̃oyijarã ïna. Ito bajiri iti oca goti batoyijarã ïna.

66 Masa iti oca t̃ocõri ruje t̃oñayijarã ïna. Ito yicõri g̃ãmeri seniñayijarã ïna: “¿Ñim̃ ñasag̃u yiguñjida ï b̃c̃aja? Mani Ëj̃ Dios queno yiyij̃ ïre”, yi masi jediyijarã ïna ïja.

Zacarías Diore ï basare gaye

67 Ito bajiro ïna yi ñaroca Esp̃ritu Santo quedi s̃jayij̃ mac̃acã jac̃u, Zacaríasre. ïre Esp̃ritu Santo quedi s̃ajaja ticõri, ado bajiro Dios oca gotiyij̃ Zacarías:

68 Mani Israel g̃ana, mani Ëj̃ Diore r̃c̃ub̃or̃ja manire. ïti ñami r̃et̃oro masigũ. Ito yicõri ï ñarã ña mani. Mani ñari tutij̃ ejacõri manire masor̃ ñami Dios.

- 69 Manire masorocꝝ, sīgũ rētoro masigũre cōagũ yiguĩji Dios. Mani ñicꝝ David ñayorꝝ Diore queno cꝝdigꝝ janami ñagũ yiguĩji ĩ.
- 70 Jane mejeju ĩre goti ĩsiri masana sꝝoriti ado bajiro goticãñi Dios manire:
- 71 “Mꝝa wajanare rētocũcꝝja yꝝ. Ito yicõri mꝝare ti terãre cꝝni camotacꝝja yꝝ.
- 72 Mꝝare ti maicõri yꝝ goticato bajiroti yicꝝja yꝝ”, yĩni Dios, yi gotiyijꝝ Zacarías masare.
- 73 Mani ñicꝝ Abraham ñayorꝝre ado bajiro goticãyijꝝ Dios:
- 74 “Mꝝare masocꝝja yꝝ, mꝝa wajana ĩna mꝝare ruyuriobe yirocꝝ. Ito bajiro yicꝝja yꝝ, gũimenati yꝝre mꝝa cꝝditoni.
- 75 Mꝝa catirocõ mꝝa queno yi ñatoni, ito yicõri yiro robo yꝝre mꝝa cꝝdi ñatoni, ito bajiro mꝝare masocꝝja yꝝ”, yĩni Dios, mani ñicꝝ Abraham ñayorꝝre, yi gotiyijꝝ Zacarías masare.
- 76-77 Ito ĩ yija bero ado bajiro yiyijꝝ Zacarías macꝝacãre gotigꝝ: “Cristo, Dios ĩ cõarꝝre masa ĩre boca ãmi ñacãtoni Dios oca ĩnare gotigꝝ yigꝝja mꝝ. ‘Mꝝa ñeñaro yirise mꝝa jidicãja bero, itire ãcabojocõri mꝝare masogũ yiguĩji Dios’, yi gotigꝝ yigꝝja mꝝ masare. Ito bajiro mꝝ gotija tꝝocõri, ‘Dios ũmacꝝju gagꝝre goti ĩsiri masꝝ ñami’, yirã yirãji masa mꝝre”, yiyijꝝ Zacarías, ĩ macꝝacãre gotigꝝ.
- 78 Manire ti maicõri sēoro yibeami Dios. Ito bajiri manire masorocꝝ, Cristore cõagũ yiguĩji Dios mani ñari sitajꝝ.
- 79 Ado ejacõri Diore masimenare ĩ oca gotigꝝ yiguĩji jeame ãjꝝrojꝝ ĩna wabe yirocꝝ. Ito yicõri ĩ rãca mani queno ꝝsi cꝝtitoni,

Cristore cōagũ yiguĩji Dios, yiyijũ Zacarías masare gotigũ.

⁸⁰ Вѣсна мѣја wacuti buto Diore t̄uor̄ũnũ m̄ja wayijũ Zacarías macũ, Juan wame cutigũ. Dios gayere queno t̄uõĩacõri ĩre bajiro usi cutigũ ñayijũ Juan. Jaĩ tujacõri yucũ manojũ ña ucuyijũ ĩ. Israel sita gãnare Dios oca ĩ goti ucuroto riojũ, itojũ riti ña ucuyijũ Juan maji.

2

Jesucristo ĩ rujeare gaye

(Mt 1.18-25)

¹ Iti r̄um̄riti masa ujũ Augusto wame cutigũ, “Adocõ ñama yũ ya masa”, yirocũ ĩna wame wõ jeo ãmoyijũ ĩ. Ito bajiri masa jeyarore wadi rotiyijũ ĩ.

² Siria sitajũ Cirenio ĩujũ ñaroca ito bajiro bajiyijũ iti cajero masare cõĩare gaye.

³ Ito bajicõri masa jeyaro ĩna rujeara cutojũ wame ucarona wayijarã ĩna.

⁴ Ito bajiri iti oca t̄uocõri wayijũ José c̄ni. Galilea sita Nazaret wame cutiri cutojũ ñacõri Judea sita Belén wame cutiri cutojũ wayijũ José ĩ wame wõrocũ. Jane mejejũ Belénjũ rujeayijũ David, masa ujũ ñayorũ. David ñayorũ janerãbatia macũ ñari Belénjũ wayijũ José.

⁵ Itojũ wayijũ José ĩ manajo ñaroco María r̄aca. ĩ r̄aca ajebitibojagoti macũ sãñagõ ñayijo iso.

⁶ Belénjũ ĩna ejaja bero macũ iso r̄acoroti r̄um̄ũ ejayijũ isore.

⁷ Ito bajiri iso macũ ñasuoꝑũ r̄ucoyijo iso ĩja. ĩre saya werorina gũmacõri ecana ĩna baricorojũ ĩre

sāyijo iso. Canira wiri daja rētajare ecana wiju ñayijarã ñna.

Oveja coderi masare ángel ñ gotire gaye

⁸ Belén tu busa ñayijarã oveja coderi masa. Ta weseju ñami rēta wayijarã oveja coderã.

⁹ Ñajasaroti Dios ñaro gagu ángel goayiju ñnare. Ito yicōri Dios ñ sñatirise busuñoyiju ñna wato. Itire ticōri buto güiyijarã ñna.

¹⁰ ñna güija ticōri, ado bajiro yiyiju ñ:

—Güibesa mua. Oca quenarise muare gotigu wadibu ya. Iti oca tuocōri masa jeyaro wanurã yirãji ñna.

¹¹ Adi ñamiti David ñayoru ya cutoja rujeami muare masorocu. ñ ñami mani Uju ñarocu Cristo, Dios ñ cōaru.

¹² ñre mua ti bujaja ado bajiro bajigu bujarã yirãji mua. Saya werorina gümarure bujarã yirãji mua macuacãre. Ito yicōri ecana ñna baricoroju cani sãñagũ yiguñji ñ, yiyiju ángel oveja coderi masare.

¹³ Ito bajiro ñ yija beroti ñre bajiro bajirã ángel mesa jājarã goayijarã. Ito yicōri ado bajiro busiyijarã ñna, Diore rucuburã:

¹⁴ Rētoro masigũ ñami Dios ũmacũju gagu. Adi sita gãna, Dios rãca queno usi cutirã queno wanu quena ñajaro ñna, yiyijarã ángel mesa.

¹⁵ Ito yicōri tãdi mujacoayijarã ñna. Ito ñna mujagoja bero oveja coderi masa gãmeri busiyijarã ñja:

—Ita, Belénju wato mani. Iti rētagore tiñato mani. Ito yicōri mani Uju Dios ñ gotirise tito mani, yiyijarã ñna.

16 Ito yicōri usirio wayijarã ãna. Belénju ejaçōri María, Josére cuni ti bujayijarã ãna. Ito yicōri macuacãre ecana ãna baricoroju sãñagũre ti bujayijarã ãja.

17 Ñre ti bujacōri, “Ado bajiro bajigu macuacãre ti bujarã yirãji muu”, yi ángel ã gotigorere goti jeoyijarã ãna, itiju ñarãre.

18 Itire tuo wanucōri, “¿No yireoni ñati iti?” yi tuoia jediyijarã itiju ñarã.

19 Ito bajibojarocati Maríaumama iti oca tuocōri iso ya usiju tuoia wanu ñayijo iso.

20 Ito bajiro iso tuoia ñaroca ãna cutoju tãdi wayijarã oveja coderi masa. Warãti Diore rucubhorã ñre wanu quenare oca busiyijarã ãna. Ángel ã gotigore ñaro bajiroti iti rõtaja ticōri, Diore rucubhorã wanu quenare oca busiyijarã ãna.

Dios ya wiju Jesure ãna ãmi ejare gaye

21 Udia ãmojeno ramuri Jesús ã tujaroca judio masa ãna yisotiado robo bajiro ñre wirotayijarã ãna. Macuacãre wirotayijarã ãna taja bero Jesús ñre wame woyijarã ãna. “Ito bajiro wame wõma”, yiyiju ángel, María iso macu sãñaroto rioju.

22-24 Jane mejeju ado bajiro rotiyiju Moisés ñayoru: “Romio iso rucuja bero juarã masacõ ramuri bero iso ñarise cutirise coerona Diore oveja macu soe ãsima. Oveja ã manija, buja robo bajirã juarã ñre soe ãsima. Ito yicōri buja rã cuni quena ñarãji”, yi rotiyiju Moisés ñayoru. Ito bajiri ã rotigore cudirona Dios ya wi Jerusalénju Jesure ãmi wayijarã ã jacusabatia. Gaje ucare ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Macu ñasugũ Dios yagu ñagũ yiguji. Ito yicōri ñre moa ãsigũ yiguji ã”, yi gotia Dios oca.

Ito bajiri, “Āni macuacã mure riti ĩ moa ĩsitioni mure ĩsia gũa”, yi Diore busirona Jerusalénjũ Jesure āmi wayijarã ĩ jacusabatia.

²⁵ Iti rumuri Simeón wame cutigũ Jerusalénjũ ñayijũ. Queno Diore cudigũ ñayijũ ĩ. Israel sita gãnare masorocũre bocati ñayijũ Simeón. Ito yicõri Espiritu Santo quedi sãjacãrũ ñayijũ ĩ.

²⁶ Espiritu Santo ado bajiro goticãyijũ Simeónre: “Cristo, Dios ĩ cõarure tigu yigũja mũ, mũ godaroto riojũa”, yiyijũ Espiritu Santo Simeónre.

²⁷⁻²⁸ José, María rãca ĩna wari rumuti Simeónre cuni Dios ya wijũ wa rotiyijũ Espiritu Santo. Judio masa ĩna yisotiado bajiro yirona Dios ya wijũ Jesure āmi sãja wayijarã ĩna. ĩna iti wijũ sãjaroca ĩna tũ eja rũgũyijũ Simeón. “Dios Macũ ñaguĩji”, yi tũoĩacõri Jesure āmi gajayijũ ĩ. Jesure āmi gajacõri, “Queno ya mũ”, yiyijũ Simeón Diore wanũgũ. Ado bajiro yiyijũ Simeón, Diore:

²⁹ Yũ Ƴjũ mũ goticato bajiroti yũre iti rõtaja tia yũ. Cristore ti bũja yũ, mũ cõarure. Ito bajiri wanũ quenare rãca godagũ yigũja yũ.

³⁰⁻³¹ Yũmasiti tia yũ, masa ĩna ñeñaro yirise coerocũre. Jesús gũare cõayija mũ masa jeyaro ñeñaro ĩna yirise coerocũre.

³² Mũ cõarũ ñami, Israel sita gãna mejere cuni ĩna tũo masiroca yirocũ. Ito yicõri mũ ñarã Israel sita gãnare rũcũbũorã yirãji masa jeyaro, yi wanũyijũ Simeón, Diore queno cudigũ ñari.

³³ ĩna macũ jaibecũacãre ĩ ito bajiro busija tũo ucayijarã ĩna José, María cuni.

³⁴ Ito yija ĩnare yiari Diore busiyijũ Simeón ĩna queno ñatoni. Ado bajiro yi gotiyijũ Simeón, ĩnare.

“Quenaro ñarã yirãji m̄u”, yiyij̄u Simeón, Maríare, Josére c̄ani. Ito yicōri Jesús jaco Maríare ado bajiro gotiyij̄u ĩ:

—Ñani mac̄uacã Dios ĩ beseru ñami. ĩ bucuacōri Israel sita gãna jãjarã Dios oca cudimenare ruyurioḡu yiguĩji ĩ. ĩre cudirãre ñeñaro ĩna yirisere ãcabojoꝝu yiguĩji. “Dios ĩ cōaru ñaguĩji”, yi masibojarãti jãjarã ĩre busiturã yirãji.

³⁵ Masa jeyaro ĩna ya usij̄u ĩna tuoñabojarisere ti masicōḡu yiguĩji ĩ. Ito bajibojarocati m̄u mac̄ure ĩna r̄uc̄ub̄obeja ticōri, bojori bujago yigoja m̄u, m̄u ya usij̄u, yiyij̄u Simeón mac̄uacã jaco Maríare.

³⁶⁻³⁷ Ito bajiro ĩna busi ñaroca, s̄igō Ana wame cutigo Dios ya wij̄u ñayijo iso c̄ani. Iso ñayijo Diore goti ĩsiri maso. Ito yicōri Fanuel maco ñari, Aser masa butu gago ñayijo iso. B̄uco ñayijo iso ĩja wajeago. Ochenta y cuatro rodori t̄ajayij̄u iso man̄uj̄u ĩ godagoja bero. Ado bajiro bajiyij̄u. ĩna ãmo siaja bero j̄ua ãmojeno rodori ñabojayij̄u iso man̄uj̄u maji. Ito bero godacoayij̄u ĩ ĩja. Ito bajiri ĩ godagoja bero Dios ya wij̄u riti ñasotiyijo iso. Iti wij̄u ñagō ũm̄ua c̄ani, ñami c̄ani Diore moa ĩsisotiyijo iso. Gajereama ba yujibecoti Diore r̄uc̄ub̄osago babeco riti ĩre busiyijo iso.

³⁸ Jesús jac̄usabatia rãca Simeón ĩ busi r̄ugōroca, Ana c̄ani Diore busiroco eja r̄uḡuyij̄o iso. Ito bajiro Simeón ĩ busija tuocōri, “Queno ya Dios m̄u”, yiyijo iso. Ito bajiro Diore, “Queno ya m̄u”, yi t̄iocōri, ado bajiro yi gotiyijo iso Jerusalén gãnare: “Ñani ñami mani bocatic̄u ñeñaro mani yirisere coeroca”, yiyijo iso masare.

Nazaretj̄u ĩna t̄udi ware gaye

39 José, María rãca Dios rotirise ñarocõti cãdirã ejagoana, Galilea sitajũ tãdi wayijarã ãna mũcana, ãna cuto Nazaretjũ warã.

40 Ito bajicõri ãna cutojũ macuacã Jesũs sãoro bũcua mũjayijũ. Queno tũõiare rãca bũcuayijũ ã. Dios ã Jacũ queno ejabũayijũ ãre.

Dios ya wijũ Jesũs ã tujare gaye

41 Co rodo rũyabeto Jerusalénjũ Pascua basa ãna menija tirã wasotiyijarã ã jacũsabatia.

42 Jesũs jũa gũbojeno rodori ã tũjaroca Jerusalénjũ Pascua basa tirã wayijarã ãna. Co rodo rũyabeto basa rũmũ ãna tisotiado bajiro iti Pascua basa tirã wayijarã ãna mũcana.

43 Ito ejacõri, iti basare tiyijarã ãna. Ito bajiri iti jedija ticõri, tãdi wayijarã ãna mũcana. Ito bajiro ãna tãdi waroca Jesuama tujacoayijũ Dios ya wijũ ãja. ã jacũsabatia, “Tujacoaguãji”, yi tũõãbisijarã ãna.

44 “Ado mani rãca warã wato ñaguãji”, yi tũõãyijarã ãna. Ito bajiro tũõã warã riti, co rũmũ ãmũasaro wayijarã ãna. Ito bajiro ãna wajasaroti ãre ãmabojayijarã ãna, ãja. “Mani rãca warã wato ñaguãji”, yirona ãmabojayijarã ãna.

45 Ito bajibojarocati ãre bũjabisijarã ãna. Ito bajiri ãre bũjarona Jerusalénjũ ãre ãmarã wayijarã ãna mũcana.

46 Udia rũmũ bero Jesure bũjayijarã ãna, Dios ya wijũ ã ñaroca. Judio masa rotirise riasori masa wato ãre bũjayijarã ãna. Riasori masa ãna bũsirisere tũocõri ãnare senĩayijũ Jesũs. ãnajũa cũni senĩayijarã ãre.

47 Queno masigũ ñari, queno ã cãdi masija ticõri, tũo mũcayijarã ãna jeyaro.

48 Ito bajiroca ï jacusabatia ïre ti bujacõri, tuo ucayijarã, ito ï yija tuocõri. Ito bajiri ï jaco ado bajiro yiyijo ïre:

—¿No yija guare waroca guare gotibicati, tujacati macu mu? Mu manija ticõri, buto tuoña oca jaicu yu, mu jacu cuni, yiyijo ï jaco ïre.

49 Iso ito bajiro yija tuocõri, ado bajiro isore cudiyiju Jesús:

—¿No yija yure amacati mu? “Ï Jacu ya wiju ñaguñji”, ¿yi masibiticati mu? yi cudiyiju Jesús, ï jacusabatiare.

50 Ito bajiro ï yibojarocati ï busirisere queno tuo masibisijarã ï jacusabatia.

51 Ito ïna yija bero ïna rãca tudicoayiju ï ïja, Nazaretju. Nazaretju tudi ejacõri ï jacusabatia rotiro bajiroti cãdisotiyiju ï. Ito yicõri iso macu Jerusalenju ï yigorere tuoña ñasotiyijo Jesús jaco.

52 Ï tuoïarise rãcati bucua mija wayiju Jesús. Dios cuni, masa cuni ïre ti mai rucubuyijarã ïna ïja.

3

*Yucu manoj Juan idé guri masu ï ña ucure gaye
(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)*

1 Tiberio wame cutigu uju ï sãjaja bero, quince rodori ï ña tujaroca Poncio Pilato wame cutigu Judea sita uju ñayiju ï. Gãji Galilea sita gagu uju ñayiju Herodes wame cutigu. Ito yicõri ï ocabaji Felipe wame cutigu ju sita uju ñayiju. Iti ï sita racorise wame cutiyiju Iturea, ito yicõri Traconite. Ito bero gãji Lisantias wame cutigu Abilinia sita uju ñayiju ï.

² Masa ito bajiro sita ñna rucō ñaroca Anás ito yicōri Caifás wame cūtirā, ñna ñayijarā paia ujarā. Ito bajiro ujarā ñna ñaroca, Zacarías macu Juan wame cutigū yucu manojū ña ucuyijū. Ito ñ ñaroca oca goti rotiyijū Dios ñre.

³ Ito bajiro Dios ñ gotija tucōri, riacā Jordán wame cūtirisa tūjū Dios oca goti ucugū wayijū Juan. Ado bajiro yī goti ucuyijū ñ:

—Mūa ñeñaro yirise jidicācōri quenarise mūa ya usijū tucōia wasoaya ñja. Ito bajiro mūa tucōiaja, mūa ñeñaro yirise ācabojagū yiguñi Dios. Dios oca yū gotirise mūa tucōñnūja, idé gu roti masirāji mūa, yiyijū Juan masare gotigū.

⁴ Sīgū Diore goti ñsiri masū Isaiás wame cutigū ñ ucado bajiroti yiyijū Juan. “Ado bajiro yigū yiguñi”, yirocū uca yuyijū Isaiás, Juanre tucōia yugū: Sīgū yucu manojū ado bajiro yī sēria gotigū yiguñi:

“Mūa ya usijū queno tucōia ñaña mūa, mani Ūjū ñ ejaroto riojūa, mūa ya usijū ñ queno ña masitoni.

⁵ Mūare ñeñaro tucōiare gaye ñaja itire jidicāña. Mūa ñeñaro yirise iti ruyaja, itire jidicācōri, quenarisejūare tucōiaña. Mūa tucōiarise rocati iti wisaja quenarisejūare tucōia ñaña. Ito yicōri jeyaro mūa ñeñaro tucōiarisere jidicāña.

⁶ Ito bajiro mūa yija bero masare masorocū, Dios ñ cōarure ti jedirā yirāji masa jeyaro”, yigū yiguñi sīgū yucu manojū, yī ucayijū Isaiás, Juanre tucōia yugū.

⁷ Jājarā masa Juanre ñna idé gu rotirā ejaja, ado bajiro yiyijū Juan ñnare:

—Ñña rima iti juniro bajiro ñeñaro yirā ña mūa. Ado bajiro tucōiaboja mūa: “Dios ñ waja seniri rūmū

iti ejaroca manire waja senibiquĩji Dios. Mani ñeñaro yirã ñabojarocati manire ti maicõri manire waja senibiquĩji ĩ”, yĩ tũoĩabojã mũa, yiyijũ Juan masare.

⁸ Ñeñaro mũa yirise jidicãcõri quenarise riti tũoĩã ñaña mũa. Ito bajiro riti yĩsotiba, “Quenarisejũa tũoĩarã ñama ĩja”, masa mũaare yĩ ti masitoni. Ado bajiro yĩ tũoĩabesa mũa. “Abraham ñayorũ janerãbatia ñã guama. Ito bajiri Dios ĩ be-seana ñã gua cuni”, yĩ tũoĩabesa mũa. Ado bajiro baja. Adi gũtana Abraham janerãbatia robo bajiro ĩ godo weo ãmoja, godo weo masiguĩji Dios, yiyijũ Juan ĩnare.

⁹ Ito yicõri ado bajiro goti masiore ocana gotiyijũ Juan:

—Comeana yucũre quẽarocũ ñacãmi Dios. Ito bajiri yucũ queno rica manigũre ti bujacõri quẽagũ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeana soegũ yiguĩji ĩ. Ado bajiro yireoni ñã iti. Masa ĩna ñeñaro yirise waja senirocũ ñacãmi Dios. Ito bajiri ĩna ñeñaro yirisere jidicãbeja ticõri ĩnare ruyuriogũ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeame ãjurojũ cõagũ yiguĩji Dios ĩnare, yiyijũ Juan masare.

¹⁰ Ito bajiro ĩ yija tũocõri, masajũa ĩre ado bajiro seniĩayijarã:

—¿No bajiro gua yire ãmoati Dios? yĩ seniĩayijarã ĩna Juanre.

¹¹ ĩna ito bajiro yija cũdiyijũ Juan:

—No camisa juaro rucogũ, gãji rucobicũre coro ĩsija quena. Ito yicõri no bare rucogũ, bojoro bujarãre ĩsija quena, yiyijũ Juan ĩnare.

12 Ɖjarãre yiari waja seni Ìsiri masa cuni, Juanre idé gu rotirã ejayijarã. Ìre ado bajiro seniñayijarã Ìna:

—Guare riasogu, ¿no bajiro gua yire ãmoati Dios? yi seniñayijarã Ìna Juanre.

13 —Ba, ɛjarã mware niyeru ãmi rotirocõti ãmiña. Ito yicõri, ɛjarã Ìna rotiro rëto busaro ãmibesa, yiyijɛ Juan Ìnare.

14 Surara cuni ado bajiro Ìre seniñayijarã:

—¿No bajiro gua yire ãmoguñjida Dios? yiyijarã Ìna Juanre. Ìna ito yija:

—Ba, masare Ìna rucorise ãmabesa. Ìnare rucõri Ìna rucorisere jeyaro ãmabesa. Ìnare sëoro yicõri Ìna rucorisere ãmabesa. Ito yicõri, mwa moare waja, ɛjarã mware Ìna waja yirocõti boca ãmiña. Mucana tãdi Ìnare seni ɛyabesa, yiyijɛ Juan Ìnare.

15 Ito bajiro Ì yija tucõri, ado bajiro tucõia ɛsirioyijarã Ìna: “Cristo, ¿Dios Ì cõaruti ñati ãni?” yi tucõlayijarã Ìna.

16 Ito bajiro Ìna yibojarocati ado bajiro yiyijɛ Juan Ìnare:

—Cristo meje ña yɛ. Idenati masare idé gua yuama. Yu bero rëtoro ñasagu ejagu yiguñji. Yu rëtoro ñasagu Ì ñajare Ìre bajiro rëtoro ñasagu meje ña yɛ. Ìre mwa tucõrũnjama Espiritu Santo mware queo sãgũ yiguñji Ìja. Ito bajiro mware Espiritu Santo queo sãcõri queno mware mwa tucõlaroti ejabuagu yiguñji Ì, yiyijɛ Juan Ìnare.

17 Ito yicõri gaje ado bajiro gotiyijɛ Juan Ìnare:

—Yu bero ejagu trigo ajeri besegu bajiro yigu yiguñji masare. Sãgũ trigo otegu iti wirori coda batecõri ajeri riti seo masiguñji Ì. Ito bajiro Ì codaja

bero iti wirorire jeamej_u soeguĩji ĩ. Jedirime meje ñaroja itime jeame. Wirori ĩ soegori ajeriana ĩ cūroj_u seo cūgã yiguĩji ĩ. Ito bajiro yig_u yiguĩji mani Uj_u adoj_u ejag_u. Trigo ajeri beseado bajiroti beseg_u yiguĩji manire, yi gotiyij_u Juan masare.

¹⁸ Ito bajiro ĩ gotiro watoti Dios oca quenarise masare gotiyij_u Juan, Diore ĩna cãditi.

¹⁹ Gajerea, Herodes uj_ure goti tudiyij_u Juan. ĩ ocabaji Felipe manajo Herodías wame cãtigore Herodes ĩ manajo cãtija, ito bajiro ĩre goti tudiyij_u Juan. Gaje ĩ ñeñaro yirise masicõri ĩre goti tudiyij_u Juan.

²⁰ Ito bajiro ĩ b_usija t_ubojag_uti ĩre t_uorãnb_usisij_u Herodes. Ito yicõri b_uto b_usa ñeñaro yi ayagu Juanre tubia rotiyij_u ĩ.

Jesure idé gure gaye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹⁻²² Co r_um_u tubiara wij_u ĩre ĩna tubiaroto rioj_ua, jãjarã masare idé guyij_u Juan. Ito yicõri Jesure c_uni idé guyij_u Juan. ĩ idé guja bero Diore b_usiyij_u Jesús. Ito bajiro ĩ b_usi rãgõroca ũmacãj_u macãrucãroj_u janayij_u. Ito yicõri bujare bajiro bajig_una qued_u sãja wadicõri Jesús joe qued_u jeayij_u Espiritu Santo. Ito bajiro ĩ qued_u jeaja bero ado bajiro oca ruyuyij_u ũmacãj_u:

—Y_u mac_u ña m_u, y_u maigũ. Mure b_uto wan_ua y_u, yi b_usiyij_u Dios, Jesure b_usig_u.

Jesucristo rujearoto rioj_uaj_u gãna

(Mt 1.1-17)

²³ Sīgũ masucõ gãji ye j_ua d_ujamocõ rodori t_ujagu, masare riasos_uoyij_u Jesús. “José mac_u ñami Jesús”,

yi tsoñayijarã masa. Iti riojua ado bajiro wame cutirã ñasoyijarã masa. José jacu ñayiju Elí.

²⁴ Elí jacu ñayiju Matat. Matat jacu ñayiju Leví. Leví jacu ñayiju Melqui. Melqui jacu ñayiju Jana. Jana jacu ñayiju José.

²⁵ José jacu ñayiju Matatías. Matatías jacu ñayiju Amós. Amós jacu ñayiju Nahúm. Nahúm jacu ñayiju Esli. Esli jacu ñayiju Nagai.

²⁶ Nagai jacu ñayiju Maat. Maat jacu ñayiju Matatías. Matatías jacu ñayiju Semei. Semei jacu ñayiju Josec. Josec jacu ñayiju Judá.

²⁷ Judá jacu ñayiju Joanán. Joanán jacu ñayiju Resa. Resa jacu ñayiju Zorobabel. Zorobabel jacu ñayiju Salatiel. Salatiel jacu ñayiju Neri.

²⁸ Neri jacu ñayiju Melqui. Melqui jacu ñayiju Adi. Adi jacu ñayiju Cosam. Cosam jacu ñayiju Elmadam. Elmadam jacu ñayiju Er.

²⁹ Er jacu ñayiju Josué. Josué jacu ñayiju Eliezer. Eliezer jacu ñayiju Jorim. Jorim jacu ñayiju Matat.

³⁰ Matat jacu ñayiju Leví. Leví jacu ñayiju Simeón. Simeón jacu ñayiju Judá. Judá jacu ñayiju José. José jacu ñayiju Jonam. Jonam jacu ñayiju Eliaquim.

³¹ Eliaquim jacu ñayiju Melea. Melea jacu ñayiju Mena. Mena jacu ñayiju Matata. Matata jacu ñayiju Natán.

³² Natán jacu ñayiju David. David jacu ñayiju Isaí. Isaí jacu ñayiju Obed. Obed jacu ñayiju Booz. Booz jacu ñayiju Salmón. Salmón jacu ñayiju Naasón.

³³ Naasón jacu ñayiju Aminadab. Aminadab jacu ñayiju Admin. Admin jacu ñayiju Arni. Arni jacu ñayiju Esrom. Esrom jacu ñayiju Fares. Fares jacu ñayiju Judá.

34 Judá jacu ñayiju Jacob. Jacob jacu ñayiju Isaac. Isaac jacu ñayiju Abraham. Abraham jacu ñayiju Taré. Taré jacu ñayiju Nacor.

35 Nacor jacu ñayiju Serug. Serug jacu ñayiju Ragau. Ragau jacu ñayiju Peleg. Peleg jacu ñayiju Heber. Heber jacu ñayiju Sala.

36 Sala jacu ñayiju Cainán. Cainán jacu ñayiju Arfaxad. Arfaxad jacu ñayiju Sem. Sem jacu ñayiju Noé. Noé jacu ñayiju Lamec.

37 Lamec jacu ñayiju Matusalén. Matusalén jacu ñayiju Enoc. Enoc jacu ñayiju Jared. Jared jacu ñayiju Mahalaleel. Mahalaleel jacu ñayiju Cainán.

38 Cainán jacu ñayiju Enós. Enós jacu ñayiju Set. Set jacu ñayiju Adán. Adánti ñayiju ĩja Dios rujeora. Ito bajiri Dios macu ñayiju Adán.

4

Rũmúa ɛju Jesure ĩ ɛsirio codere gaye (Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

1 Jesús ĩ idé gu ecoja bero Espiritu Santo ĩ rãca bũto ñayiju. Ito yicõri riaca Jordán wame cutirisa tu ĩ ñaroca, yucu manojũ ĩre ãmi wayiju Espiritu Santo.

2 Yucu manojũ ejacõri jũarã masacõ rɛmɛri ñayiju Jesús itojũ. Itojũ ĩ ñari rɛmɛri cõti, bare babicũti ñayiju Jesús. Itocõ bero ñiocõyiju mɛcana. ĩ ito bajiro ñiocõ ñaroca, ñeñaro ĩ yitoni ɛsirioro yi codeyiju rũmúa ɛju Jesure.

3 Ado bajiro rɛoyiju rũmú ĩre:

—Riti Dios Macu mɛ ñaja, adi gũtanati naju godo weogu yigũja mɛ, yiyiju rũmú Jesure.

4 Ito bajiro rũmú ĩre yibojarocati:

—Yibea. Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Najuna riti meje catirã yirãji masa. Jeyaro Dios ocana suoriti queno wanu quena ñarã yirãji masa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rãmúre.

⁵ Ito bero cogu gūtagū ũmaricu joeju ãmi wayiju rãmú Jesure. Itoju ãmi ejacōri yoari mejeti adi macārucūro ñajediro ñari catorire io jeocōyiju rãmú Jesure.

⁶⁻⁷ Ado bajiro goti ruoyiju rãmú itigu gūtagū joeju ñacōri:

—Yure rucubuoгу yu riojo rijomunigãna mu ñini rŭjŭja adocō mure ĩsicuja yu. Adi macārucūro jeyaro ñarise, ito yicōri adi macārucūro ñarã masa ñarocōti mure ĩsicuja yu. Ito yicōri adi macārucūro ñajediro uju ñagū yiguja mu, yure mu rucubuoja, yiyiju rãmú Jesure ruogu.

⁸ Ito bajiro ĩ gotibjarocati:

—Wasa Satanás mu, yiyiju Jesús rãmúre. Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Mani Uju Diore riti rucubuoçōri cadija quena”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rãmúre.

⁹⁻¹¹ ĩ ito yibjaroca riti Jerusalénju Jesure ãmi wayiju rãmú mucana. Ito ejacōri mucana Dios ya wi joeju ãmi mŭja wayiju rãmú. Ito ĩre ãmi mŭja ejacōri ado bajiro yiyiju:

—Tuoja Jesús. Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Ángel mesare mure code rotigu yiguĭji Dios. Mu quedi waja gūtagū joeju quedi jeacōri mu ya gubo jeabe yirona mure boca ãmirã yirãji, yi gotia Dios oca tuti.

Riti Dios Macu mu ñaja adojana bubu quedi wacu yiguja mu, yi ruoyiju rãmú Jesure.

12 Ito bajiro ï yibojarocati ado bajiroj_ua yiyij_u Jesús ïre:

—M_u ito bajiro yirisere cudibic_uja y_u. Gaje ado bajiro gotia Dios oca. Tite m_u: “ ‘No bajiro Dios ï yija tic_uja y_u’, yiroc_u ïre usirio codebesa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyij_u Jesús rãmúre.

13 Ito ï yija bero usirioro yire oca bujabisij_u rãmú ïja. Ito bajiri Jesure jabeto cunígoij_u rãmú.

Galilea sitaj_u Jesús ï riasos_uore gaye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

14 Galileaj_u t_udi wayij_u Jesús m_ucana, yuc_u manoj_u ña ucugora. Ito yicõri Espíritu Santo Jesús rãca ï ñajare b_uto ï t_uoïa masirise ñayij_u Jesure ïja. Galilea ï t_udi ejaroca masa jeyaro ï rêtagorere bu_usiyijarã ïna.

15 Ito bajiro wa ucu ï t_udi ejaja bero judio masa ïna minijuari wirij_ure riaso ucuyij_u Jesús. Ito bajiro ï goti ucuja t_uocõri, “Queno gotiami ãni”, yi rãc_ub_uoyijarã masa jeyaro.

Nazaretj_u Jesús ï ware gaye

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

16-17 Ito yicõri ï b_uc_uhara c_uto Nazaret wame c_utiri c_utoij_u wayij_u Jesús. Ito ejaõri judio masa ïna t_ujacãri rãm_u ñaroca ïna minijuari wirij_u sãja ucuyij_u Jesús, ï yisotiado bajiroti. Ito ï sãja ejaroca Isaías ï ucagora j_u ïsiyijarã gãjerã ïre, ï ti gotitoni. Iti j_u boca ãmicõri ï gotiroti ãmayij_u Jesús. Ito bajiro ãmacõri bu_ujayij_u. Ado bajiro gotiyij_u iti:

18 Espíritu Santo y_u rãca ñami. Bojoro bu_ujarãre oca quenarise y_u gotitoni y_ure c_uñi Espíritu Santo. Ito yicõri ïna ya usij_u bojori bu_ujarãre ïna wan_u quenaroca y_u yitoni y_ure c_uñi

ĩ. Tubia ecoanare yu bucõatoni yure cũi Espíritu Santo. Ñeñaro yirise jidicãjaro ãna yirocũ, yure cũi Espíritu Santo. Ito bajiri cajea timenare cũi mucana ãna tũdi tiroca yirocare yure cũi Espíritu Santo. Ito yicõri gãjerã ñeñaro yi ecoana ãna jidicãroca yirocare yure cũi Espíritu Santo.

19 Ito yicõri, “No ãre tũorãnũgũre queno yirocũ ñacãmi Dios”, yu yi gotitoni yure cũi Espíritu Santo, yi gotia iti oca, yi gotiyijũ Jesũs ãna minijuari wijũ.

20 Ito bajiro goti tũocõri papera tutire biayijũ ĩ. Ito yicõri iti wi ejabũari masũre iti tutire jũdacõayijũ Jesũs. Ito yicõri eja rũjũyijũ. Ito bajiro ĩ yirise ticõri bũto tiju wa rũjũcoayijarã ãna.

21 Ito bajiro ãna ti rujiroca mucana ado bajiro bũsiyijũ Jesũs:

—Jane mejeũ Isaías ĩ yure uca yure, adi rũmũ mũa tiro riojo rẽta yure, yiyijũ Jesũs ãnare.

22 Ito bajiro Jesũs oca quenarise ĩ gotija tũocõri, tũo ucayijarã ãna. Ito yicõri masa jeyaro quenarise oca ãre bũsiyijarã ãna. Ito bajiri ãnamasiti ado bajiro gãmeri seniãayijarã ãna:

—¿José macũ meje ñati ãni? yi gãmeri seniãayijarã ãna.

23 Ito bajiro ãna yija tũo masicõri ado bajiro yi cãdiyijũ Jesũs:

—Masa oca gotire robo bajiro yure yirã yirãji mũa: “Sĩgũ uco masũ ĩ ñaja, ãmasiti yisio masiguĩji”, yirã yirãji mũa yure. Ito yicõri gaje ado bajiro yure yirã yirãji mũa: “ ‘Capernaumjũ tiyamani ãoyijũ Jesũs’, yire oca tũocũ gũa. Ito bajiri ado mũ cũtojũ

cuni ito bajiroti mu ñore ti ãmoa gua”, yare yirã yirãji mua, yiyiju Jesús ñare.

24 Ito bajiro yicõri ado bajirojua yiyiju mucana:

—Riti muare gotia yu. Sīgũ Diore goti ñsiri masu ñ cutoti ñ gotija ñ ñarã ñre queno tuorũnũmenaji ñna. Ito bajiri adi cuto gagu yu ñajare yare queno tuorũnũmenaji mua, yiyiju Jesús ñare.

25-26 Jane mejeju gãna Diore ñna tuorũnũbitiado bajiroti queno tuorũnũbea mua cuni. Tite. Sīgũ Elías wame cutigu Diore goti ñsiri masu ñ ñaroca udia rodo gaje rodo gudarecocõ ide quedibisiju. Ito bajiri iti cutoriju bare mañiju. Ito bajicõri buto ñiojogayijarã masa. Ito bajiro iti baji ñaroca Israel sitaju manuju godagoana romia jãjarã ñayijarã. Ito bajibojarocati Diore masa ñna tuorũnũbitire waja, ñare ejabuatonu wa rotibisiju Dios Elíasre. Ado bajirojua yiyiju Dios. Sidón wame cutiri cuto tu Sarepta gago ñre tuorũnũgõre ejabuatonu wa rotiyiju Dios Elíasre, yiyiju Jesús.

27 Ito bero Eliseo wame cutigu Diore goti ñsiri masu ñ ñaroca Israel sita gãna jãjarã camu jogarã ñayijarã. Ito bajibojarocati Diore masa ñna tuorũnũbitire waja, ñare yisio rotibisiju Dios Eliseore. Ado bajirojua yiyiju Dios. Sīgũ Siria sita gagu Naamán wame cutigare, yisio rotiyiju Dios, Eliseore, yu gotiyiju Jesús iti wu minijua ñarãre.

28 Ito bajiro ñ yija tuocõri, iti wu minijua ñarã buto junisinijarã ñna.

29 Turia gudareco ñayiju iti cuto. Ito bajiro ñre junisinicõri turia joeju Jesure ñmi wayijarã ñna. Ito ejacõri ñre tunicã queorona yibojayijarã ñna.

³⁰ Ito yibojaroca riti ñna wato ñabojaguti wa goda-coayijũ ã.

*Rãmá sãñagũre rãmáre Jesús ã bucõare gaye
(Mr 1.21-28)*

³¹ Ito bajiro ñnare rudigocõri Capernaumjũ wayijũ Jesús. Galilea sitajũ ñayijũ Capernaum wame catiri cato. Itojũ ejacõri tujacãra rãmũ ñaroca masa ñna minijuari wijũ sãjayijũ Jesús. Ito sãjacõri masare riasoyijũ ã.

³² Dios cõrũ ñari, queno masare riaso masiyijũ Jesús. Ito bajiri ã busija tãocõri, tão ucayijarã masa.

³³ Ito bajiro ã busi ñaroca, iti wijũ sãgũ ã ya usijũ rãmá sãja ecorũ ñayijũ. Ado bajiro Jesure sãoro sãria busiyijũ ã:

³⁴ —Wasa, Jesús Nazaret gagũ mũ. ¿No yija guare usirioro yati mũ? Guare ruyuriorocũ eja mũ, yiyijũ rãmá sãja ecorũ Jesure. Mũre ti masia yũ. Dios Macũ quenagũguti ñacõa mũ, yiyijũ ã Jesure.

³⁵ Ito ã yija ado bajiro yi tudiyijũ Jesús ãre:

—Busibesa ãja, yiyijũ Jesús ãre. Ito yicõri, ãni ya usijũ sãñagũ, budiya mũ, yiyijũ Jesús rãmáre.

Ito bajiro ã yirocati, masa jãjarã tiro riojo ãre tumicãcũ, budicoayijũ rãmá ãja. ã ito bajiro budigoja bero queno cati quenagũ tujayijũ masũ ãja.

³⁶ Jesús ã ito bajiro rãmáre ã budi rotija ticõri, mano ti ucayijarã ito ñarã. Iti ticõri ñnamasiti gãmeri busiyijarã ñna ãja:

—¿Ñe gaye ñarojada ã ito bajiro busija? Buto ã tão masirisena rãmáre budi rotiami ãni. Rãmáre ã budi rotija cojisiti budicoama, yi gãmeri busiyijarã ñna.

37 Ito bajiro Jesús ĩ yirere tʉocōri iti cuto tʉ ñarã ĩna ñarocōti itire gãmeri bʉsiyijarã ĩna.

Pedro mañicõre Jesús ĩ yisioire gaye
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

38 Jesús judio masa ĩna minijuari wijʉ ñarʉ budi wayijʉ ĩ. Ito yicōri Simón Pedro wame cutigʉ ya wijʉ wayijʉ. ĩ ya wi sãja ejacōri Simón mañicõ rujʉ yarise iso cõja tiyijʉ Jesús. Iso ito bajija ticōri, ito gãna isore yisioroti ãmorã josayijarã Jesure.

39 Iso tʉjʉ eja rãgũcōri rujʉ yarise rēta rotiyijʉ Jesús. Ito ĩ yirocati rujʉ yarise rētaoayijʉ isore ĩja. Ito bajiro iti rētarocati masare eca bocasʉoyijo iso.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesús ĩ yisioire gaye
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

40 Ito bajiro ĩ rētaja tʉocōri, ũmacañi ĩ quedi sãgũ wagʉ yiroca cõrãre ãmi minijuayijarã ĩna Jesús tʉjʉ ĩnare ĩ yisiotoni. Ricati riti cõrã ñayijarã ĩna. ĩna ito bajija ticōri, ĩ ya ãmona moa jeoyijʉ Jesús. Ito bajiro ĩ yirocati rētaoayijʉ.

41 Ito yicōri jãjarã rãmúã sãja ecoanare cʉni rãmúare budi rotiyijʉ Jesús. Ito bajiro ĩ yirocati budirãti awasãyijarã rãmúã ĩja.

—Dios Macʉguti ña mʉ, yi awasãyijarã rãmúã, budi warã. “Cristo Dios ĩ cõarʉ ñami”, ĩna yija ti masicōri, “Bʉsibesa”, yi tudiyijʉ Jesús rãmúare.

Minijuara wijʉ Jesús ĩ riasore gaye
(Mr 1.35-39)

42 Gaje ramʉ busuri cuto tʉnima sõjʉajʉ wayijʉ Jesús. Ito bajiro ĩ wagoja bero ĩre ãmayijarã masa ĩja. Ito bajiro ĩre ãmarã riti ĩ ñarojʉ ĩre bʉjacõyijarã

ĩna. Ĩre bujacoĩri gaje cutojũ ĩre wa rotibitibojayijarã ĩna.

⁴³ Ito bajiro ĩna wa rotibitibojarocati ado bajiro yiyijũ Jesũs ĩnare:

—Gaje cutori gãnare cuni, “Ĩre tuorũnũrãre ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yire oca goti ucureja yũre. Ito bajiro yũ goti ucutoni yũre cũni Dios, yiyijũ Jesũs ĩnare.

⁴⁴ Ito ĩ yija bero Galilea sitajũ judio masa ĩna minijuari wirijũ Dios oca goti ucuyijũ Jesũs ĩja.

5

Wai jãjarã ĩna sãaroca Jesũs ĩ yire gaye (Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Co ramũ Genesaret wame cutirita tunima Jesũs ĩ naroca jãjarã masa ejayijarã. Dios oca ĩ gotija buto tuo ãmocõri ĩ tujũ ejayijarã ĩna. Jãjarã ñacõri buto bidiro ñayijarã. Ito bajiri rũgõrajũ mañijũ Jesure.

² Ito bajiro ĩre rũgõrajũ maniroca itajura tunima jũaga cuma iti jayaja tiyijũ Jesũs. Iti cuma ujarã wai jori masa ñayijarã. Ito tu ĩna ya yori yucari coerã yiyijarã ĩna.

³ Iti cuma jayaja ticõri, itiga cumajũ sãjayijũ Jesũs. Ito yicõri ñuro rotiyijũ Jesũs itiga cumare. Itiga cuma Simõn yaga ñayijũ. Iti cumajũ rujicõri masare Dios oca riasoyijũ Jesũs.

⁴ Riaso tĩocõri ado bajiro gotiyijũ Jesũs Simõnre:

—Ëcarojũ wija wato mani. Itojũ mũa ya yori yucarina wai ñuma mũa, yiyijũ Jesũs Simõnre.

⁵ Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cãdiyijũ ĩ:

—Guare riasogu, ñamiasaro wai jobojobu gu, sñabijũ. Ito bajibojarocati mũ rotiro bajiroti, yorigũ ñucũja yũ, yiyijũ Simón Jesure.

⁶ Ito yicõri ñna yorigũ ñuroca, jãjarã wai sãjayijarã ñja. Ito bajiri ñna ya yorigũ cudusũoyijũ ñja.

⁷ Ito bajiro ñna wai ñaja ticõri, gaje cuma ñna baba mesa ñari cumare ãmo buye ñucayijarã, ñna ejabũtoni. Ito bajiro ñna jija ticõri, ejayijarã ñna. Ito ejacõri jãjarã wai bujayijarã ñna. Iti cuma jũ cumari curisere dajocõyijarã. Jabeto ruayabojayijũ iti rujaroto.

⁸ Ito bajiro wai jãjarã bujacõri Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũyijũ Simón Pedro. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ:

—Yu Uju buto ñeñaro yi jaigu ña yũ. Queno yigu ña mũama. Ito bajiri yũ tũ mũ ñaja quenbetoja, yiyijũ Simón Jesure.

⁹ Simón ito yicõri ñ rãca gãna cuni wai jãjarã ñna ñaja ticõri, ti ucayijarã ñna.

¹⁰ Gaje cuma ñarã cuni ti ucacoayijarã ñna. ñna ñayijarã Zebedeo rĩa. Santiago, Juan wame cutirã ñayijarã ñna. ñna ti ucaja ticõri, Simónre ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Gũibesa. Wai joreti ña mũa ya moare. Ito bajibojarocati jane gaje mũare moare cũa yũ. Masa Diore ñna masitoni oca riaso ucuri masa mũare cũa yũ adocãta, yiyijũ Jesús, Simón mesare.

¹¹ Ito ñ yija bero tũnimajũ jãja wayijarã mũcana. Ito yicõri jeyaro ñna moabojarisere jidicãcõri Jesús rãca wayijarã ñna ñja.

*Rujũ cami jogagũre Jesús ñ yisiore gaye
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)*

12 Co rumu Jesús gaje cuto ña ucuroca sīgũ ña ya ruju cami jogagu ñayiju. Jesure ti bujacõri ña riojo ñini rũjũcõri ña jodayiju:

—Yu Uju, yure mu yisio amoja, yisioguja mu, yiyiju cami jogagu Jesure.

13 Ito ña yija tuocõri, ña ya amona moa jeoyiju Jesús ña. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ña:

—Amoa yu. Mare yisioa yu, yiyiju Jesús.

Ito ña yirocati ña cami yaticoayiju ña.

14 Ito bajiro ña yisioõri, gãjerãre goti bato rotibisiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ña:

—Riojoti pai tuju wasa mu. ña tuju ejacõri mu ya ruju cami yatirise gaje ñoma. Ito yicõri Moisés ñayoru ña rotiado bajiroti Diore waibucu soe ña rotiba. Ito mu yija ticõri, “ña ya cami yati jedicoaju ña”, yu masirã yirãji masa mare, yiyiju Jesús ña.

15 Ito bajiro, “Goti batobeja”, ña yibojarocati cojisiti oca tũjacoayiju cami jogagure Jesús ña yisioe gaje. Ito bajija tuocõri, jãjarã Jesús tuju minijuay-ijarã, ña busija tuo amora. Ito yicõri ña cõrisere yisio roti amora ejayijarã ña.

16 Masa jãjarã ña ñajare coji meje masa manojmu ña Jacu Diore busirocu wayiju Jesús.

Rudurure Jesús ña yisioe gaje

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Co rumu Jesús ña riasoroca fariseo gaje tuoñarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cani tuo rujiyijarã ña. Ado bajiro wame cutiri cutori wadiana ñayijarã ña. Galilea sita gãna, Judea sita gãna ito yicõri Jerusalén wame cutiri cuto gãna wadiana ñayijarã ña. Masa tiro riojo cõrãre Jesús ña yisiotoni ña masirise jidicãyiju Dios.

18 Ito bajiro ï yi ñaroca juararã ãmua rudurure ãmi ejayjarã ñna, ï ya camana. Ito ejacõri Jesús tujũ sãja wacõri ñre cũ ãmobjayjarã ñna.

19 Ito bajibojarocati masa jãjarã ñna ñajare no bajiro sãja masia mañijũ ñnare. Ito bajija ticõri, wi tutu joejũ rudurure ãmi mũja wayijarã ñna. ãmi mũja ejacõri Jesús rãgõro weca soje cudayjarã ñna. Ito yicõri rudurure ï ya camana jidi rujioyjarã ñna Jesús tũ.

20 Ito bajiro ñna yija ticõri, ado bajiro tũoñayijũ Jesús: “Yũre tũorũñũsacõama ñna”, yi tũoñayijũ Jesús. Ito bajiro tũoñacõri:

—Mũ ñeñaro yirisere ãcabojocõa yũ, yiyijũ Jesús rudurure.

21 Ito bajiro ï yija tũocõri, fariseo gaye tũoñarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni ado bajiro tũoñayijarã ñna: “ãni ito bajiro ï bũsija, Diore ñeñaro yigũ yami ï. Dios meje ñami ï. Dios sãgãti ñami masa ñna ñeñaro yirisere ãcaboja masigũ”, yi tũoñayijarã ñna.

22 Ito bajiro ñna tũoñarisere ñmasiti tũoña masicõyijũ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ï ñnare:

—¿No yija ito bajiro tũoñati mũa? yiyijũ Jesús ñnare.

23 Mũa tija, ¿No bajiro rudurure yũ yija quenati? Ito yicõri, ¿disejũa ñati josasabiti mũa tija? “Mũ ñeñaro yirisere coecoajũ”, ¿yũ yija quena ñarojada? “Wũmũña, wasa”, ¿yũ yija quena ñarojada, mũa tũoñaja? ¿Disejũa ñati josasabiti, mũa tija?

24 Masa Rĩjorũ, Dios ï cõarũ ña yũ. Ito bajiri, “Masa ñna ñeñaro yirise coe masiami Jesús”, mũa yi masitoni mũa tiro riojo ãnire yisiogũ ya yũ, yiyijũ ï ñnare.

Ito yicōri rudurujare ado bajiro yiyijū:

—Wumña, ya yū mre. Mū ya cama āmiña, ito yicōri mū ya wijū tūdi wasa, yiyijū Jesús rudurūre.

²⁵ Ito bajiro ī yirocati masa jājarā īna tiro riojo wumayijū rudurū. Ito yi, ī ya cama āmi, budi wayijū ī. Ito yicōri Diore rācūbūo būsī wayijū ī, ī ya wijū tūdi wacū.

²⁶ Ito ī yija ticōri, ti ucayijarā masa. Ito bajiri Diore rācūbūo būsīyijarā īna. Güire rāca ado bajiro yiyijarā īna:

—Adi rumū tiyamani tia mani, yiyijarā īna.

Levíre Jesús ījire gaye

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Ito bajiro masare ī yi īo ñaja bero budiyijū Jesús mūcana. Ito bajiro budi wacōri ujarāre yiari waja seni īsiri masure tiyijū Jesús. Ī ñayijū Leví wame cutigū. Waja ī seni ñarijū rujijijū ī. Īre ti bujacōri:

—Yū rāca waya, yiyijū Jesús Īre.

²⁸ Ito ī yija tūcōri, ī moabojarisere jidicāyijū Leví, Jesús rāca wa āmogū.

²⁹ Ito bero ī rāca wa, Leví ya wi ejayijarā īna. Itojū ejacōri Jesure basa jeo buarocū basa meniijijū Leví. Ito bajiro īna basa meni ñaroca jājarā ujarāre yiari waja seni īsiri masa ñayijarā īna. Ito yicōri gājerā cūni, jājarā īna rāca ba rujijijarā īna.

³⁰ Ito bajiro īna ba rujija ticōri, judio masa rotirise riasori masa ito yicōri fariseo gaye tūōīarā cūni, Jesús rāca riasotirāre ado bajiro busituyijarā:

—¿No yija ujarāre yiari waja seni īsiri masa rāca, ito yicōri ñēñaro yi jairā rāca baba cuti bati mūa? yi busituyijarā īna Jesús rāca riasotirāre.

³¹ Ito bajiro ñna yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—Ado bajirojʉa baja. Queno cati quenarã, cõmena ʉco yiri masʉre jimenaji. Ito yicõri bʉto cõrãjʉa ʉco yiri masʉre jirãji.

³² Queno yirãre yiari meje wadibʉ yʉ. Ñeñaro yi jairãjʉare yiari wadibʉ yʉ. Ito yicõri quenarise ñna tʉoĩa wasoatoni wadibʉ yʉ, yiyijʉ Jesús ñnare.

*Bamenati Diore rãcʉbʉore gaye
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)*

³³ Ito ï yija ado bajiro seniñayijarã ñna Jesure:

—Juan rãca riasotirã coji meje bamena riti Diore rãcʉbʉorã ñre senisotiamã ñna. Ito bajiroti bajiamã fariseo gaye tʉoĩarã rãca riasotirã cʉni. Mʉ rãca riasotirãma ñnare bajiro yibeama ñna. Bʉcʉrã rotire queno cʉdibeama ñna. Ito yicõri, “Diore bʉsiana”, yirona bare jidicãbeama ñna, yi tudiyijarã ñna Jesure.

³⁴ Ñna ito yija tʉocõri, ñnare ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—Sĩgũ, ï ãmo siari rʉmʉ ï baba mesa ï rãca ñna wanʉ baroca, “Babesa”, yi masimenaji gãjerã.

³⁵ Ito bajibojarocati co rʉmʉ gãjerã ñre ñiagoza ticõri, bojori bʉjarã yirãji ï baba mesa. Ito bajiri ñre tʉoĩarã bamenaji ñna, yiyijʉ Jesús masare.

³⁶ Ito yicõri gaje ado bajiro goti masiore ocana ñnare gotiyijʉ Jesús:

—Sĩgõ saya bʉcʉro sere wõroco mamarore tabecõji. Ito bajiro mamaro tagoja mamaro cʉni ñeñacoaroja. Ito yicõri bʉcʉrore mamaro iso sere wõbojaja bʉcʉro bajiro corocõ ejabetoja.

37 Ƴyé ide mani menija mama bajujũ jiosãrã yirãji mani. Bũcũ baju mani jiosãjama, ñigãcoaro yiroja. Ito yicõri iti baju cuni goda, Ƴyé ide cuni goda bajiro yiroja.

38 Ito bajiri Ƴyé ide menicõri mama bajuri jiosãrã yirãji mani. Ito yicõri iti baju cuni, Ƴyé ide cuni godabetoja.

39 Mani Ƴyé ide bũcũ idiĩacõri mame idi ãmomenaji mani. “Bũcũjua queno suti quena”, yicõri mamere idi ãmomenaji mani. Ito bajiroti baja mame oca yũ riasoja cuni. Bũcũrã oca tũorũnrã ñacõri mame oca yũ riasoja tũo ãmobeama, yiyijũ Jesús ñnare.

6

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ñna bare gaye

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

1 Co rũmũ tujacãra rũmũ ñaroca, ñ rãca riasotirã rãca trigo wesejũ eja wayijũ Jesús. Itojũ ejacõri itire beja ãmiyijarã ñ rãca riasotirã. Ito yicõri wirorire sũguẽ bategocõri bayijarã ñna.

2 Ito bajiro ñna baja tiyijarã fariseo gaye tũoĩarã coriarã. Ito bajiro ñna baja ticõri, ñnare seniĩayijarã fariseo gaye tũoĩarã:

—¿No yija tujacãra rũmũ ñabojarocati moati mũa? Tujacãra rũmũ moare ma, yiyijarã ñna.

3 ñna ito yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesús:

—Co rũmũ David ñayorũ ñ baba mesa rãca ñiojogacõri ñna yigore, ¿Dios oca tutijũ tibiticati mũa?

4 Ado bajiro yiyijũ David ñayorũ. Dios ya wijũ sãjacõri, Diore paia naju ñna cũ ñsirere ãmicõri bayijũ

David. Ito yicōri ī baba mesare cūni ecayijū ī. Paia riti īna baroti ñabojayijū iti naju. Ito bajibojarocati buto ñiojogacōri bayijū David ī baba mesa rāca. Itire īna baja tibojaguti, “Ñeñaro yama īna”, yibisijū Dios īnare, yiyijū Jesús īnare.

⁵ Gaje ado bajiro gotiyijū Jesús īnare:

—Masa Rījoru, Dios ī cūru ña yu. Ito bajiri tujacāra ruma gaye yu rotiroti cūni cūquī Dios yare, yiyijū Jesús fariseo gaye tūoīarāre.

*Āmo digarure Jesús ī yisiore gaye
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

⁶ Gaje tujacāra ruma ñaroca judio masa īna mini-juari wijū sājayijū Jesús. Ito yicōri īnare riasoyijū ī. Ito bajiro ī riaso ñaroca sīgū ī ya āmo riojocadūja digarū ñayijū.

⁷ Ito yicōri fariseo gaye tūoīarā, judio masa rotirise riasori masa cūni ti rujiyijarā īna. Jesure ticōri ado bajiro tūoīa rujiyijarā īna: “Jane tujacāra ruma ñabojarocati, ¿āni āmo digarure yisiogu yiguījida Jesús?” yi ti rujiyijarā īna. “Ito bajiro ī yija, ‘Seti ña īre. Ñeñaro yami’, yirā yirāji mani”, yi tūoīa rujiyijarā īna.

⁸ Ito bajiro īnamasi īna tūoīabojarocati tūoīa masicōyijū Jesús, ī masirisena. Ito yicōri āmo digarure ado bajiro yiyijū Jesús:

—Wumūña, waya ado yu tujū, yiyijū Jesús āmo digarure.

Ī ito yija āmo digarū Jesús tujū wacōri eja rūgūyijū.

⁹ Ito bajiro ī eja rūgūroca ado bajiro yiyijū Jesús, ito ñarāre:

—Mware seniñagũ ya yu. ¿No bajiro manire cūyijari Dios tujacāra r̄m̄m̄ mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicōri cōrāre mani yisoroti, gaje mani yisiobeja, disejua quenati? yiyijũ Jesús ñnare.

¹⁰ Ito bajiro busi t̄logũ iti wi ñarāre ti jeocōyijũ Jesús. Ito yicōri āmo digarure ado bajiro yiyijũ ñ:

—M̄ ya āmo ñu joya, yiyijũ Jesús ñre.

Ito bajiro Jesús ñ yirocati, ñ ya āmo ñu joyijũ ñ. Ito bajiro ñ yirocati ñ ya āmo quenacoayijũ ñja.

¹¹ Ito bajiro ñ yija ticōri, fariseo gaye t̄oñarã ito yicōri judio masa rotirise riasori masa can̄i b̄to ti junisiniyijarã ñna Jesure. Ito yicōri ñnamasiti gāmeri seniñayijarã: “¿No bajiro yir̄jati mani Jesure?” yiyijarã ñna.

*Jua ḡubojeno apóstol mesare Jesús ñ besere gaye
(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)*

¹² Iti r̄m̄uriti t̄aria joejũ maja wayijũ Jesús, Diore busiroc̄u. Itojũ ñnacōri ñnamasaro Diore busisotiyijũ Jesús.

¹³ Ito yicōri ũmacañi joejea m̄ja wadiroca ñ r̄ca riasotirāre jiyijũ Jesús. Ito yicōri ñna ejaroca jua ḡubojeno ñarã ũm̄ware beseyijũ ñ. Ito yicōri ñ oca ñna goti ucutoni ñnare cūyijũ Jesús.

¹⁴ Ado bajiro wame cutirã ñayijarã ñna: S̄igũ ñayijũ jua wame, wame cutigũ, Simón Pedro. ñ ocabajĩ ñayijũ Andrés wame cutigũ. Ito yicōri gājerã ñayijarã Santiago, Juan, Felipe, Bartolomé,

¹⁵ Mateo, Tomás, Alfeo mac̄u Santiago gāji ñayijũ Simón celote gaye t̄oñagor̄u.

¹⁶ Ito yicōri Santiago mac̄u ñayijũ Judas wame cutigũ. Gāji Judas Iscariote wame cutigũ ñayijũ. ñ ñayijũ Jesure gājerã ñna ñiatoni gotiroc̄u. Ito bajiro

wame cutirã ñayijarã ñna, Jesús ï oca ñna goti ucutoni ï cũana.

Jãjarã masare Jesús ï riasore gaye
(Mt 4.23-25)

¹⁷ Ito bajiro ñnare bese tĩocõri ñna rãca roja wayijũ Jesús. Roja wa, tũria jũdojũ tujayijarã ñna. Itojũ jãjarã ñayijarã Judea sita gãna, Jerusalén gãna, ito yicõri itajura tũ ñari cõtõri Tiro, Sidón wame cutiri cõtõri gãna cuni ñayijarã. Iti cõtõri gãna ejayijarã Jesure tuo ãmorã. Ito yicõri jãjarã cõrã yisio roti ãmorã ejayijarã ñna.

¹⁸ Rũmũa sãja ecoanare cuni rãmũare budi rotiyijũ Jesús, ito bajiro ñna ejaja ticõri.

¹⁹ Cõrãre cuni ï masirisena rẽtoyijũ Jesús. Ito bajiro masare ï rẽtoja ticõri, masa jeyaro ñre moãña ãmoyijarã, ñna cõrise rẽtatoni.

Mani wanũ quenaroca yiroti gaye
(Mt 5.1-12)

²⁰ Ito ñna yi ñaroca, ï rãca riasotirãre busi ãmogũ ñnare tiyijũ Jesús:

—Adocãta bojoro bũjarã ñna mũa maji. Bojoro bũjarã ñabõjarãti, ija Dios ï rotirojũ ejacõri, ï rucõrise bũjarã yirãji mũa. Ito yicõri wanũ quenarã yirãji mũa.

²¹ 'Adocãta ñiojõgarã ñna mũa maji. Ñiojõgarã ñabõjarãti ija queno yaji quenaro wanũ ñnarã yirãji mũa.

'Adocãta bojori bũja, oti ñnarã ya mũa. Ito bajibõjarõcati ija queno wanũcõri aja quenarã ñnarã yirãji mũa.

²² 'Yũ Masa Rĩjõrũre, mũa queno cãdija ticõri, gãjerã mũare ti tudirã yirãji ñna. Ito yicõri mũare cõa ãmorã yirãji ñna. “Ñeñaro yirã ñnama”, yirã

yirãji mware busiturã. Ito bajiro mware ña busitubojarocati, ija wanu quenarã yirãji mwa.

23 Jane mejeju cuni ña ñicusabatiaju cuni ito bajiroti Diore goti ñsiri masare ñeñaro yiyijarã ña. Ito bajiro mware ña ñeñaro yibojarocati queno wanu quenaña mwa. Ija ñmacãju ejacõri Dios tãju quenarise bjarã yirãji mwa. Ñre tuorũnu jidicãbitiana mwa ñajare, ito bajiro yigu yiguji Dios mware.

24 'Mwa gajeoni jairã, ado mwa ñajama queno wanu quena ñaboja mwa. Diore tuorũnumena ñari ija bojoro bjarã yirãji mwa.

25 'Mwa queno yaji quenarã, ñaja wanu quenare rãca ñaboja mwa. Diore tuorũnumena ñari ija ñiojogarã yirãji mwa.

'Mwa ajare jairã, adocãta mwa ajaja queno wanu quenaboja mwa. Diore tuorũnumena ñari ija buto tuoña bojori bjacõri, otirã yirãji mwa.

26 'Adocãta "Queno yirã ña mwa", yi masa mware ña rãcũbuja tuocõri, queno wanu quenaboja mwa. Ito bajiroti jane mejeju cuni ruore oca riasori masare queno rãcũbuo busibojayijarã ña. Diore tuorũnumena ñari ija buto tuoña bojori bjarã yirãji mwa, yiyiju Jesús ñare.

Mani wajanare cuni ti maija quena, yi Jesús ñ riasore gaye

(Mt 5.38-48; 7.12)

27 Ito yicõri mwcana ñare busi remoyiju Jesús:

—Mwa yure tuorũnurãreama, ado bajiro gotia yu: Mwa wajanare queno ti maiña. Ito yicõri mware ti tudirãre queno yiya.

28 M̄are busiturãre c̄ni, quenaro busiya m̄a. Ito yicõri m̄are ñeñaro yirãre yiari Diore seni ïsisotiya.

29 Sīgũ riojocaduja wayugaju ĩ jaja, m̄cana gaje d̄ja ĩ ja ãmoja rēobeja. Ito yicõri gãji camisa j̄aro m̄a sãñaroca, joegadore ĩ ruaja, ito roca gadore ĩ rua ãmoja, c̄ni rēobeja. ĩ seniro rēto busaro ïsija quena.

30 Ito yicõri no m̄a r̄corise ĩna senija, ĩna seniro bajiroti ĩsima. Ito yicõri sīgũ m̄a r̄corise ĩ ěmaja, “Itire judacõaña”, yi josabeja.

31 Gãjerã m̄are queno yire m̄a ãmoja, ito bajiroti ĩnare queno yiba m̄a c̄ni.

32 'Manire mairãre riti mani maija, mani rãca queno wan̄biquĩji Dios. Ñeñaro yirã c̄ni ito bajiroti ĩnare mairãre mairãji. Manire maimena ñabobarocati maniamã ĩnare maija quena.

33 Manire queno yirãre riti mani queno yija, mani rãca queno wan̄biquĩji Dios. Ñeñaro yirã c̄ni ito bajiroti ĩnare queno yirãre queno yirã yirãji. Manire queno yimena ñabobarocati maniamã ĩnare queno yija quena.

34 Gãjire wasoagu, “Ija m̄cana jai busaro bujagu yiḡja yu”, mani yi t̄oĩaja, mani rãca queno wan̄biquĩji Dios. Ñeñaro yirã c̄ni ito bajiro t̄oĩacõri wasoarã yirãji. Manire wasoamena ñabobarocati maniamã ĩnare wasoaja quena.

35 Ito bajibobarocati m̄ama, m̄a wajanare mair̄ja. Ito yicõri ĩnare queno yiya. Ito yicõri gãjire wasoagu, “Ija jai busaro bujagu yiḡja yu”, yi t̄oĩabic̄ti wasoaja quena. Ito bajiro m̄a queno yija, Dios t̄ju m̄a ejaroca m̄are queno waja yigu

yiguñji. Ito bajiro mña queno yirã ñaja, Dios rña ña mña. Dios cñni masa jeyarore queno yigñ ñami. “Queno ya mñ”, yimenare cñni, ñeñaro yi jairãre cñni queno yigñ ñami Dios.

³⁶ Mani Jacñ masare ñ ti mairo bajiroti mña cñni masare ti maija quena, yiyijñ Jesús ñ rãca riasotirãre.

*Gãjerãre seti yibesa, yi Jesús ñ riasore gaye
(Mt 7.1-5)*

³⁷ Gaje ado bajiro gotiyijñ Jesús ñnare:

—Gãjerãre, “Ïna ñama ñeñarise yi jairã”, mña yibeja mñare cñni, “Ïna ñama ñeñarise yi jairã”, yibiquñji Dios mñare. Ito yicõri gãjerãre, “Ïnare seti ña. Ito bajiri ñnare ruyuriogñ yiguñji Dios”, mña yibeja mñare cñni, “Ïnare seti ña. Ñnare ruyuriocñja yñ”, yibiquñji Dios mñare. Gãjerã ñeñaro yirise mña ãcabojoja, mña ñeñaro yirisere cñni ãcabojoğñ yiguñji Dios.

³⁸ Gãjerãre mña ñsija, mñare cñni queno ñsigñ yiguñji Dios. Gãjerãre mña ñsiro bajiroti, mñare cñni ñsigñ yiguñji Dios. Ito yicõri gãjerãre mña ñsiro bajiroti rêto busaro mña boca ãmi masirocõ ñsigñ yiguñji Dios, yiyijñ Jesús ñnare.

³⁹ Ito yicõri ado bajiro goti masiore ocana gotiyijñ Jesús:

—¿Sĩgñ cajea macñre ito yicõri gãji cajea macñ mñcana, cajea macñre tña wa masiguñjida? Meje, ito bajirojñ meje baja. Cajea tibicñ ñari ñre tña wabojagñ rãcati gojejñ quedi sãjacõarãji ñna. Dios oca riojo ñnasarisere mani tño sayabeja cajea mana robo bajiro bajirãji mani, yiyijñ Jesús ñnare.

40 Ñinare riasori masu rêto busaro masirã meje ñama ñ riasorã. Ito bajibojarocati ñna queno riasoti jeocõja, ñinare riasori masu bajiroti masirãji ñna cani, yiyiju Jesús.

41 Iti oca goti tñocõri mucana ado bajiro gaje oca gotiyiju Jesús:

—Mua babare cajeaju sũjuriacã iti ñaja, ti buja masia mua. Ito bajibojarocati mua ya cajeaju sita jaje iti sãña biaja ti buja masibea mua.

42 Ado bajiro mua babare yiboja mua: “Yu baba mu ya cajeaju sita aje ña. Yu iti ajere ãmicãcujaja yu”, yibojarãti mua ya cajeaju sita jaje iti sãñajama, ãmicã masibea mua. “Queno yirã ña guama”, yirã ñabojarãti, ñeñaro yirã ña mua cani. Mua ya cajeaju sãñarisere ãmicãña. Itire ãmicãcõri queno ti masirã yirãji mua. Ito yicõri mua babare cajeaju sita ajere ãmicã masirã yirãji mua, yiyiju Jesús.

Iti yireoni ña, mani baba ñ ñeñaro yija ti masibojarãti, manimasiti ñeñaro yirisereama ti masibea mani, yiyiju Jesús.

Ricana sãori yucugure ti masia mani, yi Jesús ñ riasore gaye

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

43 Ito yicõri mucana ñinare goti masiore ocana gotiyiju Jesús:

—Yucugu queno wanuricu, ñeñarise rica cutibetoja. Ito yicõri yucugu ñeñaricu, quenarise rica cutibetoja.

44 Iti yucu ricare ticõri, “Itigu rica ña adi”, yi ti masia mani. Jotagujaja higos rica mani ãmaja bujamenaji mani. Ito yicõri yusigure uyé mani ãmabojaja, bujamenaji mani.

⁴⁵ Ito bajiro queno usi cutigu, gãjerãre cuni queno yiguñji Ì. Ito yicõri ñeñaro usi cutigu, gãjerãre cuni ñeñaro yigu yiguñji Ì. Mani ya usijũ mani tuoñaro bajiroti busibua mani, yiyijũ Jesús Ìnare.

Yũre queno tuorũnrã sita butirojũ wi menirã bajiro bajirã ñama, yi Jesús Ì riasore gaye (Mt 7.24-27)

⁴⁶ Gaje ado bajiro yiyijũ Jesús Ì rãca riasotirãre: —“Gua Ujũ ña mũ”, yibojarãti, yũ rotirisere cudibea mũa.

⁴⁷⁻⁴⁸ No yũ tũjũ ejarã yũ rotirisere Ìna cudija, sīgũ queno butirojũ wi menigũ bajiro bajirã ñama Ìna. Tite. Sīgũ butirojũ jubejũ Ì botari juja, jue iti buto sēoro ejaja jujabetoja iti wi. Ito bajiro bajirã ñama yũre queno cudirã. Gãjerã Ìnare ñeñaro yi josabojarocati yũre tuorũnũ jidicãmenaji Ìna.

⁴⁹ Ito bajibojarocati, no yũ rotirise queno cudimena, Ìnare bajiro bajibeama Ìna. Sīgũ sita jidirojũ wi menigũ bajiro bajirã ñama Ìnama. Tite. Sīgũ sita jidirojũ Ì botari juja, jue iti buto sēoro ejaja iti wi jujacoaro yiroja. Ito bajiri tũdi ruyubetoja Ì ya wi Ìja. Ito bajiro bajirã ñama yũre queno cudimena. Gãjerã Ìnare ñeñaro yija ticõri, yũre jidicãrã yirãji, yiyijũ Jesús Ì rãca riasotirãre.

7

Surara mũjũ ya moari masũre Jesús Ì yisioire gaye (Mt 8.5-13)

¹ Masare Ì riaso ãmorise riaso tĩocõri Capernaumjũ wayijũ Jesús.

² Iti cuto ñayijũ surara ʋjũ. Īre moa ĩsiri masũ bũto cõyijũ. Ito bajiri ʋsi jedi warũti ñayijũ ĩ. Ito ĩ bajija ticõri, bũto ĩre ti maiyijũ surara ʋjũ.

³ Ito bajiri Jesũs cõrãre ĩ yisioire gaye tũocõri, judio masa bũcarãre, Jesure ji rotiyijũ ĩ. Ī ya moari masure Jesũs ĩ yisioire ãmoyijũ ĩ.

⁴ Ito ĩ yija tũocõri, Jesure jirã wayijarã ĩna. Jesũs tũjũ ejacõri ado bajiro ĩre seniĩa josayijarã:

—“Īre jitẽña”, gũare yi ñucagũ, queno yigũ ñami ĩ. Ito bajiri ĩre ejabũarũja mũ.

⁵ Romano masũ ñabojagũti mani ñarãre queno rãcũbũoami ĩ. Ito yicõri minijuara wi gũa meni masitoni gũare niyeru ĩsiquĩ ĩ. Ito bajiri ĩre ejabũarũja mũ, yi josayijarã ĩna Jesure.

⁶ ĩna ito yija tũocõri, ĩna rãca sũya wayijũ Jesũs. Ito wi ejarã wana ĩna yiroca surara ʋjũ ĩ baba mesare Jesure oca goti boca rotiyijũ. “Ado bajiro Jesure gotiba”, yi roticõayijũ ĩ:

—Yũ Ujũ mũre ʋsirioro yi remo ãmobeaa yũ. Rẽtoro quenagũ ña mũ. Yũjũa quenagũ meje ña. Ito bajiri, yũ ñeñaro yirisere bojogũ, “Yũ ya wijũ sãja waya, yi masibea yũ mũre”, yi gotiba ĩre, yi roticõayijũ surara ʋjũ.

⁷ Gaje ado bajiro yi roticõayijũ ĩ:

—Ñeñaro yigũ ñari, mũ tũjũ wa masibea yũ. Mũ masirisena mũ yisio ñucaja, yũ ya moari masũ caticoagu yiguĩji mũcana.

⁸ Gãji ʋjũ bero gagũ ña yũ. Ito yicõri yũ berojũa ñama gãjerã surara. ĩnare roti masia yũ. Ito bajiri sũgũre, “Wasa”, yũ yija, wami. Ito yicõri gãjire, “Waya”, yũ yija, wadiami. Ito yicõri yũre moa ĩsiri masure yũ moa rotija, moami. Ito bajiri rẽtoro

queno roti masigũ m̄ ñajare, “M̄ yisio ñucaja, ȳ ya moari mas̄ tujacoaḡ yiguĩji m̄cana”, ȳ t̄oĩa ȳ, ȳ gotiba Jesure, ȳ roticõayij̄ surara ẽj̄.

⁹ Ito ï ȳ ñucare t̄ocõri, t̄o ẽcayij̄ Jesús. Ito yicõri j̄da r̄gũcõri ïre s̄yarãre ado bajiro yiyij̄ Jesús:

—Ï surara ẽj̄ ȳre queno t̄or̄n̄ni. Mani masa wato ïre bajiro t̄or̄nrã mama, ȳ gotiyij̄ Jesús ïnare.

¹⁰ Ito ï yija t̄ocõri, t̄di was̄oyijarã oca goti bocari masa. T̄di ejacõri ïna tija ñarise cõbojar̄ tujar̄ ñayij̄ ï ïja.

Wajeago mac̄re Jesús ï masore gaye

¹¹ Ito bajiro ï yija bero Naín wame c̄tiri c̄toju wayij̄ Jesús, ï rãca riasotirã rãca. Ito yicõri masa j̄jarã wayijarã ï rãca.

¹² Iti c̄toju ïna ejaroca s̄gũ godar̄re ïna yujerã waja tiyij̄ Jesús. Wajeago mac̄ ñayij̄ ï, ïna yujeroc̄. Ito yicõri ï s̄gũti ñabojayij̄ iso mac̄. J̄jarã iti c̄to ḡna ïre yujerona wayijarã ïna.

¹³ Wajeago iso bojori b̄jaja ticõri, b̄to ti maiyij̄ Jesús isore. Ito bajiro ti maicõri ado bajiro yiyij̄ Jesús isore:

—Otibesa, yiyij̄ ï.

¹⁴ Ito bajiro ï yija bero ï ya masari cumaj̄ moañayij̄ Jesús. Ito bajiro ï yija ticõri, ïre yujerã wabojarã tuja r̄gũcoayijarã ïna ïja. Ito bajiro ïna tuja r̄gũroca godar̄re ado bajiro yiyij̄ Jesús:

—W̄m̄ña mam̄ m̄, yiyij̄ Jesús godar̄re.

¹⁵ Ito bajiro ï yirocati, j̄ja r̄jũyij̄ godar̄ ñabojaḡti. Ito bajiro bajir̄ ñabojaḡti busiyij̄ m̄cana. Ito ï bajija ticõri, ado bajiro yiyij̄ Jesús ï jacore: “Ïmo, ãni ñami m̄ mac̄”, yiyij̄ Jesús isore.

16 Ito bajiro ï yi masoja ticõri, ti güiyijarã ïna, ito ñarã. Ito yicõri ado bajiro Diore rûcubuo busiyijarã ïna:

—Sĩgũ Diore goti ïsiri masu mani tujũ ejami ïja, yiyijarã ïna.

Gaje ado bajiro busiyijarã ïna:

—Dios ñarã mani ñajare manire ejabuarocu ejami adoju, yi wanũrã rûcubuo yijarã ïna Diore.

17 Ito yicõri Jesús godarure ï masore gaye tuo jedicoayijarã Judea sita gãna. Ito yicõri iti sita tu gãna cuni tuo jedicoayijarã ïna.

“Jesure titẽña”, Juan idé guri masu ïyi ñucare gaye (Mt 11.2-19)

18 Juan rãca riasotiri masa, Jesús ï yigore ticõri goti jeocõyijarã ïna Juanre. ïna ito yija tuocõri, jũarãre jiyijũ Juan.

19 Ito bajiri ïna jũarãre, “Ado bajiro Jesure seniãama mũa”, yi ñucayijũ Juan ïnare: “¿Riti Dios ï cõaru, Cristo ñati mũ? ï meje mũ ñajama, ¿gãjire bocatirã yirãjida gũa maji? yiba”, yi roti ñucayijũ Juan ïna jũarãre.

20 Ito ï yija tuocõri, wayijarã ïna. Jesús tujũ ejacõri ado bajiro ïre yi gotiyijarã ïna:

—Juan, masare idé guri masu, gũare seniãa roti ñucami mũre. ¿Riti, Dios ï cõaru, Cristo ñati mũ? ï meje mũ ñajama, ¿gãjire bocatirã yirãjida gũa maji? yiyijarã ïna Jesure.

21 Ito bajiro ïna seniãa ñaroca, jãjarã masa cõrãre yisioyijũ Jesús. Ito yicõri ïna ya usijũ rũmũa sãja ecoana, cajea mana, ito yicõri gãjerã jeyaro ñarise cõrãre cuni masoyijũ Jesús. Ito bajiro ï yija Juan oca ï seniãa roti ñucana cuni tiyijarã ïna.

22 Ito yicōri ado bajiro Juan ĩ cōanare gotiyijũ Jesús:

—Wasa. Mũa tirise ito yicōri mũa tũogorise cũni Juanre gotiba. Cajea mana ĩna tiroca yũ yirise, ruduana ĩna waroca yũ yirise, wiro joganare yũ yisorise gaye, gãmo goje tũomena ĩna tũoroca yũ yirise, godana ñabojarocati ĩna catiroca yũ yirise, ito yicōri bojoro bũjarãre Dios ĩ masoroti oca yũ goti masiorisere cũni, gotiba Juanre.

23 Ito yicōri, no yũre tũorũnũsotiguti, queno wanũgũ yiguĩji ĩ, yiyijũ Jesús, Juan ĩ oca seniĩa roti ñucanare.

24 Ito ĩ yija tũocōri, tũdi wayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna tũdi waja bero, Juan ĩ bajigore gaye masare gotiyijũ Jesús:

—¿Yucũ manojũ warã, ñimũre tũoĩa wacati mũa? ¿Sĩgũ ãmũgũ mino iti waja, ãe rãgõgũre tũoĩa wacatite mũa? yi seniĩayijũ Jesús masare. Yucũgũ cogũ mino wẽaja wãrericũ bajiro meje ñami Juan. Queno tũoĩagũ ñami ĩ.

25 ¿Īre mũa ti bũjaja yutabuju quenarise sãñagũ ñacati ĩ? Yutabuju quenarise sãñarã bajiro bajigũ meje ñami ĩ. Yutabuju quenarise sãñarã ẽjarã ya wijũ ñarãona ñarãji ĩna. ĩna robo bajigũ meje ñaguĩji Juan.

26 Yucũ manojũ warã, ¿Diore goti ĩsiri masũre tirã wasotiri mũa? Itojũ ejacōri, “Diore goti ĩsiri masũ ñami”, yi masiyija mũa. Riti ña, gãjerã Diore goti ĩsiri masa rẽtoro ñasagũ ñami Juan.

27 Jane mejejũ Juanre ado bajiro yi goti yucãyijũ Dios oca:

Mũ waroto riojũa sĩgũ masũ cõa yũ. Masa mũre bocati ñaroca, yirocũre cõa yũ, yi gotia Dios

oca tuti, yiyijꝯ Jesús.

28 'Sīgũ adi tutijꝯ, Juan masare idé guri masꝯ rētoro ñasagꝯ mamí. Ito bajibojarocati Dios ĩ rotirojꝯ ñarã Juan ĩ ñasado bajiro rēto busaro ñasarã yirãji ĩna, yiyijꝯ Jesús ĩnare.

29 Juan Dios oca ĩ gotija tꝯogoana, “Riti, Dios rotirise quenarise ña. Itire cꝯdí ãmoa gꝯa”, yicõri, Juanre idé gu rotiyijarã ĩna. Ito yicõri ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa cꝯni, ito bajiroti yiyijarã ĩna.

30 Ito bajibojarocati fariseo gaye tꝯoĩarãma ito yicõri judio masa rotirise riasori masama, Dios rotirisere te ñayijarã. Ito bajiri Juanre idé gu rotibisijarã ĩna.

31-32 Gaje ado bajiro gotiyijꝯ Jesús:

—Adi rumꝯri gãna Juanre teama, ito yicõri yꝯre cꝯni teama ĩna. Rĩaca minijuacõri ĩna awasã aje cũñaro bajiro bajirã ñama ĩnaõna. Tite. Ado bajiro awasã ajeama rĩaca: “Gꝯa seru juti ajeroca, mꝯama juti ãmobijꝯ. Ito yicõri masa godaroca ĩna otirise gꝯa oti queso aje ãmoja, mꝯama gꝯa rãca oti queso aje ãmobijꝯ”, yi awasã ajeama rĩaca. Ito bajiro bajiama Juanre terã ito yicõri yꝯre terã cꝯni. Tite.

33 Babicꝯti Diore rãcꝯbꝯogꝯ seniquĩ Juan. Ito yicõri uyé ide idibitiquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticõri, “Rũmú sãja ecorꝯ ñami”, yicꝯ mꝯa ĩre.

34 ĩ bero yꝯ, Masa Rĩjorꝯ, ejacꝯ. Ba, idi yigꝯ ña yꝯama. Yꝯ ito bajiro yija ticõri, ado bajiro ya mꝯa yꝯre: “Jairo bagꝯ ña mꝯ. Idire cꝯgꝯ ña mꝯ. Ñeñaro yi jairã rãca baba cꝯtigꝯ ña mꝯ. Ito yicõri ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa rãca baba cꝯtigꝯ ña mꝯ”, ya mꝯa yꝯre.

35 Sīgũ Dios robo bajiro queno tʉoĩare cutigu ĩ ñaja, jeyaro ĩ yirisere ticõri, “Ĩ ñami Dios robo bajiro tʉoĩare cutigu”, yi tʉoĩa mani. Ito bajiri yu yirise ticõri, “Dios robo bajiro tʉoĩare cutigu ñami”, yi masi ñarã yirãji mʉa yʉre, yiyiju Jesús ĩnare.

Simón fariseo gaye tʉoĩagũ ya wiju Jesús ĩ ñare gaye

36 Ito ĩ yija bero sīgũ fariseo gaye tʉoĩagũ Jesure jiyiju ĩ ya wiju, bagu watoni. Ito ĩ yija tʉocõri, ĩ ya wiju wayiju Jesús. Iti wiju sãjacõri bara mesa taju eja rũjũyiju Jesús.

37 Ito bajiro ĩ bagu waja tʉocõri, iti cuto gago sīgõ wedi maso ĩ taju wayijo iso. Itoju waco queno sutirise úye, coga dajaro ami wayijo iso. Itiga ñayiju gũta alabastro wame cutirisena ĩna meniraga.

38 Ito Jesús taju sãja ejacõri ĩ ya gubo taju eja rũjũyijo iso. Ito yicõri iso ya yago idena Jesús ya gubore coesoyijo iso. ĩ ya gubore coe tĩocõri iso ya joanati Jesús ya gubore weja caroyijo iso. Ito yicõri ĩre wanugõ ĩ ya gubore usuyijo iso. Gajanoa ito bero úye queno sutirise ĩ ya guboju tuyijo iso.

39 Iso ito yija ticõri, Jesure jigoru fariseo gaye tʉoĩagũ ado bajiro tʉoĩayiju: “Riti Diore goti ĩsiri masu ĩ ñajama, adio ĩ ya gubo coegore ti masiboru. Ito yicõri, ‘Wedi maso ñamo’, yi masiboru ĩ”, yi tʉoĩayiju fariseo gaye tʉoĩagũ Jesure jiru.

40 Fariseo gaye tʉoĩagũ ĩ tʉoĩarisere tʉo masicõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Simón, mʉre jabeto goti amoa yu, yiyiju Jesús ĩre.

—Bau, gotiya yʉre riasogu mu, yiyiju Simón Jesure.

41 Ito ñ yija tɔcōri, ado bajiro goti masiore ocana gotiyijɛ Jesús ñre:

—Jũarã ãmɛa ñayijarã, niyeru wasoari masure waja ruyuriorã. Sīgũ quinientos niyeru kujiri waja ruyurioyijɛ. Ito yicōri gãji cincuenta niyeru kujiri waja ruyurioyijɛ.

42 Ito bajibojarocati ñna waja ruyuriogɛre waja yi masibisijarã ñna. Ito bajiro ñna waja ruyuriobojarocati ñnare niyeru wasoagorɛ tɔdi seni ayabisijɛ ñja, yi gotiyijɛ Jesús Simónre.

Gaje ado bajiro Simónre seniñayijɛ Jesús:

—¿Nijɛa bɛto bɛsa ñnare niyeru wasoagorɛre mairãjida ñna? yi seniñayijɛ Jesús Simónre.

43 Ito bajiro ñ seniñaja, tɔcōri:

—Yɛ tija, jai bɛsaro waja ruyuriogɛjɛa ñre bɛto maiguñji, yiyijɛ Simón.

Ito ñ yija tɔcōri:

—Riti ya mɛ, yiyijɛ Jesús ñre.

44 Ito yicōri ñre gɛbo coegojɛare ticōri, bɛsiyijɛ Jesús Simónre:

—Adiore tiya. Mɛ ya wijɛ yɛ sãjaroca yɛre ide ñsibijɛ mɛ, yɛ ya gɛbo coeroti. Ito bajibojarocati adiojɛama iso ya yago idenati yɛ ya gɛbore coemo iso. Ito yicōri iso ya joanati yɛre weja caromo iso.

45 Yɛre wanɛgũ, yɛre usubijɛ mɛ. Ito bajibojarocati adioama, yɛre wanɛgõ queno gɛbojɛ usumo iso.

46 Ito yicōri yɛ ya rijogajɛ áye tubijɛ mɛ. Ito bajibojarocati adioama áye queno sɛtirise yɛ ya gɛbojɛ tumo iso.

47 Ito bajiri ado bajiro mɛre gotia Simón yɛ: Ñeñaro yi jaigo ñabojarocati, yɛre bɛto iso maija ticōri, iso ñeñaro yirisere ãcabojoa yɛ. Sīgũ jabetacã

busa ñeñaro yigure, ñre yu ãcabojaja, jabetacã busa yure maigũ yiguĩji ã. Ito yicõri buto ñeñaro yigure yu ã ñeñaro yirisere ãcabojaja buto busa yure ti maigũ yiguĩji ã. Iti tuo masiña, yiyijũ Jesús Simónre.

⁴⁸ Ito yicõri romiore ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Mũ ñeñaro yirisere ãcabojacõa yu, yiyijũ Jesús isore.

⁴⁹ Ito ã yija tuocõri, gãjerã iti wijũ ñna rãca bari masa, ñnamasiti gãmeri seniñayijarã ñna:

—¿Ñimũ ñati ãni, masa ñna ñeñaro yirisere ãcabojagũ? yĩ gãmeri seniñayijarã ñna.

⁵⁰ Ito bajiro ñna yiroca, romiore ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Yure queno tuorũnũa mũ. Ito bajiri mũre masorocu mũ ñeñaro yirisere ãcabojocõa yu. Usirioro yibecoti wasa mũ, yiyijũ Jesús isore.

8

Jesure romia ñna ejabũare gaye

¹ Ito yija bero gaje cutorijũ Dios oca goti ucugũ wayijũ Jesús. “Ñre tuorũnũrãre ã rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yire gaye goti ucugũ wayijũ ã. Ito yicõri ã rãca riasotirã, jũ gãbojeno ñarã rãca wayijũ ã.

² Romia cuni ñna rãca wayijarã. ñna ñayijarã ñna ya usijũ rãmũa sãja ecoanare Jesús ã bucõagoana. Ito yicõri ñarise cõana ã masogoana cuni wayijarã ñna rãca. Sīgõ María Magdalena wame cutigo ñna rãca wayijo. Iso ñayijo jũ ãmojeno rãmũa ñarãre Jesús ã bucõagoro.

³ Ito yicõri gajeo Juana wame cutigo ñayijo. Iso ñayijo Cuza manajo. Herodes ya moari masa ujũ

ñayijꝯ Cuza. Ito yicōri gajeo Susana wame cꝯtigo ñayijo. Ito yicōri gājerā cꝯni jājarā Jesús rāca romia wayijarā ĩna. ĩna ejabꝯa masiro bajiro ejabꝯayijarā ĩna.

*Oteri masꝯ gaye Jesús ĩ goti masiore oca
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)*

⁴ Ito bajiro Jesús ĩ wa ucuroca co cꝯto gāna meje ĩ tꝯ minijuayijarā, ĩre ti āmorā. Ito bajiro ĩna ejaja ticōri, goti masiore ocana gotiyijꝯ Jesús ĩnare:

⁵ —Sīgū weseca ĩ ya ote ajeri otegu wayijꝯ ĩ. Wesecajꝯ ejacōri, iti ajerire ĩ wējabateroca gaje ajeri majꝯ quedi queayijꝯ. Ito bajiro quedi quearisere gājerā itire cꝯdabia rojocōyijarā. Ito yicōri minia cꝯni bayijarā, iti ajerire.

⁶ Gaje ajeri gūta watojꝯ quedi queayijꝯ. Iti gūta wato quedi queara ajeri nocō mejeti judibojayijꝯ. Ito bajibojarocati yoari mejeti siniacoayijꝯ sita iti ide manijare.

⁷ Gaje ajeri jota watojꝯ quedi sāja wayijꝯ. Ito quedi sājacōri, iti judi mꝯja waroca jota mari dꝯrea sīacōyijꝯ itire.

⁸ Ito yicōri gaje ajeri sita quenarise joejꝯ quedi queayijꝯ. Ito bajiri iti ajeri judi bꝯcꝯacōri quenarise rica cꝯtiyijꝯ. Ito yicōri coria sarari cien ñari ajeri rica cꝯtiyijꝯ, yiyijꝯ Jesús ĩnare.

Ito bajiro iti goti tīocōri mꝯcana ado bajiro yiyijꝯ Jesús ĩnare:

—No gāmo goje cꝯtirā tꝯoya, yiyijꝯ Jesús oca sēoro ĩnare.

*¿No yija goti masiore ocana riasoati mꝯ? ĩna yi
seniāre gaye*

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ito ï yija t̄ocõri, ado bajiro ïre seniïayjarã ï rãca riasotiri masa:

—¿Ñe yireoni ñati iti goti masiore oca? yiyijarã ïna.

¹⁰ ïna ito yija:

—“No ïre t̄orãnrã ï rotiroj̄m̄ miojuḡm̄ yiguïji Dios”, yi gãjerã ïna t̄o masibiti gaye m̄ua t̄o masiroca yami Dios m̄uareama. Gãjerãma iti oca t̄obojarãti queno t̄o masimenaji ïna. Ito bajiroti yi gotiyijarã Diore goti ïsiri masa. Tite m̄ua. “T̄obojarãti, t̄o masimenaji ïna. Ito yicõri ti-bojarãti, ti masimenaji ïna”, yi goticãyijarã jane mejej̄m̄, yiyij̄m̄ Jesús ïnare.

Ado bajiro bajia oteri mas̄u ye, yi Jesús ï goti quenore gaye

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Ito yicõri m̄ucana t̄udi riasoyij̄m̄ Jesús ïnare:

—“Oteri mas̄u s̄iḡã ado bajiro bajiyij̄m̄”, yiroc̄m̄ m̄uare gotib̄m̄ ȳm̄. Ito bajiri adocãta m̄uare goti r̄etobuḡm̄ ya ȳm̄, m̄ua queno t̄o masitoni. Oteri mas̄u, Dios oca goti ucuri mas̄u robo bajiḡm̄ ñami ï. Ito yicõri ï oteri ajerioniti ña Dios oca mani t̄orise. Tite m̄ua. Ado bajiroj̄m̄ bajia iti oca.

¹² Coriarã masa Dios ocare t̄orãji t̄orea. Ito bajibojarocati ïna ãcabojaroca yiḡm̄ yiguïji r̄ãm̄ã. Ito bajiri Diore t̄orãnr̄menaji ïna. Ito bajiri ïre ïna t̄orãnr̄bejare ïnare masobiquïji Dios. Dios ocare ïna ãcabojaja, maj̄m̄ ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji ïnaõna.

¹³ Gãjerãma Dios ocare t̄ocõri queno wan̄m̄ quenare rãca boca ãmirãji ïna. Ito bajibojarocati ïnare oca ñaja, ito yicõri gãjerã ïnare ti teja, Diore t̄orãnr̄menaji ïna. Ito yicõri nocõ mejeti ï oca ïna

tɔbojarere jidicārã yirãji Ìna. Ito bajiro Ìna yija, gũta wato quedi queara ajeri bajiro queno ñe mari mana robo bajirã yirãji Ìnaõna.

¹⁴ Gãjerãma Dios ocare tɔbojarãti adi macãrucãro gayere buto tɔõarã yirãji Ìna. Ito bajiro tɔõacõri adi macãrucãro ñeñarise gajeonire canì jidicã ãmomenaji Ìna. Ito bajiro Ìna jidicã ãmobeja jota mari wato ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji Ìnaõna. Ìna ñama Diore queno moa Ìsimena.

¹⁵ Gãjerãma Dios oca tɔocõri, Ìre queno tɔorũnurã yirãji Ìna. Ito bajiro Ìre queno tɔorũnurã ñari Ìre jidicãmenaji Ìna. Ito yicõri Ì ãmoro bajiro yirã yirãji Ìna. Ito bajiro Ìna yija sita quenarise joejũ ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji Ìnaõna. Ìna ñama Diore queno moa Ìsirã, yiyijũ Jesús Ìnare.

Ado bajiro baja sãabusoraga, yi Jesús Ì riasore gaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Mũcana tũdi goti masiore ocana gotiyijũ Jesús: —Mujura jãì sãacõri riri sotũ rocajũ mucũmenaji mani. Ito yicõri gaje mujura jãì sãacõri canira casabo rocajũare sãa cũmenaji mani. Ado bajirojũa yirãji mani. Mujura jãì sãasuara tutujũ sãasuarã yirãji mani. Ito bajiro mani sãasuaja, masa sãja wadirã ti masirã yirãji Ìna.

¹⁷ Ado bajirojũa baja iti yireoni. Masa Ìna tɔo masibitire ija tɔo masicoarã yirãji Ìna. Ito yicõri yeyoro masa Ìna tɔõabojarisere masa jeyaro masicõrã yirãji Ìna, yiyijũ Jesús.

¹⁸ 'Queno tɔoya mũa, yũ gotirisere. Sĩgũ Diore queno tɔorũngũre buto bũsa Dios oca Ì tɔo

masiroca yigũ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati gãjiama Diore queno t̃orũnũbicũ ĩ ñajare Dios oca ĩ masibojarisere ĩ ãcabojaroca yigũ yiguĩji Dios, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

Jesũs ĩ ñarã ado bajiro bajiamã, yire gaye
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ito ĩ yija bero ĩ jaco, ĩ ocabajirã ĩre ti ãmorã ejabojayijarã ĩna. Jãjarã masa ĩna ñajare ĩ tũjũ eja masia mañijũ ĩnare.

²⁰ Ito bajiro ĩna bajija ticõri, sĭgũ ado bajiro Jesure gotiyijũ:

—Mũ jaco, mũ ocabajirã mũre tirã wadianã macũjũ ñama, yi gotiyijũ ĩ Jesure.

²¹ Ito ĩ yija t̃ocõri, ado bajiro ĩre c̃diyijũ Jesũs:

—No Dios oca t̃orãti, ito yicõri itire c̃dirãti, ĩna ñama yũ jaco robo, yũ ocabajirã robo bajiro bajirã, yiyijũ Jesũs.

Minore, jacũrisere c̃ni Jesũs ĩ r̃tore gaye
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Co r̃mũ Jesũs ĩ rãca riasotirã rãca cumajũ sãjayijũ. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ:

—Ita, sidũjajũ wea jãa wato, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

Ito ĩ yija t̃ocõri, gaje dũjajũ jãa wayijarã ĩna.

²³ Ito bajiro jãa wacũjũ, canicoayijũ Jesũs. ĩ canigoja bero b̃to mino wẽayijũ. Ito yicõri itira itajura b̃to jacũyijũ. Iti jacũrise cumajũ jairo ruja sãjayijũ. Ito bajiri jabeto r̃yabojayijũ cuma iti rujaroto.

²⁴ Ito bajija ticõri, b̃to gũiyijarã ĩ rãca riasotiri masa. Ito bajiri Jesure yujioyijarã ĩna. Ado bajiro yi yujioyijarã ĩna Jesure:

—Jesús, guare riasogu, yujiya mu. Canibesa. Rujarã ya mani, yiyijarã ña Jesure.

Ña ito yija tuocõri, yuyiyijũ Jesús. Ito yicõri jacũrisere ado bajiro yiyijũ Jesús: “Itocõti jacũña. Mino cuni itocõti wẽaña”, ñ yirocati, rẽtacoayijũ ñja.

²⁵ Mino iti rõtaja bero ado bajiro ñnare seniñayijũ ñ ñja:

—¿Ñe rõtati, yure tuorũnabeati mu? yiyijũ Jesús ñnare.

Ito bajiro iti rõtaja, mano ti ucayijarã ña, ñ rãca riasotiri masa. Ito yicõri ñnamasiti ado bajiro gãmeri busiyijarã ña:

—¿Ñimũõcũ ñati ãni? Ñ busirocati mino cuni rõtacoajũ. Jacũrise cuni tãjacoajũ, yi gãmeri busiyijarã ña.

Gerasa gagũ rãmú sãñagũ oca

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Gaje dũja Galilea wame cutiri dũjajũ ñana jẽa wa, Gerasa wame cutiri sitajũ ejayijarã ña.

²⁷⁻²⁹ Cumana jẽa warũ jẽa ejacõri maja wayijũ Jesús. Ito bajiro waroca sigũ iti cuto gagũ rãmú sãja ecorũ bocayijũ Jesure. Ñ ãmũgũ yoari yutabuju sãñare mejeti ña ucuyijũ ñ. Ito yicõri wijũ ña masibisijũ ñ. Ito bajiri gũta gojerijũ ñayijũ ñ ñaro. Iti gũta gojeri ñayijũ masa ña yujerise. Itojũ ñasotiyijũ rãmú sãja ecorũ, ñ ñaro.

Ito ñ ñaroca coji meje rãmú sãjayijarã ñre. Ito yicõri gãjerã ito gãna coji meje ñ ya ãmori ñ ya gũbori cuni come mana ñre siasotibojayijarã ña. Ito bajiro ña siabojarocati, bũto tunu ruacõsotiyijũ ñ. Ito yicõri ñ ya usijũ ñarã rãmú yucũ manojũ wa rotiyijarã ñre. Ito bajiro yucũ manojũ waca

yiguj̄ Jesure bocayij̄ ĩ. Īre bocacōri Jesús riojo ñini rūj̄uyij̄ r̄múa s̄ja ecor̄. Ito yicōri b̄to awas̄yij̄ ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticōri, ĩ ya usij̄ ñar̄ r̄múare budi rotiyij̄ Jesús. Ī budi rotija t̄ocōri, ado bajiro Jesure seniñayij̄ ĩna r̄múa:

—¿M̄ ũmac̄uj̄ gaḡ Dios Mac̄, ḡare no bajiro yiḡ yiguj̄ada m̄? B̄to ñeñaro ḡa t̄b̄jaroca yibesa, yiyij̄ar̄ r̄múa Jesure.

³⁰ Īna ito bajiro josaja t̄ocōri, ado bajiro seniñayij̄ Jesús ĩnare:

—¿Ñim̄ wame c̄tiati m̄? yiyij̄ Jesús.

Ito bajiro ĩ seniñaja t̄ocōri:

—Legīon wame c̄tiḡ ña ȳ, yiyij̄ r̄mú.

J̄jar̄ yireoni ña Legīon. Ito bajiri ito bajiro wame c̄tiyij̄ ĩ r̄mú. J̄jar̄ r̄múa ñayij̄ar̄ ĩ ũmaḡure.

³¹ Īna r̄múa Jesure ado bajiro yi seniñayij̄ar̄:

—“S̄j̄ wasa”, yibesa ḡare, yiyij̄ar̄ r̄múa Jesure.

³² Ito yiroca t̄ria joej̄ j̄jar̄ ecana yesea ba rūḡo ucuyij̄ar̄. Ito bajiro bajija ticōri, Jesure b̄to seni josayij̄ar̄ ĩna:

—Yeseare ḡa s̄jatoni ḡare s̄ja rotiya m̄, yiyij̄ar̄ r̄múa Jesure.

Īna ito yija t̄ocōri:

—Bau, yeseare s̄jaña m̄a, yiyij̄ Jesús ĩnare.

³³ Ito ĩ yija t̄ocōri, mas̄ ya usij̄ s̄ñabojana budi jedicoayij̄ar̄, yeseare s̄jarona. Ito yicōri yesea r̄múa s̄ja ecocōri b̄to s̄oro ũmaquedi wayij̄ar̄ ĩna. Ito bajiro b̄to ũmaquedi jati wacōri, t̄ria joej̄na bubu jati waca yir̄aj̄, itajuraj̄ quedi roa goda jedicoayij̄ar̄ yesea.

34 Iti ito bajiro rētaja ticōri, yeseare coderi masa ũmaquedi wayijarã catorijũ goti ucuroña. Iti ito bajiro rētagorere jaibiti cuto cuni, jaja cuto cuni goti ucuyijarã ñna.

35 Ito bajiro ñna gotija tucōri, “Ita mani cuni. Tito”, yiyijarã gãjerã. Ito yicōri Jesús tũjũ ejacōri rãmúa sãja ecogorere ti bujayijarã ñna. Queno usi cutigũ rujiyijũ ñ ñja, Jesús tũjũ. Ito yicōri yutabuju sãñarũ ñayijũ ñ ñja. Ito bajiro ñ bajija ticōri, ti ucacoayijarã ñna.

36 Ñ ito bajija ticōri:

—Rãmúa sãja ecorũ ñabojarũ rãmúare budi rotiñi Jesús, yiyijarã ñna.

37 Itire tucōri Gerasa gãna, ito yicōri ito tũ gãna cuni bato güicōri Jesure wa rotiyijarã ñna. Ñna ito yija tucōri, cumajũ sãjayijũ Jesús.

38 Ito bajiro cumajũ ñ sãjaroca rãmúa ñ bucōagorũ, ado bajiro seni josayijũ Jesure:

—Yũ cuni mũ rãca wa ãmoa yũ, yi seniyijũ ñ. Ito bajiro ñ yija tucōri:

39 —Mũ ya wijũ tũdi wasa. Ito yicōri ado bajiro yi gotiba, “Jesús yũ ya usijũ rãmúa sãñabojanare bucōacōquĩ”, yi gotiba mũ, yiyijũ Jesús rãmúa ñ bucōagorere.

Ito ñ yija tucōri, catorijũ wayijũ rãmúa budigorũ. Ito yicōri jeyaro ñre rētagorere goti ucuyijũ, Jesús ñ rotiado bajiroti.

Jairo macore Jesús ñ yisioire gaye
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

40 Ito bajiro ñ yi ucuja bero, tũdi jãa wayijũ Jesús mũcana. Ito bajiro ñ jãa ejaroca wanũ quenare rãca ñre boca ãmiyijarã masa.

41-42 Ito bajiro ï jëa ejaroca, ïna masa jãjarã wato sîgã judio masa ïna minijuari wi uju Jairo wame cutigã wadiyijã. Wadicõri Jesús riojo rijomunigãna ñini rÿjÿyijã Ì. Ì maco juã gubojeno rodori tujago ñayijo iso. Sîgõti ñayijo ï maco, ito yicõri bato cõyijo iso. Goda waroti ñayijo iso. Ito bajija ticõri, Jesure ï ya wijã ï watoni ïre jigã ejayijã Jairo. Ito bajiro ï senija tucõri, Jairo ya wijã wayijã Jesús.

Ito Jairo ya wi ï waroca masa jãjarã ñayijarã. Ito bajiri masa jãjarã gãni bia wayijarã ïre.

43 Ito yicõri ïna masa rãca sîgõ romia ñarise cõgõ ñayijo. Juã gubojeno rodori cõ tujayijo iso. Ito yicõri isore uco yigoanare iso rucorise ñarocõti waja yi jeocõyijo iso. Ìna ito bajiro uco yibojarocati rêta masibisijã isore.

44 Ito bajiro masa jãjarã wato Jesús ya yutabuju gaja moañayijo iso. Iso ito bajiro ï ya yutabujure moañarocati iso ñarise cutibojarise rêtacoayijã isore ïja.

45 Ito bajiro ï ya yutabujure iso moañaja tão masicõri ado bajiro seniñayijã Jesús:

—¿Noa yã ya yutabujure moañari? yi seniñayijã Ì.

Ito bajiro ï seniñaja tucõri: “Moañabijã gãa canì”, yiyijarã ïna ñarocõti Jesure. Ito bajiro ïnare ï seniñaja bero, ado bajiro cudiyijã Pedro:

—Gãare riasogã, mã tujã masa jãjarã ñama. Jãjarã mure gãni bia wama. Ito yicõri jãjarã mã ya yutabujure cõoama. No yigã ito yiri mã, “¿Ñimo yã ya yutabujure moañari?” yibã mã, yiyijã Pedro Jesure.

46 Ito yija Jesús ado bajiro yiyijã ïnare:

—Sĩgõ yure moaĩamo. Ito bajiro iso moaĩaja, yu masirise rãca isore ñarise rêtomũ yu, yiyijũ Jesús.

47 Ìre yutabuju moaĩare ì masija tũocõri, bũto gũiyijo iso. Ito yicõri iso ya ruju nũrũogõti Jesús riojo iso ya rijomunigãna ñini rũjũyijo iso. Ito yicõri masa jãjarã ìna tũoroca Jesure iso moaĩagorere gotiyijo iso: “ Ì ya yutabujure yu moaĩajama, yu cõrise rêtacoaro yiroja’, yi tũoĩacõri, mũ ya yutabujure moaĩamũ yu. Ito yicõri yu moaĩarocati yu ruju ñarise rêtacoajũ Ìja”, yi gotiyijo iso, masa ìna tũoro riojo.

48 Iso ito yija tũocõri:

—Maco, tũoya mũ. Yure mũ tũorũnarise mũre yisiodã. Ito bajiri wanũ quenagõ, cati quenagõ wasa mũ, yiyijũ Jesús isore.

49 Ito bajiro isore ì goti ñaroca Jairo ya wi ñarã ejayjarã Jairore gotirã:

—Mũ maco godacoamo. Ito bajiri mũcana tũdi usirioro yibesa ãni riasogũre, yiyijarã ìna Jairore.

50 Ìna ito yija tũocõri, Jairore ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Gũibesa. Diore mũ rũcũbũoja, mũ maco mũcana tujacoago yigõji iso, yiyijũ Jesús ìre. Ito yicõri Jairo ya wijũ wayijarã ìna.

51 Ì ya wijũ ejacõri Pedro, Santiago ito yicõri Juanre cũni sãja rotiyijũ Jesús. Ito yicõri cõgõ jacũsabatiare cũni sãja rotiyijũ ì. Gãjerãre sãja rotibisijũ Jesús.

52 Iti wi ñarã masa, macoacã iso godaja ticõri, bũto otijarã ìna. Ìna ito bajiro otija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ìnare:

—Otibesa, Adio macoacã cõgõ meje yamo iso. Canigõ yamo, yiyijũ Jesús.

⁵³ Ito ã yija, ito oti ñarã bũto ãre aja tudiyijarã ãna. “Godasacoamo iso”, yi tũoãiyijarã ãna.

⁵⁴ Ito bajiro ãna yibojarocati godaro iso ñari sãnimũjũ sãjacõri iso ya ãmore ñiayijũ Jesús. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ Jesús isore:

—Macoacã, wũmũ rũgũña, yiyijũ Jesús isore.

⁵⁵ Ito ã yirocaci cojisiti tujacoayijo iso, godaro ñabojagoti. Ito yicõri godaro ñabojagoti wũmũ rũgũyijõ iso. Ito iso bajija ticõri, “Bare ecaya isore”, yiyijũ Jesús.

⁵⁶ Ito bajiro iso tujaja ticõri, ti ucacoayijarã iso jacũsabatia. Ito bajibojarocati iso jacũsabatiare oca goti bato rotibisijũ Jesús, iso tujarise gayere.

9

Dios oca ãna goti ucutoni ã rãca riasotirãre Jesús ã cõare gaye

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Co rũmũ ã rãca riasotirã, jũa gũbojeno ñarãre miojuyijũ Jesús. Ito bajiro ãna minijuaja ticõri, ã masirise ãsiyijũ Jesús ãnare, rũmũa sãja ecoanare rũmũare ãna bucõa masitoni. Ito yicõri cõrãre cũni ãna maso masitoni, ã masirise ãsiyijũ Jesús ãnare.

² Ito yicõri, “ãre tũorũnũrãre ã rotirojũ miojugũ yiguãji Dios”, yire oca goti ucu rotiyijũ Jesús ãnare. Ito yicõri, “Cõrãre cũni yisiorã yirãji mũa”, yi roti ñucayijũ Jesús ãnare.

³ Gaje ado bajiro ãnare gotiyijũ Jesús:

—Iti mũa oca goti ucurã waja gajeoni ãmimenati waja. Ito yicõri mũa ya turigũ cũni ãmi wabeja. Ito

yicōri tura baju, naju, niyeru cuni āmi wabeja. Ito yicōri yutabuju m̄ua sãñarise rãca riti waja. Wasoa sãñado āmimenati waja, yiyij̄u Jesús.

⁴ Ito yicōri cuto m̄ua ejaja m̄ua sãja ejari witi ñacōama. Iti wi ñarãti m̄ucana gaje cutoj̄u warã yirãji m̄ua.

⁵ Gaje cutoj̄u m̄ua ejaroca iti cuto gãna m̄uare ñna boca āmibeja riojoti rētaoaja. Ito yicōri iti cuto rēta warãti m̄ua ya guboj̄u sita wãrisere ja bateba. Ito bajiro m̄ua yija ticōri, “Ñnare queno boca āmibij̄u mani”, yi t̄uoñarã yirãji iti cuto gãna, yiyij̄u Jesús ñnare.

⁶ Ito bajiro ñ yija t̄uocōri, jeyaro catorij̄u Dios oca goti ucurã wayijarã ñna. Ito yicōri cōrãre cuni maso ucurã wayijarã ñna.

Herodes ñ t̄uoñã oca jaire gaye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Ito bajiro ñna yi ucuroca, Herodes Galilea sita uj̄u, jeyaro Jesús ñ yigore t̄uoyij̄u ñ. Gãjerã Herodesre ado bajiro yi gotiyijarã ñna: “Godar̄u ñabojaguti m̄ucana catiami Juan”, yiyijarã gãjerã ñre. ñna ito yija t̄uocōri, no bajiro yi t̄uoñã masibisij̄u Herodes.

⁸ Gãjerãma, Herodesre ado bajiro yiyijarã ñna: “Elías goañor̄u”, yiyijarã gãjerã. Ito yicōri gãjerãma, “Jane mejeje Diore goti ñsiri masu godacōri m̄ucana catir̄u”, yiyijarã ñna.

⁹ ñna ito bajiro gotirise t̄uocōri, ado bajiro yiyij̄u Herodes:

—Ȳumasiti Juanre ñna rijoga jatatoni roti ñucacu yu. ¿Ñimũcã ñati ito bajiro jaje oca ruyugu? yiyij̄u Herodes.

Ito bajiro iti bũto oca ruyuja tũocõri, bũto ti ãmoyijũ Herodes Jesure.

Cinco mil ñarãre Jesús ï ecare gaye

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Jesús ï oca ñna goti ucutoni ï cũana tũdi ejarã ñnare rētagore Jesure goti jeocõyijarã ñna. Ito bajiro ñna gotija bero ricati bũsa Betsaida wame cutiri cuto tũjũ ñnare ãmi wayijũ Jesús.

¹¹ Ito bajibojarocati “Ito warãji ñna”, yi masicõri ñnare sũya wayijarã masa jãjarã. Ito bajiro ñna sũya ejaja ticõri, wanũre rãca ñnare boca ãmiyijũ Jesús. Ito yicõri, “Ïre tũorũnarãre ï rotirojũ miojugũ yiguũji Dios”, yire oca gotiyijũ Jesús ñnare. Ito yicõri cõrãre canĩ masoyijũ ï.

¹² Rãiocũro ñna wadiroca ï oca goti ucutoni ï cũana ï tũjũ minijuacõri ado bajiro yiyijarã ñna ïre:

—Bũto cuto meje ñna ado. Ito bajiri queno bare bũja masiña ma ado. Ito bajiri masare cutojũ wa rotiya, bare ñna bũja masitoni, ito yicõri ñna canĩ masitoni, yiyijarã ñna Jesure.

¹³ Ito ñna bajiro yibojarocati:

—Mũati ñnare bare ecaya, yiyijũ Jesús.

Ito ï yija tũocõri, ado bajiro yiyijarã ñna Jesure:

—Najuro co dũjamocõ, ito yicõri wai jũarãti ñama guare. ¿Ïna ñnarocõti masa ñna barotire guã waja yirã ware ãmoati mũ? yiyijarã ñna Jesure.

¹⁴ Cinco milcõ ñayijarã ñna ãmũa. Romia ito yicõri rĩaca canĩ ñayijarã ñna wato. Ito bajiro jãjarã ñna ñaja ticõri, ï rãca riasotirãre ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Rujariaburi ruji rotiya masare. Cobu rujirãre jũarã masacõ gãji ye jũa dũjamocõ ruji rotiya, yiyijũ Jesús ï rãca riasotirãre.

15 Ito bajiro ï yija tucõri, ito bajiro masare ruji rotiyijarã ïna.

16 Ito bajiro ïna rujija ticõri, co ðajamocõ naju ñarisere, wai jãarãre cuni ãmi rucoyijũ ï ya ãmona. Ito yicõri macãrucãroju ti mucõri Diore, “Queno ya mũ”, yiyijũ Jesús. Ito yicõri iti najurore igata batoyijũ, waire cuni. Ito yicõri ï rãca riasotirãre ïsiyijũ, masare ïna batotoni.

17 Ito bajiro ïna batoja boca ãmicõri masa ñarocõti jedyijarã ïna. Ito yicõri yaji quenaro ñayijarã ïna. Ito bero ïna yaji rãtagore juã gubojeno jibũri miosã dajoyijarã ïna.

Cristore “Dios ï cõarũ ña mũ”, yi Pedro ï goti quenore gaye

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

18 Co rãmũ Diore busirocũ gajeju busa wayijũ Jesús. Ito ï Jacure busi ñaroca, ï rãca riasotirã ejayijarã ïna. ïna ejaja ticõri, ado bajiro ïnare seniïayijũ Jesús:

—¿No bajiro yi busiri masa yure? yiyijũ Jesús.

19 Ito ï yija ado bajiro cãdiyijarã ïna:

—Gãjerãma mure, “Masare idé guri masũ, Juanti ñami”, yama ïna mure. Gãjerãma, “Elías ñami”, yama ïna mure. Ito yicõri gãjerãma, “Jane mejeju Diore goti ïsiri masũ godacõri mucana catirũ ñami”, yama ïna mure, yiyijarã ïna Jesure.

20 ïna ito yija tucõri, ado bajiro seniïayijũ Jesús:

—Mũama, “Ñimũ ñaguïji”, ¿yi tuoïati yure? yiyijũ Jesús.

Ito ï yija ado bajiro cãdiyijũ Pedro:

—Cristo Dios ï cõarũ ña mũ, ya yũ mure, yiyijũ Pedro Jesure.

*Yure s̄arã yirãji, Jesús ï yire gaye
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

²¹ Ito ï yija t̄ocõri, gãjerãre goti bato yibesa, yiyij̄u Jesús Pedrore.

²² Ito yicõri ïnare ado bajiro yiyij̄u Jesús:

—Ȳu Masa R̄jor̄u ñeñaro t̄ob̄ujaḡu yiḡuja ȳu. Ito bajiri judio masa b̄ucurã, paia ɰjarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa c̄uni yure ti tudirã yirãji ïna. Ito bajiri yure s̄arã yirãji masa. Ito bajiro yure ïna yibojarocati ȳu godaja bero, ɰdia rum̄u bero m̄ucana t̄adi ȳu catiroca yiḡu yiguĩji Dios, yiyij̄u Jesús ïnare.

²³ Ito bero ïna ñajedirore ado bajiro gotiyij̄u Jesús:

—S̄iḡu yure ï s̄uya ãmoja, ï ye ñaroti t̄oãbiticõri yuj̄are t̄o mai s̄uyaḡu yiguĩji. Yucut̄eo gajaḡu robo bajiro t̄ob̄ujabojaḡuti yure riti s̄uyaḡu yiguĩji ï.

²⁴ No ï catirise maibojaḡuti godaḡu yiguĩji. Ito bajibojarocati yure t̄or̄unaḡu, ȳu oca ï gotija t̄o junisinicõri ïna s̄laḡuama catit̄ĩnare gaye b̄ujaḡu yiguĩji.

²⁵ S̄iḡu adi mac̄aruc̄uro gaye gajeoni jeyaro ï b̄ujabojarocati ï godari rum̄u, catit̄ĩnare ï b̄ujabeja, ito yicõri Dios ïre ruyurioja ñej̄ua waja mano yiroja ïre.

²⁶ Ȳu Masa R̄jor̄u ɰj̄u ñacõri t̄adi ejaḡu yiḡuja ȳu m̄ucana. R̄etro ñasarise ȳu Jac̄u yure ï ïsijare ito yicõri ángel mesa ïna ñasaro bajiro yure ï jidic̄ajare, co rum̄u ñasari mas̄u ɰj̄u t̄adi ejaḡu yiḡuja ȳu. No yure masiḡu ñabojaḡuti, yure ï bojoja ito yicõri ȳu oca masibojaḡuti ï bojoja ȳu t̄adi ejari rum̄u ito bajiroti ïre bojoḡu yiḡuja ȳu c̄uni.

27 Riti ya yu muare. Muu wato coriarã, ado ñarã ñna godaroto riojua, “Ïre tuorũnarãre miojusuoogu yami Dios”, yi ti masirã yirãji ñna, yiyiju Jesús ñnare.

*Ñna tiro riojo Jesús ï godo wedire gaye
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)*

28 Ito bajiro ï yija bero, udia amojeno rumuri berocõ, gũtagũju muja wayiju Jesús ï Jacu Diore busirocu. Ito yicõri Pedro, Santiago, Juanre cuni ami wayiju ï.

29 Gũtagũ joeju ejacõri Diore busiyiju Jesús. Ito bajiro Diore ï busiroca ï ya rio gajero bajiro godo wediyiju. Ito yicõri ï ya yutabuju cuni bato boticõri yoro ñayiju.

30 Ito ï yi ñaroca, umua jũarã ï rãca busirã goaõoyjarã. Ñna jũarã ñayijarã Elías, Moisés ñayoana.

31 Ito bajicõri Dios ï yorise watoju ñayijarã ñna. Ito bajiro Jesure busirã, Jerusalénju ñeñaro tõbujacõri ï godaroti gayere ïre busiyijarã ñna.

32 Ito bajiro ñna yiroca, Pedro mesa bato canibojarãti, ito bajijare yuyijarã. Yujicõri Jesús ï yorise, ito yicõri ï rãca ñarã yorisere tiyijarã ñna.

33 Ñna jũarã Jesús rãca busiana, ñna ïre wagoja ticõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Guare riasogu, iti rëtaroca gua ti ñaja quena ña guare. Muare yiari udia wi meni ïsiruja gua. Mure co wi, Moisésre gaje wi, ito yicõri Elíasre gaje wi, yiyiju Pedro Jesure.

Ito bajiro busibojaguti, ï busirisere tuo masibisiju Pedro.

34 Ito bajiro ï busiroca, ide bueri ruji wadiyiju. Ide bueri ñnare quedi jea biajare güiyijarã ñna.

35 Ito yicōri ide bueri wato ado bajiro oca ruyuyijũ ñare:

—Ñani ñami yũ Macũ yũ maigũ. Ñre queno tũorũnũña mũa, yi ruyuyijũ oca ñare.

36 Ito bajiro oca ña tũoja bero Jesús sīgũti ñi ñaja tiyijarã ña. Iti rētaja ticōri, ito bajia yibisijarã ña. Ito yicōri gãjerãre cuni goti bato yibisijarã.

*Rũmũ sãñagũre rũmũre Jesús ñi bucõare gaye
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)*

37 Ito bajiri gaje rũmũ gũtagũ joejũ ñana ruji wayijarã ña. Ña ruji ejaja ticōri, masa jãjarã Jesure bocatiyijarã.

38 Masa jãjarã wato sīgũ oca seoro Jesure bũsiyijũ:

—Yũre riasogũ mũre josa yũ, yũ macũre mũ ti maitoni. Ñi sīgũti ñami yũ macũ.

39 Biyaro rũmũ ñre sãjacōri, ñi usi jediroca yami. Ñi awasãroca ito yicōri ñi ya rise somo budiroca yami. Ito bajiro ñeñaro ñre yicōri ñre budigo ãmobeami rũmũ.

40 Mũ rãca riasotirãre rũmũ bucõa rotibojacũ yũ. Ito yũ yibojarocati, rũmũre bucõa masibiticã ña, yiyijũ ñi Jesure.

41 Ito ñi yija tũocōri, Jesús ado bajiro cũdiyijũ:

—Ba, ya yũa. Queno yũre tũorũnũrã meje ña mũa. Ito yicōri yũre rũcũbũorã meje ña mũa. Yoari mũare yũ riasobojarocati yũre tũorũnũbea mũa maji, yiyijũ Jesús ñare.

Ito yi tũocōri rũmũ sãja ecogũ jacũre:

—Adojũa mũ macũre ãmi wadite maji mũ, yiyijũ ñi.

42 Ito bajiro macuacãre ã ãmi waroca m̄cana t̄di r̄mú quedi s̄jayij̄ ãre. Ito yic̄ori jacaj̄ ã quedi quearoca yic̄ori ã ãsi jediroca yiyij̄ r̄mú ãre. Ito bajiro ã yija tic̄ori, r̄múre budi rotiyij̄ Jesús. R̄múre Jesús ã buc̄oja bero queno cati quenayij̄ macuacã m̄cana. Ito yic̄ori macuacãre ã jacure j̄dac̄ayij̄ Jesús m̄cana.

43 Dios ã masirisena ito bajiro Jesús ã yija tic̄ori, ito ñana ti ucaiyjarã masa.

*Ȳre s̄tarã yirãji, yi m̄cana Jesús ã t̄di gotire gaye
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)*

Ito bajiro ã yirise masa ãna ti wan̄roca, ado bajiro yiyij̄ Jesús ã r̄ca riasotirãre:

44 —Ado ȳ gotirise queno t̄oya m̄a. Ito yic̄ori ãcabojabeja. Ȳ ña Masa R̄jor̄ Dios ã c̄ora. Ȳre ñiac̄ori ḡajerãre ãsirã yirãji ãna, ȳre ãna s̄atoni, yiyij̄ Jesús ã r̄ca riasotirãre.

45 Ito bajiro ã yibojarocati, ãnare t̄o masi rotibisij̄ Dios maji. Ito bajiro ã yijare Jesús ã gotirisere t̄o masibisijarã ãna. “M̄ gotirisere m̄cana ḡare goti quenoña”, yi ḡui ñayijarã ãna.

*¿Ñim̄ ñati ñasaḡ ñaroc̄? ãna yi sen̄lare gaye
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)*

46 Ito bajiro ãna baji ñaroca:

—¿Ñim̄j̄ ñaḡ yigūjida ñasaḡ? yi ḡameri b̄siyijarã ãna Jesús r̄ca riasotiri masa.

47 Ito bajiro ãna ḡameri b̄sirisere, t̄o masic̄oyij̄ Jesús. Ito yic̄ori s̄ḡ macuacãre ã t̄ t̄ami r̄ḡoyij̄ Jesús.

48 Ito yic̄ori ã r̄ca riasotirãre ado bajiro yiyij̄ Jesús:

—No yare r̄uc̄ub̄oc̄ōri āni mac̄uac̄āre boca āmiro bajiro, yare c̄ni boca āmiḡū ñami ĩoc̄ū. Ito yic̄ōri yare boca āmiḡū, yare c̄ōar̄ure boca āmiḡū ñami ĩ. No m̄ua r̄āca gaḡu, “Ḡājer̄ā r̄ēto busaro t̄uoīaḡū ña yu”, yibic̄u ĩ ñaḡū yigūji ñasagu, yiyij̄u Jesús ĩnare.

Manire t̄uo tudibic̄u ĩ ñagūji mani baba, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Ito ĩ yija bero ado bajiro yiyij̄u Juan ĩre:

—Ḡuare riasoḡu, s̄īḡū m̄u wamena r̄ūm̄uare buc̄ōaḡū tic̄u ḡua. Ḡua r̄āca gaḡu meje ĩ ñajare r̄ēocu ḡua ĩre, yiyij̄u Juan Jesure.

⁵⁰ Ito ĩ yija t̄uoc̄ōri:

—R̄ēobeja m̄ua. No manire t̄uo tudibic̄u ĩ ñagūji mani baba, yiyij̄u Jesús ĩnare.

Santiago, Juanre c̄ni Jesús ĩ goti quenore gaye

⁵¹ Ūmac̄j̄u Jesús ĩ waroto iti c̄ñajare, “Yare ĩna s̄īa āmobarocati Jerusal̄enj̄ua wasagu yiḡuja yu”, yi oca s̄ēoyij̄u Jesús.

⁵² Ito bajiro t̄uoīac̄ōri ĩ rioj̄ua queno yuronare c̄ōayij̄u Jesús. Samaria sita c̄toj̄u caniraj̄uri āmar̄ā wayij̄ar̄ā ĩna.

⁵³ Jerusal̄enj̄u war̄ā yama yi ti masic̄ōri, boca āmi āmobisij̄ar̄ā Samaria sita ḡāna ĩnare.

⁵⁴ Ito bajiro ĩna yija tic̄ōri, Jesús r̄āca riasotir̄ā Santiago, Juan ado bajiro yiyij̄ar̄ā Jesure:

—¿Ḡua ĩnare ruyuriorona Diore jea queo rotire āmoati m̄u? yiyij̄ar̄ā ĩna Jesure.

⁵⁵ ĩna ito yija t̄uoc̄ōri, oca s̄ēoro ĩnare tic̄ōri ado bajiro ĩnare tudiyij̄u Jesús:

—Ito bajiro m̄ua t̄uoīaja, r̄ūm̄ú bajiro t̄uoīar̄ā ña m̄ua.

56 Y_u ña Masa Rĩjor_u. Masare ruyurioroc_u meje wadic_u y_u. Ìnare masoroc_u wadic_u y_u, yiyij_u Jesús Ìnare.

Ì ito yija bero gaje cutoj_u wayijarã Ìna m_ucana.

Jesure t_uo s_uya ãmorã
(Mt 8.19-22)

57 Ito ma Ìna waroca sĩgũ ãmugũ ado bajiro yiyij_u Jesure:

—Y_u Uj_u, no m_u waroti m_u rãca wa ãmoa y_u, yiyij_u Ì Jesure.

58 Ito bajiro Ì yija t_uocõri, ado bajiro c_udiyij_u Jesús Ìre:

—Buyairo mesa totij_u canicã Ìna. Ito yicõri minia Ìna ya jib_urij_u canicã Ìna. Ito bajibojarocati y_u Masa Rĩjor_u, dij_u y_u canirij_u ma y_ure. Ito bajiri y_ure m_u s_uyaja josari ñaroja m_ure, yiyij_u Jesús Ìre.

59 Ito yicõri gãjire ado bajiro yiyij_u Jesús:

—Y_u rãca waya, yiyij_u Jesús.

Ito Ì yijare:

—Y_u Uj_u, y_u jac_u rãca ñagũ ya maji. Ì godaja bero m_u rãca wac_uja y_u, yiyij_u Ì Jesure.

60 Ito bajiro Ì yija t_uocõri, ado bajiro c_udiyij_u Jesús:

—Y_ure masimena moajaro itirea. M_uáma, “Ìre t_uorãnurãre miojug_u yiguĩji Dios”, yire oca goti ucuya m_uáma, yiyij_u Jesús Ìre.

61 Ito yija ado bajiro yiyij_u gãji Jesure:

—Y_u Uj_u, m_u rãcati wa ãmoa y_u. Cajero maji y_u ya wĩ gãnare ware gotig_u wac_u ya y_u maji, yiyij_u Ì Jesure.

62 Ito Ì yija t_uocõri, ado bajiro c_udiyij_u Jesús:

—Sĩgũ yu rãca wasuogũ, iti rãmũjũ ã yigore mũcana tũdi ã tũoĩaja, Dios masa jeyaro mũare queno moa ãsi masibeami ãocũ, yiyijũ Jesũs ãre.

10

Setenta y dos ñarãre Jesũs ã cõare gaye

¹ Ito ã yija bero setenta y dos ñarã beseijũ mũcana. Ito yicõri ã waroti cõtoricõti jũarã, jũarã, jũarã ã riojũ wa yu rotijũ.

² Ñare wa yu rotigũ ado bajiro yiyijũ ã ñare:

—Riti ya yu. Ote jaje iti bũcũabojarocati moari masajũ jaibeamã. Ito bajiri ote mũare ã ya moari masare ote ãmi rotija quena. Riti ya yu. Jãjarã ñama yu oca masimena. Ito bajibojarocati coriarã ñama yu oca ñare goti ucuroña. Ito bajiri Diore seniña ã oca goti ucuronare ã cõatoni.

³ Wasa mũa. Guijorojũ mũare cõa yu. Ito bajiri queno tũoĩaña. Oveja yaia tũ ña ejarã waro bajiro mũare cõa yu.

⁴ Gajeoni sãra buju ãmi wabeja. Niyeru sãra buju cãni ãmibesa. Ito yicõri gaje gũboco mũa wasoaroti ãmi wabeja. Ma masa mũa boca ja yoari busi rũgõ yibeja mũa.

⁵ Cũto ejacõri co wi mũa sãjaja, iti wi gãnare ado bajiro yiba: “Dios queno yijaro mũare ito yicõri queno ñaña mũa”, yiba mũa.

⁶ Ña mũare queno ña cãdija, quena ñaro yiroja ñare. Ito bajibojarocati queno mũare ña cãdibeja quenabeto yiroja ñare.

⁷ Ña cudiya ticōri, iti wi tujacōri, ña ecaro bajiroti baba mua. Diore moa ñsirã mua ñajare mua riasorãjua muare bare ecarã yirãji ña. Gaje wi, gaje wi, sãja ucu yibeja mua.

⁸ Cuto mua ejaja ña muare boca ãmija ña ecaro bajiroti baba.

⁹ Ito gãna cōrã ña ñaja, ñare yisioba. Ito yicōri ado bajiro ñare gotiba: “Yoari mejeti ñre tuorãnurãre ñ rotirojua miojugua yiguñi Dios. Ito bajiri ñre mani tuorãnaja quena”, yi gotiba.

¹⁰ Gaje cuto muare ña boca ãmibeja, majua wija rãgucōri ado bajiro ñare gotiba:

¹¹ “Mu ya cuto gaye sita gua ya guboco wãrisere jacãcõa gua mua guare boca ãmibejare. Masiña mua. ‘Ñre tuorãnurãre miojugua yiguñi Dios’, yire gaye muare gotirona ejaboja gua”, yiba ñare, yiyijua Jesús.

¹² ‘Gaje ado bajiro muare gotia yua. Iti cuto gãna muare boca ãmimena, Sodoma cuto gãna rëto busaro ñeñaro tōbujarã, yirãji ña, Dios ñ waja seniri ramua, yiyijua Jesús ñ rãca riasotirãre.

*Cutori gãna riojo cudimena oca
(Mt 11.20-24)*

¹³ Gaje ado bajiro gotiyijua Jesús ñare:

—Bujato baja ñare. Buto ñeñaro tōbujarã yirãji Corazín gãna, ito yicōri Betsaida gãna cani. Ito bajiroti tōbujarã yirãji. Jaje tiyamaní ñare ñojojacua yua. Ito yua yibojarocati ña ñeñaro yirise jidicã ãmobicã ña. Ñare yua ñocato bajiroti Sidón, ito yicōri Tiro gãna yua ñoja, ña ñeñaro yirise iti ramujua jidicãboana. Ito yicōri ña ñeñaro yirise tuoña bojori bujarã, saya

wanure gaye meje sãñaboana ãna. Ito yicõri “Buto bojori bũja gũa”, yirona õja tuboana ãna ya riojũ.

¹⁴ Dios ã waja seniri rũmũ Tiro, Sidõn gãna rëtoro ñeñaro tõbũjarã yirãji Betsaida gãna, Corazĩn gãna cũni.

¹⁵ Ito yicõri, “Ûmacũjũ Dios tũjũ ejarã yirãji mani”, yi tũõĩabojarãji Capernaum gãna. Ito bajiro tũõĩabojarãti jeame ãjũroju warã yirãji ãna, yiyijũ Jesús ã rãca riasotirãre.

¹⁶ No mũare tũogũti, yũre cũni tũogũ ñami. No mũare ãmobeã yirã, yũre cũni ãmorã meje ñama ãna. No yũre ãmobeã yigũ, yũre cõarũre cũni ãmogũ meje ñami ãocũ, yiyijũ Jesús ã rãca riasotirãre.

Setenta y dos ñarã ãna tũdi ejare gaye

¹⁷ Mũcana ã tu tũdi ejarã buto wanũ tũdi ejayijarã Jesús ã cũana setenta y dos ñarã. Ito yicõri Jesure ado bajiro yiyijarã ãna:

—Gũa Hjũ, rũmũã sãja ecoana rũmũare gũa budi rotija, ñaro bajiroti gũare cũdicã ãna, yiyijarã ãna Jesure.

¹⁸ ãna ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ãnare:

—Rũmũã ãjũ Satanás rëtoro masigũ ña yũ. Ûmacũjũ bũjo ã jarise robo bajiro Satanás ã quedĩ wadija ticũ yũ.

¹⁹ Cotiwãja, ãñare cũni cũdabojarãti mũa cuni ecobe yirocũ, yũ masirise mũare jidicãcũ yũ. Ito yicõri mũa wajacũre rëtocũma yirocũ, cũcũ yũ mũare. Yũ masirise mũare yũ jidicãjare ñejũa mũare junibetoja.

²⁰ “Rũmũre gũa budi rotija ñaro bajiroti cũdiquĩ gũare”, yi masibojarãti buto wanũ quenasaroti meje ña itiama. “Ûmacũjũ yũ warotojũ yũ wame

wõre ñacãroja”, mũa yi masija, iti ña bũto wanũ quenare gaye, yiyijũ Jesús ñnare.

Jesús ñ wanũre gaye
(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ito ñ yirocati Jesús ñ wanũ quenaroca yiyijũ Espĩritu Santo. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ Jesús Diore:

—Cũna mũre bũto rãcũbũoa yũ. Mũ ña adi tuti gagũ Ʋjũ, macãrũcũro jeyaro Ʋjũ. Ado gãna bũto riasotiana, ito yicõri bũto masirã, mũ oca ñna tũo masibitire oca, ñasari masa mejejũare mũ oca ñna tũo masiroca yicũ mũ. Mũ ãmoro bajiroti bajicũ. Iti ya yũ Cũna mũre, yiyijũ Jesús Diore.

²² Jeyaro Ʋjũ yũ ñatoni yũre cũquĩ yũ Jacũ. Yũ Jacũ sĩgũti queno yũre masiguĩji. Ito yicõri yũ sĩgũti yũ Jacũre queno masia. Gãjerã cũni yũ Jacũre masiroca, yũ yi ãmoja, yũ jacũre masirã yirãji ñna cũni, yiyijũ Jesús masare.

²³ Ito yicõri ñ rãca riasotirãre riti ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Yũ ñorise ticõri bũto wanũ quenare ña mũare.

²⁴ Ado bajiro mũare ya yũ. Jane meje gãna Dios oca goti ñsiri masa, ito yicõri Ʋjarã masa cũni adocãta mũa tirise bũto ti ãmobjayijarã ñna. Ito bajibojarãti itire ti bũjabisijarã ñna. Ito yicõri adocãta mũa tũorise bũto tũo ãmobjayijarã. Ito bajibojarãti itire tũobisijarã ñna, yiyijũ Jesús ñ rãca riasotirãre.

Samaria sita gagũ gãjire ñ queno yire gaye

²⁵ Ito bajiro yi ñaroca sĩgũ judio masa rotirise riasori masũ, wadiyijũ Jesús rãca bũsirocũ: “Riti masiati Jesús”, yi tũoĩacõri seniĩagũ ejayijũ ñ. Ado bajiro ñre seniĩayijũ:

—¿Y_u ʘ_{ju}, catitĩñare gaye y_u buja ãmoja no bajiro yig_ujada y_u? yiyij_u ĩ Jesure.

26 Ito ĩ yija t_uocõri:

—¿No bajiro wãñati ucare, Dios ĩ rotire gaye? Ito yicõri, ¿itire m_u tija no bajiro t_uoĩati m_u? yiyij_u Jesús ĩre.

27 Ito bajiro ĩ yija t_uocõri, ado bajiro c_udiyij_u judio masa rotirise riasori mas_u:

—“Mani ʘ_{ju} Diore b_uto maija quena. Mani t_uoĩa oca s_uorisena, ito yicõri mani ya _usina c_uni b_uto Diore mani maija quena. Ito yicõri manimasi mani mairo bajiroti mani ñarãre c_uni mani maija quena”, yi gotia Dios oca, yiyij_u ĩ Jesure.

28 Ito ĩ yija t_uocõri:

—Ñaro bajiroti c_udia m_u. Ito bajiroti ya Dios oca. Ito bajiro m_u yija, catitĩñag_u yig_uja m_u, yiyij_u Jesús judio masa rotirise riasori mas_ure.

29 —“Y_u ñarãre queno yig_u meje ña y_u”, yi t_uo masicõri, “¿Noaj_ua ñati y_u ñarã?” yi seniñayij_u ĩ Jesure.

30 Ito bajiro ĩ yija t_uocõri, ado bajiro gotiyij_u Jesús ĩre:

—Sĩg_u Jerusalénj_u ñag_u Jericój_u roja wayij_u. Ma ĩ waroca riniri masa ĩre ñiacõri jeyaro ĩ gajeoni c_utirise ĩre ĕmayijarã. ĩ ya yutabujuri c_uni ĩre ĕma jeocõyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre b_uto janugã c_ucõri, ĩre wagoyijarã ĩna.

31 Ito ĩ baji c_uñaroca pai c_uni iti mati wayij_u. ĩre ti bujabojag_uti riojoti r_utacoayij_u ĩ.

32 ĩ bero gãji Levita mas_u ejayij_u ĩ t_u. ĩre ti buja wac_uti riojo r_utacoayij_u ĩ c_uni.

33 Ito bajiro ãre ãna ti rãtaja bero sãgũ Samaria sita gagũ iti ma wacũjũ ti bajayijũ ãre. Ito yicõri ãre ti maiyijũ.

34 Ito bajiri ã tũ ejacõri ãre cami uco yiyijũ ã. Iti cami uco yigũ úyena ito yicõri uyé idena uco yiyijũ ãre. Ito yicõri ã ya camire wõbiayijũ. Ito bajiro ãre yicõri ã ya burro joejũ ãre mũojeoyijũ. Ito yi tãogũ, canira wijũ ãre ãmi wacõri ãnamiasaro ãre tirũnyijũ.

35 Samaria sita gagũ busuri wacũ canira wi ujũre jũati niyeruti ãsiyijũ. Iti ãsi wacũ ado bajiro yiyijũ ã ãre: “Ãni cõgũre tirũnũña. Jairo waja mũre iti godaja, tũdi ejagũ mũre wa yicũja yũ mũcana”, yiyijũ ã canira wi ujũre, yi oca gotiyijũ Jesũs judio masa rotirise riasori masũre. Iti oca goti tãogũ ado bajiro ãre seniãayijũ mũcana Jesũs:

36 “¿Ãna udiarã wato ãimũjũa ãnarũda riniri masa ãna jasãa cũrũre, ti mairũ?” Yi seniãayijũ Jesũs judio masa rotirise riasori masũre.

37 Ito ã yija tũocõri:

—Samaria sita gagũ ãre ti mairũ. ã ãnarũ ã yagũ, yiyijũ ã Jesure.

Ito bajiro ã yija ado bajiro yiyijũ Jesũs ãre:

—Wasa, ã yiado bajiro ti yiba mũ canũ, yiyijũ Jesũs ãre.

Marta mesa ya wijũ Jesũs ã ejare gaye

38 Ito ma wacũjũ cuto ejayijũ Jesũs. Iti cuto ejacõri Marta wame cutigo, ya wi wayijũ ã. ã ejaja ticõri, queno boca ãmiyijo iso ãre.

39 Iso ocabajio Marãa wame cutigo ãayijo. Iso Jesũs ya gũbo tũ rujicõri, ã gotirisere tũo rujijijo.

40 Martama iso moarise gaye t̃oĩagõ ʘsirioro t̃õb̃jayijo. Ito bajiri Jesús t̃a eja r̃ũg̃c̃õri, ado bajiro b̃ʘsiyijo iso:

—¿Ỹ ʘj̃, no yibeati m̃are ỹ ocabajio ỹre ejab̃abecoti m̃ t̃a iso rujija? “M̃ r̃j̃orore ejab̃aya maji”, yiya isore, yiyijo Marta Jesure.

41 Ito bajiro Marta iso yibojarocati ado bajiro c̃adiyij̃ Jesús isore:

—Marta m̃ moare c̃tirise ʘsirioro bajia m̃are. Ito bajiri ʘsirioro t̃õb̃ja m̃.

42 B̃to ñasarise gaye cojiti ña. Ỹ b̃ʘsirise t̃oc̃õri, m̃ ocabajio María, ñasarisere b̃jamo. Nij̃a iso t̃o ãmis̃rise isore ãmic̃biqũji yiyij̃ Jesús Martare.

11

Diore mani seniroti Jesús ñ riasore gaye (Mt 6.9-15; 7.7-11)

1 Co r̃m̃ Diore b̃ʘsiyij̃ Jesús. Ñ b̃ʘsi t̃ioroca ñ r̃ca riasotig̃ s̃ĩg̃u ado bajiro b̃ʘsiyij̃:

—Ỹ ʘj̃, Juan r̃ca riasotiana ñ riasoado bajiro g̃are c̃ni riasoya, Diore g̃a b̃ʘsi masitoni, yiyij̃ ñ Jesure.

2 Ito ñ yija t̃oc̃õri:

—Diore m̃ b̃ʘsija ado bajiro yiba:

G̃a Jac̃, ãmac̃j̃u gag̃ ña m̃. M̃ wame ma-sic̃õri masa jeyaro r̃c̃ub̃ojaro ña. Masa jeyaro ʘj̃ m̃ ñaroti r̃m̃ ejare ãmoa g̃a. ãmac̃j̃uga tuti c̃ni m̃ ãmoro bajiroti ñayija. Ito bajiri adi sitaj̃ c̃ni m̃ ãmoro bajiro riti ñare ãmoa g̃a.

3 Co r̃m̃ r̃yabeto g̃a barotic̃õti g̃are naju ñsiña.

4 Gua ñeñaro yirisere ãcabojoya. Gua cuni guare ñeñaro yirãre ãcabojoa. “¿No bajiro yure cudirã yirãjida ña?” yi tũoĩabesa guare. Gua ñeñaro yibititoni guare ejabuaya. Itocõ ña. Amén, yiba. Ito bajiro Diore mua busija quena, yiyijũ Jesús ã rãca riasotirãre.

5-7 Gaje ado bajiro ñnare gotiyijũ Jesús:

—Sĩgũ mua baba ñami gudareco mua ya wi ejacõri ado bajiro ã yija, “Yũ baba, gãji yũ baba wa ucuri masũ yũ ya wijũ ejami. Ñe ecare ma yure. Ito bajiri yure naju wasoaya mũ”, ã yija, mua wi toti ado bajiro cudirã yirãji mua: “Ûsirioro yibesa yure. Soje cuni biado ña. Ito yicõri yũ rã rãca canigũ ya yũ. Ito bajiri ñejũ ãsirocũ wagãdo ma yũ”, yi cudirã yirãji mua.

8 Ito bajiro mua babare mua ãsi ãmobitibojaja cuni, ãre ãsirã yirãji mua, mũcana ã ãsirioro seni uyabe yirona. Ito yicõri ã ãmorocõ ãsirã yirãji mua, ya yũ mũare.

9 Ado bajiroti yire ña Diore mani senija. Mani Diore senija manire ãsigũ yiguĩji. ãre mani ãmaja bujarã yirãji mani. “Mũre busi ãmoa yũ”, mani yija, busi rotigũ yiguĩji manire.

10 No senigũti boca ãmiguĩji. No ãmagũti bujagũ yiguĩji. “Busi ãmoa yũ”, yigũreti busi rotigũ yiguĩji Dios.

11 Adocãta mua rã ña naju senija, ¿Gũtagã ãsire ñarajada mũaca? Ito yicõri wai ña senija, ¿Ãña ãsire ñarajada mũaca?

12 Ito yicõri cara ria ña senija, ¿cotiwãja ãsire ñarajada mũaca? ãsimenaji mua, yi tũoĩa yũ.

13 Ñeñaro yirã ñabojarãti, mua rãa ñna senija quenarise yirã yirãji mua. Mani rãare quenarise riti mani ñsija, Dioama mani Jacu ñmacũju gagu, ñre mani senija, yiro bajiroti Espiritu Santo manire queo sãguñji, yiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre.

Rãmúa uju rotirise boca ñmicõri yami Jesús, ñna yire gaye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

14 Sīgũre rãmú quedi sãjacõri, ñ busibeto yiyiju. Ito ñ baji ñaroca rãmũre bucõayiju Jesús. Rãmũre ñ bucõaja beroti busicoayiju ñ busibicu ñabojaru. Ito bajiro iti rõtaja ticõri, ucayijarã masa.

15 Ito bajibojarocati coriarã ado bajiro tuoñayijarã:

—Ñni ñmugũ rãmũare ñ bucõarise, rãmúa uju Beelzebú wame cutigu masirisenati bucõami, yi tuoñayijarã coriarã.

16 Gãjerãma, “Dios cõaru ñami ñ”, gũa yi tuoñatoni, ñmacũju gaye tiyamani gũare ñogũ yiguñji ñ, yi tuoñayijarã ñna.

17 Ito bajiro ñna tuoñarisere masicõyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro gotiyiju ñ ñnare:

—Co sita gãna ñabojarãti ricati riti ñna tuoñaja, ito yicõri ñna gãmeri jaja, queno ñna masimenaji ñna. Co wi gãna ñabojarãti ricati riti ñna tuoñaja queno corocõ ñna masimenaji ñna.

18 Ito bajiroti rãmúa uju Satanás, ñ ñarãre ricati riti tuoñaroca ñ yija, ñna uju queno ñna masibiquñji. Ado bajiro mũare gotia yu. “Rãmúa uju Beelzebú ñ masirisena rãmũare bucõami”, yiboja mua yure.

19 Rãmúa uju masirisena yu rãmũare bucõaja, ¿mua rãca gãnama ñimũ masirisena rãmũare

bucōati ĩna? “Gua rāca gānama rāmú masirise gayena meje rāmúare bucōama ĩna”, yi t̃oĭa m̃a. Ito bajiri itire ti masicōri, “Rāmú masirisena meje rāmúare bucōami ĩ c̃ni”, yi t̃oĭa masia m̃a yure c̃ni.

²⁰ Ado robojua baja. Dios ĩ masirisena rāmúare bucōa ỹ. Ito bajiro ỹ yija ticōri, “Mani wato ñacāguĭji Dios. ĩre t̃or̃ñr̃are miojus̃og̃u yami Dios”, yi masir̃ja m̃are.

²¹ Ĕmag̃ū s̃og̃ū, ito yicōri queno bisu c̃tig̃u, ĩ ya wij̃u ĩ tir̃ñja, iti wij̃u gaye quenoti ñacōaroja.

²² Ito yibojarocati gāji ĩ r̃eto b̃saro s̃ocōri r̃etoc̃g̃ū yiguĭji ĩre. “Adi ỹ bisu c̃tija ñim̃jua yure r̃etoc̃biquĭji”, yi ĩ t̃oĭabojarocati ĩre r̃etoc̃g̃ū yiguĭji. Ito yicōri ĩ gajeoni c̃tibojarise ĩre ĩmag̃ū yiguĭji. Rāmúa ũj̃u r̃etoro masig̃ū ña ỹ. Ito bajiri rāmúare bucōa masia ỹ, yi oca gotiyij̃u Jesús ĩnare.

²³ No ỹ rācajua ñabic̃u, ỹ rāca gag̃u meje ñami ĩoc̃ū. No yure ejab̃abic̃u, gājer̃are Diore masiroca ỹ yi āmobjarocati yure ñeñaro yi codeg̃u ñami ĩ, yiyij̃u Jesús ĩnare.

Mas̃re budigocōri m̃cana t̃di rāmú ĩ s̃ajare gaye

(Mt 12.43-45)

²⁴ S̃ig̃ū mas̃re rāmú ĩ budigoja, yuc̃u manoj̃u wa ucuguĭji tujaraj̃u āma ucug̃u. ĩ bujabeja ado bajiro t̃oĭag̃ū yiguĭji ĩ: “Ỹ budigor̃are m̃cana t̃di s̃ajac̃ja ỹ”, yi t̃oĭag̃ū yiguĭji ĩ.

²⁵ M̃cana t̃di ejag̃u ĩ budigor̃are quenora wi, ueri mani wi robo bajiro, ti ejag̃u yiguĭji ĩ.

²⁶ Ito bajiro ti ejacōri gājer̃ā rāmúa jua āmojeno ñarā ĩ r̃etoro ñeña b̃sarā j̃ig̃u yiguĭji ĩ, ĩ rāca ñatoni.

Ito yicōri ĩna ñarocōti ĩ ũmugũre sãjarã yirãji. Ito bajicōri ĩ ũmugũ, cajero ĩ bajiado rēto busaro bajigu yiguĩji. Ito bajiri, rãmá mucana tãdi sãjame yirocũ, Diore ĩ tũorũnũ suyaja quena, yiyijũ Jesũs ĩnare.

Dios oca mani tũorũnũja wanũ quenarã yirãji mani, Jesũs ĩ yire gaye

²⁷ Ito bajiro Jesũs ĩ busiro toto ĩre tũorã wato sĭgõ oca sēoro ado bajiro busiyijo:

—Mũ jaco mũre rũcocōri, mũre ũjugõ buto wanũyijo iso, yiyijo iso Jesure.

²⁸ Ito bajiro iso yija tũocōri, ado bajiro yiyijũ Jesũs isore:

—Yũ jaco rētoro wanũrã yirãji, Dios rotirise tũocōri ĩna cãdija, yiyijũ Jesũs isore.

Tiyamani mũ ĩore ãmoa gũa, yi ĩna senire gaye
(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Ito bajiro Jesũs ĩ busiroca jãjarã busa masa ĩ tũ minijua wayijarã. Ito yicōri ado bajiro ĩnare gotiyijũ ĩ:

—Adi rũmũri gãna ñeñaro yi jairã ña mũa. Ado bajiro ya mũa yũre: “Tiyamani mũ ĩoja ticōri, ‘Dios ĩ cõarũti ñami ãni’, yiana gũa”, ya mũa yũre. Ito mũa yibojarocati tãdi mũare ĩobicũja yũ. Diore goti ĩsiri masũ, Jonás ñayorũ, ĩre rētagore riti mũare goticũja yũ.

³⁰ Jonásre rētare ticōri, “Ãniti ñami Dios ĩ cõaru”, yiyijarã Nínive cuto gãna. Yũre cãni ito bajiroti yirã yirãji mũa. Yũ ña Masa Rĩjorũ. Yũre rētare masicōri, “ĩ ñami Dios ĩ cõaru”, yirã yirãji mũa cãni yũre.

³¹ Dios masare ñeñaro ĩna yirise waja ĩ waja seniri rũmũ ado bajiro rētarõ yiroja. Sheba cuto gago ujo ñayoro, mũa adi rũmũri gãnare, “Mũare

seti ña”, yigo yigõji iso. Jane mejeju sõju wayoyijo iso, queno tʉoĩagũ rãca Salomón wame cutigu rãca riasotiroco. Adocãta sigũ mua rãca ñami Salomón ñajacu rētoro tʉo masigũ. Ito ĩ bajibojarocati queno ĩre tʉorũnubea mua.

³² Nínive cuto gãna cuni ado bajiro yirã yirãji mʉare Dios ĩ waja seniri rʉmʉ: “Jaje seti ña mʉare”, yirã yirãji ĩna. Jane mejeju Nínive cuto gãnare Dios oca gotiyoyiju Jonás ñayoru. Jonás ĩ gotija tʉocõri, ñeñaro ĩna yirise jidicãni ĩna. Ito bajiri quenarise riti tʉoĩañi ĩna. Adocãta sigũ ñami mua rãca Jonás ñayoru rētoro ñasagu. Ito ĩ bajibojarocati queno ĩre tʉorũnubea mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Mani ya cajea busurica robo bajiro baja, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Noajua sĩabusuoraga sĩayocõri ruyubetoju, jaja cuni cūmenaji mani. Ito yicõri rujajedo totiju cuni cūmenaji mani. Ruyubeto cūrãonati gũje tutuju jeobusuorãji mani, ejari masa queno tijaro yirona.

³⁴ Rãitĩarise iti godaroca ya busurica. Mani ya cajea cuni busurica robo bajiro baja. Ito bajiri cajeana sʉoriti mani ya usi queno tʉo masiro yiroja. Tite mua. Quenarise mani tija queno tʉoĩarã yirãji mani, mani ya usiju. Ito bajibojarocati ñeñarise mani tija ñeñaro tʉoĩarã yirãji mani, mani ya usiju. Ito bajiro mani yija busuroju meje ñarã yirãji mani. Rãitĩaroju ñarã bajiro ñarã yirãji mani ñeñarise mani tʉoĩa uyaja.

³⁵ Ito bajiri quenarise riti tʉoĩaraja manire, ñeñarise riti mani tʉoĩa uyabe yirona.

36 Mare s̄aticōri, “Adi majua ña quenari ma. Adi majua ña ñeñari ma”, yi ti masia mani. Ito bajiroti bajaia mani ya usijua cuni. Mani ya usijua quenarise riti mani tuoia ñaja, “Iti ña quenarise. Iti ña ñeñarise”, yi ti masia mani, yiyijua Jesús i rāca riasotirāre.

Mua fariseo gaye tuoīarāre seti ña, Jesús i yire gaye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

37 Jesús i busi t̄ioroca s̄igū fariseo gaye tuoīagū, “Yua ya wijua bato mani”, yirocua Jesure baba cutiyijua. Ito i yija tuocōri, i ya wijua s̄aja wacōri badojua eja rūjūyijua Jesús.

38 Ìna baroto riojua judio masa ñna āmo coesotiro bajiro Jesús i āmo coebeja ticōri, ti ucayijua fariseo gaye tuoīagū.

39 Ì ti ucaja ticōri, ado bajiro yiyijua mani Ūjua Jesús Ìre:

—Mua fariseo gaye tuoīarā, joeti coeboja mua. Somotēro idira t̄ērori cuni joejua riti coea mua. Totijuaama ñarocōti ueri cuticōa. Mua guaja cuni, joe rujua riti coea mua. Jubejuaama ñeñaro tuoia mua maji. Ito bajiri gājerā ñna rucorise ti uorā ñnare ruoa mua.

40 Queno tuoīarā meje ña mua. Dios mua ya rujua rujeora, mua ya usi cuni meniñi. ¿Itire masibeati mua?

41 Mua ya usijua queno tuoīacōri bojoro bujarāre ejabuaraja muare. Ito bajiro mua yija queno usi cuti ñarā yirāji mua.

42 'Bujato bujarā yirāji mua, fariseo gaye tuoīarā. Dios i rotiado bajiroti jeyaro mua bujarise Ìre jabeto judacōa mua. Ito bajiro mua yiriseama quena

ña. Ito bajiro queno yirã ñabojarãti gãjerãre queno yibea mña. Ito yicõri Diore maibea. Ito bajiro yibitirujã mñare.

43 'Bujato bujarã yirãji mña, fariseo gaye tũoĩarã. Minijuara wijũ sãja wacõri rñcũbũorajũ riti ruji ãmoboja mña. Ma warã cuni gãjire mña bocaja, rñcũbũore rãca ã seniĩare ãmoa mña. Mña ñaroti gaye riti tũoĩa mña.

44 'Bujato bujarã yirãji mña. Gãjerã ñna tiro riojo queno yirã ña mña. Ito bajibojarocati ñna tibetoju ñeñaro yirã ña. Ito bajiro mña yija ticõri, "Queno yirã ñama ñna", yibojama gãjerã. Ito bajiro ñna tũoĩabojarocati queno yirã meje ña mña, yiyijũ Jesús ñnare.

45 Ito bajiro ã bũsija tũocõri, sĩgũ judio masa rotirise riasori masũ ado bajiro cãdiyijũ ñre:

–Yũre riasogu, ito bajiro mũ bũsija queno ejabea guare, yiyijũ ã Jesure.

46 Ito ã yija tũocõri, Jesujã ado bajiro yiyijũ ñre:

–Bujato bujarã yirãji mña judio masa rotirise riasori masa cuni. Gãjerãre jaje ũma rotia mña. Ñimujã mño yiado ma itire. Ito bajiro yicõri ñnare ũma ejabũa ãmobeã mña. Jaje rotia mña. Jaje mña rotibojaja ñimujã mñare cãdi masibiquĩji. Ito bajiro rotirã ñabojarãti mña rotiro bajiroti yibea mña cuni.

47 'Bujato bujarã yirãji mña. Mña ñicũsabatia Diore goti ñsiri masare sĩañi. Ñnare bajiroti baja mña cuni.

48 Ito bajiro mña bajija ti masicõri, "Ñna ñicũsabatia robo bajiro tũoĩarã ñama ñna cuni", yĩ tũoĩama masa mñare.

49 Ito bajiro ñna yiroto riojua masi yucãiyiã Dios. Jane mejeã queno tũoĩagũ ñari, ado bajiro yiyiã Dios mũare tũoĩa yugũ: “Yũre goti ñsiri masa, ito yicõri yũ oca goti ucuri masare cuni, ñna tũ yũ cõaja, coriarãre sãarã yirãji ñna. Ito yicõri gãjerãre ñna tõbujaroca yirã yirãji ñna”, yi gotiyiã Dios jane mejeã.

50-51 Jane mejeã adi macãrucãro ñ rujeoja bero ñre goti ñsiri masare sãasũoñi mũa ñicũsabatia. Tite mũa. Abel ñayorũre sãañi ñna. Ñ bero gãnare cuni jãjarãre sãañi ñna. Ito yicõri Zacarías wame cõtigure Dios ya wi gãdareco rãgõgũre ñre sãasũañi mũa ñicũsabatia. Ito bajiri ñna sãare waja, waja senigũ yiguĩji Dios, ya yũ mũare adi rãmari gãnare cuni, yiyiã Jesús.

52 Bujato bũjarã yirãji mũa judio masa rotirise riasori masa. Dios oca riasotirã ñabojarãti, ñ ocare queno tũorũnũbea mũa. Ito yicõri Dios ocare gãjerã ñna tũorũnũ ãmobjarocati rẽoa mũa ñnare, yiyiã Jesús ñnare.

53 Ito bajiro Jesús ñ bũsi waja tũocõri, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri fariseo gaye tũoĩarã bũto junisiniyijarã ñna Jesure. Ito bajiro junisinicõri usirioro ñre jeyaro seniãayijarã ñna.

54 Ito bajiro usirioro seniãa codeyijarã ñna, ñ queno cudi masibeja ticõri, “Ñre seti ñna”, yirona.

12

“Queno yirã ñna gãa”, yibojarãti ñeñarise yija quenabea, yi Jesús ñ riasore gaye

1 Ito baji ñnaroca jãjarã bũsa masa minijuarã, bidi warã gãmeri cũdayijarã ñna. Ito bajiro ñna

baji ñaroca ï rãca riasotirãre ado bajiro gotisuyijũ Jesús:

—Fariseo gaye tũoĩarãre queno tũoĩa masima. Mũa tiro riojo queno yirãji ïna. Ito bajibojarãti mũa tibetojũ ñeñaro yirãji ïna. “Queno yirã ña gũa”, yirã ñabojarãti ñeñaro yama ïna.

² Jeyaro mani yeyo bũsibojarise gayere masi jeorã yirãji masa. Ito yicõri no mani yeyobojarise cuni bũjacõrã yirãji ïna.

³ Mũa yeyo bũsibojarisere masa jeyaro tũorã yirãji ïna. Ito yicõri sojere biatucõri mũa yeyo bũsibojarisere cuni masa jeyaro ïna tũo jeditoni ũmacãjũ oca ruyuro yiroja, yiyijũ Jesús ï rãca riasotirãre.

*Diore mani gũija quena, Jesús ï yire gaye
(Mt 10.26-31)*

⁴ Mũcana ado bajiro gotiyijũ Jesús ïnare:

—Yũ baba mesa ado bajiro mũare gotia yũ. Rujũre sĩarãre gũibitirũja manire. ïna sĩaja bero ñejũa gaje ñeñaro manire yi masimenaji ïna ïja.

⁵ “¿Ñimũjũare mani gũija quenati?” yirocũ mũare gotigũ ya yũ. Diore mani gũija quena. Dios ï sĩaja bero jeame ũjũroju mani ya usire ï cõa ãmoja, cõagũ yiguĩji ï. Ito bajiri ïjũare mani gũija quena.

⁶ Co dũjamocõ minia mani ïsija niyeru jũatiacã senirã yirãji mani. Queno waja mama ïnaõna. Queno waja mana ïna ñabojarocati sĩgũ ïnare ãcaboja yibiquĩji Dios. ïnare queno tirũnũgũ yiguĩji Dios.

⁷ Manire cuni queno tirũnũami Dios. Mani ya joare cuni, “Itocõ joa cõtiami ï”, yi masiami manire. Ito bajiri tũoĩa oca jaibitirũja manire.

Minia rētoro ñasarã ña mani, Dios ï tija, yiyijũ Jesús ñnare.

“Jesure masigũ ña yũ”, mña yi bojobeja quena, Jesús ï yire gaye

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ 'Ado bajiro mñare gotia yũ: No masa riojo, “Jesure masia yũ, ito yicõri ñre rñcũbũoa yũ”, yigure, yũ Masa Rñjorũ cñni, “Masia yũ ñre”, yigũ yigũja yũ ángel mesa ñna tiro riojo.

⁹ No “Jesure masibea yũ”, ï yija, “Masibea yũ cñni ñre”, yigũ yigũja yũ ángel mesa tiro riojo.

¹⁰ 'No yũ Masa Rñjorũre, bñsitugũ ñabojaguti, “Ñeñaro yũ yirise yũre ãcabojoya”, ï yija tñocõri, ñre ãcabojogũ yigũji Dios. Ito bajibojarocati no Espiritu Santore bñsitugũreama ï ñeñaro yirisere ãcabojogũ masibiquũji Dios.

¹¹ 'Minijuara wijũ mñare ãmi warã yirãji, ãjarã riojo, “Ñnare seti ña”, yirona. Ito bajiro ñna yibojarocati, “Ado bajiro cñdicũja yũ”, yĩ tñoña ãsirio yibeja.

¹² Mña bñsiroti iti eja waja, Espiritu Santo mñare ejabũagũ yigũji mña queno bñsi masitoni, yiyijũ Jesús ñnare.

Gajeonire mani seobeja quena, Jesús ï yire gaye

¹³ Ito bajiro ñna baji ñaroca masa wato gagũ sñgũ ado bajiro yiyijũ Jesure:

—Yũre riasogũ, gña jacũ ï rñcogore gñdarecona jidicãjaro yũ rñjorũ yũre, ñre gotiya yiyijũ ï Jesure.

¹⁴ Ito bajiro ï yija Jesujũama ado bajiro cñdiyijũ ñre:

—Ito bajiro yirocũre meje ado yũre cññi yũ jacũ, yiyijũ Jesús ñre.

15 Ito yicōri gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús ñnare:

—Queno tũoĩaña mũa gãjerã ya gajeoni mũobe yirona. Gajeoni jairo mani mũcoja, jabetacã mani mũcoja cuni no yibea. Bato ñnarisise meje ña gajeoni, yiyijũ Jesús ñnare.

16 Ito bajiro ñnare goticōri ado bajiro ñnare oca goti masioyijũ Jesús:

—Sĩgũ gajeoni jaigũ ñayijũ. Ĩ ñari sita gaye ote queno rica cutiyijũ.

17 Ito bajiro ĩ ya ote rica cutija ticōri, ado bajiro tũoĩayijũ ĩ: “¿Yũ ya ote jaje mũcuarisere no bajiro cũgũ yigũjada yũ?” yi tũoĩayijũ ĩ.

18 Gajereama ado bajiro tũoĩayijũ ĩ: “Mũtari wiri seora wiri jana batecũja yũ. Ito yicōri cari wiri menicũja. Ito bajiro cari wiri menicōri yũ ya ote seocũja yũ, ito yicōri yũ gajeoni cutirise cuni.

19 Iti gajeoni yũ seorise jaje rodori ñagũ yigũja yũ itina. Ito yicōri queno ñnacōagũ yigũja yũ ĩja. Yũmasiti queno bacũja yũ. Idicũja yũ”, yi tũoĩayijũ ĩ.

20 Ito bajiro yi ĩ tũoĩabojarocati, ado bajiro yiyijũ Dios ĩre: “Queno tũoĩabicũ ña mũ. Adi ñamiti godagũ ya mũ. Ito bajiri jeyaro mũ seobojarise gãji ye ñaro yiroja”, yiyijũ Dios ĩre, yi gotiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

21 Ito bajiro rētaro yiroja sĩgũ ĩ gajeoni cutirise ĩ seomũcutija. Ito bajiro ĩ yija Dios tũjũ ñe mũjabiquĩji ĩocũ. Dios ĩ tija waja mami, yiyijũ Jesús ñnare.

Ĩ rĩa masare tirũnũgũ yiguĩji Dios, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 6.25-34)

22 Mucana t̃adi ado bajiro yiyij̃u Jesús ĩ r̃aca ria-sotir̃ãre:

—“¿Mani catir̃ã baroti, no bajiro b̃ujar̃ãti mani?” yi t̃uoĩa usirio yibesa. Ito yic̃ori, “¿No mani s̃ãñaroti b̃ujar̃ãti mani?” yi t̃uoĩa usiriobesa.

23 Bare r̃eto b̃usaro ñasarise ña mani catirise. Ito yic̃ori yutabujuri r̃eto b̃usaro ñasarise ña mani ya ruj̃u. Ito bajiri manire rujeor̃u ñari mani ña masitoni bare, yutabujuri c̃uni ĩsigũ yiguĩji Dios.

24 Āiriare t̃uoĩate m̃ua. Weseca menic̃ori ote otec̃ori babitic̃ã ĩna. Ito yic̃ori ote rica b̃ujac̃ori ĩna seoroto manoja ĩnare. Ito bajibojarocati Dioama queno ecaguĩji ĩnare. Dios ĩ tija w̃utir̃ã r̃eto b̃usaro ñasarã ña mani.

25 “Yoari cati ãmoa ỹu”, yi mani t̃uoĩabojaja c̃uni, “Itoc̃o catig̃u yig̃uja ỹu”, yi masibea mani.

26 “Itoc̃o catig̃u yig̃uja ỹu”, mani yi masibeja gaje gaje c̃uni t̃uoĩa usiriobitic̃or̃uja manire, yiyij̃u Jesús ĩnare.

27 ‘Gaje, go iti judi m̃ujarise t̃uoĩate m̃ua. Judi m̃ujac̃ori moabetoja iti. Ito yic̃ori iti s̃ãñaroti c̃uni ãmabetoja. Ito bajibojarocati ũj̃u Salomón ñayor̃u seyorise ĩ s̃ãñare r̃etoro seyorise ña go.

28 Noc̃o mejeti ñacu go. Gaje r̃um̃uti ũmacañi ĩ asirisenati siniacoacu. Ito bajibojarocati seyorise c̃ũñi Dios itire. Go r̃etoro ñasarã ña mani. Ito bajiri ĩre queno t̃hor̃ũnarã meje ñabojarocati queno tir̃ũnũgũ ñari m̃ua s̃ãñarotire m̃uare jidic̃ãgũ yiguĩji Dios.

29 Ito bajiri, “¿G̃ua s̃ãñaroti, g̃ua baroti no bajiro b̃ujar̃ujati?” yi t̃uoĩa usiriobitic̃or̃uja m̃uare.

30 Ito bajiro t̃uoĩa usirio ñama adi mac̃ãruc̃uro g̃ãna. Manireama mani jac̃u s̃ĩg̃ãti ñami. “Adi ma ĩnare. Adire ãmoama ĩna”, yi masiguĩji ĩ.

31 “Dios masa jeyaro ʘjɯ ĩ rotiro bajiro yicɯja yɯ”, mani yija, iti ña ñasarise gaye. Ito bajiro mani yija mani âmorisise ĩsigũ yiguĩji Dios manire.

*Ũmacãjɯ Dios tɯ quenarise mani bɯjaroti gaye
(Mt 6.19-21)*

32 'Gũibesɯ yɯ coderã mɯa. Coriarãti ña mɯa. Ito bajibojarocati ĩ rotirojɯ mɯa ejare bɯto ãmoami ĩ mani Jacɯ.

33 Mɯa rɯcorise gãjerãre ĩsima. Iti waja bɯjacõri bojoro bɯjarãre ĩsima mɯa. Ito bajiro mɯa yija jai bɯsaro Dios tɯ bɯjarã yirãji mɯa. Itojɯ mɯa bɯjaroti jogarise meje ñaroja. Ito yicõri itojɯ mɯa bɯjarise ñimɯjɯa rinibiquĩji. Ito yicõri mɯa bɯjarisere butua bamenaji.

34 No mani gajeoni cɯtirojɯ iti tɯ ñarona bɯto tɯoĩarã yirãji mani, yiyijɯ Jesús ĩnare.

Quenaro ña yucãña mɯa, Jesús ĩyire gaye

35 'Quenaro ña yucãña mɯa, jeyaro mɯa rëtaroti gaye yiari.

36 ĩna ɯjɯ ãmo siare basa ti tĩo, budi wadicõri ĩna bocati ñado robo bajiro ña yucaña mɯa. Soje tɯ ĩ ejaroca jana yucãdo bajiro ñacãña mɯa.

37 Queno ña yucõri ĩna ɯjɯ ĩ ejaja ticõri, queno wanɯrã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, “Rujija mɯare ecagɯ ya yɯ”, yigɯ yiguĩji ĩ, ĩnare wanɯgũ.

38 Ñami gɯdareco, busurijɯa cɯni, ĩ ejaroto riojɯa ĩna ña yucãja wanɯrã yirãji ĩna.

39 Adi yɯ gotirisere ãcabojabeja mɯa. Sĩgũ wi gagɯ, “Itocõ tɯjaroca ejagɯ yiguĩji riniri masɯ”, ĩ yi masija, ña yucãborɯ ĩocũ, riniri masɯ sãjacõri rinime yirocɯ.

40 Itioni bajiroti queno ña yucaña mña cñni. “Adocõ ejagũ yiguĩji Masa Rĩjorũ”, mña yi masibiti ramũ ejagũ yiguĩji. İti ña yũ Masa Rĩjorũ, yiyijũ Jesús İnare.

¿No bajiro bajiguĩjida queno tũoĩagũ? yi Jesús İ riasore gaye

(Mt 24.45-51)

41 Ito İ yija tũocõri, Pedro ado bajiro İre seniĩayijũ:

—Yũ Ujũ, ¿ito bajiro oca mũ goti masiorise, gña ye riti ñati? ¿Masa jeyaro ye ñatite? yiyijũ İ Jesure.

42-44 Ito bajiro İ yija tũocõri, ado bajiro cadiyijũ mani ujũ İre:

—¿No bajigũ ñati tũo masicõri İ ujũre queno moa İsigũ? Tite mũ. Ado bajirojũa bajiami İocũ. İ ujũ İre wijũ cũgũ yiguĩji İ codetoni, ito yicõri gãjerã İre moa İsiri masare bare İ ecatoni. Sİgũ moa İsiri masũ, İ rotiado bajiroti İ moagore ti ejacõri wanugũ yiguĩji Ujũ İre. Ujũ İ rotiado bajiroti İ moaja ticõri, jeyaro tirũnũri masũ cũgũ yiguĩji İ ito bero.

45 Ito bajibojarocati, “Coji ejabiquĩji yũ ujũ maji”, yi tũoĩacõri İre queno moa İsibiquĩji. Ado bajiro yigũ yiguĩji. Gãjerã İ rãca moari masare sẽoro İnare rotigũ yiguĩji. Ummare romiare cñni, ito bajiro yigũ yiguĩji İ. Ito yicõri bare ba, idi mecũ yigũ yiguĩji.

46 Ito bajiri, “Jane ejagũ yiguĩji yũ ujũ”, İ yibiti ramũ İre ejabiagũ yiguĩji İ ujũ. İ ito yire waja buto waja senigũ yiguĩji İre. Ito yicõri queno cadimenare İ moa rotiado bajiro İre cñni moa rotigũ yiguĩji İ.

47 İ ujũ rotirise yiro robo yi masibojaguti İ ña yucãbeja, ito yicõri yiro robo İ yibeja İ ujũ buto bajegũ yiguĩji İre.

48 “Ado bajiro ãmoami yu uju”, yi masibicu ñari, ï ujure queno ï cudi masibeja, ito yicõri yiro robo ï yibeja buto bajebiquĩji ï uju ïre. No Diore ï cadiroca yigu buto busa ï cadiire ãmogũ yiguĩji Dios. No ïre tuorũnuroca ï yigu buto busa ï tuorũnure ãmogũ yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ï rãca riasotirãre.

Yure mua tuorũnaja ticõri, mare ti junisinirã yirãji, Jesús ï yire gaye

(Mt 10.34-36)

49 Masa yure ïna tuorũnutoni adi macãrucãroju wadiru ña yu. Coriarã yure tuorũnurã yirãji. Gãjerã tuorũnumena yirãji. Sãgũre bajiro tuoãmena ñarã yirãji ïna. Yure rëtaroti ñabojarocati iti rëtaja quena yure.

50 Jaje quenabeto tõbujagu yiguja yu. Iti rëtaroto riojua buto tuoãa usirioa yu.

51 “Masa jeyaro, sãgũ ruayabeto oca mano ïna ñatoni wadiru ñami ï”, yi tuoãboja mua yure. Bajibeja. Yu oca tuocõri sãgũre bajiro tuoãmena yirãji masa.

52 Jane adi rumuna ado bajirojua ñarã yirãji masa. Co djamocõ ñarã udiarã yure tuorũnurã yirãji. Gãjerã tuorũnumena yirãji. Yibeja, udiarã yure tuorũnubiticõri jãarã yure tuorũnurã yirãji gajea.

53 Jacu yure ï tuorũnaja, macu tuorũnubicu yiguĩji. Macu ï tuorũnaja, jacu tuorũnubicu yiguĩji. Jaco iso tuorũnaja, maco tuorũnubeco yigõji. Maco iso tuorũnaja jacu tuorũnubeco yigõji. Mañicõ iso tuorũnaja, jëjo tuorũnubeco yigõji. Jëjo iso tuorũnaja, mañicõ tuorũnubeco yigõji. Yu oca tuocõri sãgũre bajiro tuoãmena yirãji masa, yiyiju Jesús ï rãca riasotirãre.

*“Queno yirã ña gña”, yibojarãti mña tñoïaro bajiro yibea mña, Jesús ï yire gaye
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)*

⁵⁴ Gaje ado bajiro goti remoyijũ Jesús masare:

—Ûmacañi ruji waro ide bueri iti mña wadija ticõri, “Ide quediwo wadia”, yi masia mña. Mña yiro bajiroti quedia iti.

⁵⁵ Wesicajũare mino iti wẽa mñocõaja ticõri, “Asiro wado ya”, yi masia mña. Mña yiro bajiroti bajaia iti.

⁵⁶ Macãrucãro gaye ticõri, “Ado bajiro rẽtaroyiroja”, yi masia mña. ¿No yija ito bajiro ti masirã ñabojarãti, “Gña ñeñaro yirise gña jidicãbeja quenabeto tõbũjarã yirãji gña”, yi masibeati mña? “Queno yirã ña gña”, yibojarãti mña tñoïaro bajiro yibea mña, yiyijũ Jesús ñnare.

*Gãji rãca mña oca josaja, oca quenoja quena, Jesús ï yire gaye
(Mt 5.25-26)*

⁵⁷ “Ado bajiro yija quena manire”, yi tñoïa mña. Ito bajibojarocati “Quenarise riti yirũja mani”, yibea mña.

⁵⁸ Gãji mñare ï seti yija, oca quenori masũ tũjũ mña waroto riojũa oca quenoña. Oca quenori masũ tũ ejamenati mña oca queno masibeja porecia tũ mñare ãmi wacũ yiguĩji. Ñna poreciajũ mñare tubiarã yirãji.

⁵⁹ Ñeñaro mña yigore mña waja yibeja, budi-mena yirãji mña. Ito bajiroti bajaia. Ito bajiri Dios ï waja seniri rũmũ ejaroto riojũa ï rãca oca quenoña. Mña quenobeja ï waja seniri rũmũ mñare jeame

ũjuroju cõagũ yiguĩji. Ito yicõri ã cõaja bero mũcana tũdi budire ma, ya yũ mũare, yi gotiyijũ Jesũs ãnare.

13

Diore mani tũorũnja iti ña ñasarise, Jesũs ã yire gaye

¹ Iti mũmariti ado bajiro Jesure gotirã ejayijarã masa:

—Galilea gãna Diore rũcũũorona waibũcurã sãacã ãna. Ito bajiro waibũcurãre ãna sãaja bero Pilatojũama ãnareti sãa rotiquĩ ã ãja. Ito bajiro yicõri waibũcurã ya rĩ rãca ãna ya rĩre wũoquĩ ã ãja, yi goti ejayijarã ãna Jesure.

² ãna ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—¿No bajiro tũoĩati mũa? “Gãjerã Galilea gãna rẽtoro ñeñaro yirã ñacã ãna. Ito bajiri goda jediyijarã ãna”, ¿yire masiati mũa?

³ Meje ito bajiro meje baja. Ado bajiro ya yũ mũare: Mũare cũni mũa ñeñaro mũa yirise mũa jidicãbeja, ito bajiroti godarã yirãji mũa cũni.

⁴ “Jerusalénjũ ũmari wi Siloé wame cõtiri wi dieciocho ñarã ãna juja quedi godaja, gãjerã Jerusalén gãna rẽtoro seti ñadoja ãnare”, ¿yi tũoĩati mũa?

⁵ Meje, ito bajiro meje ya yũ. Mũa ñeñaro yirise mũa jidicãbeja, ito bajiro rẽtaru yiroja mũare cũni, yiyijũ Jesũs masare.

Higueragũ rica manigũ gaye Jesũs ã gotire

⁶ Ito bero masare goti masiore ocana ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

—Sĩgũ higuera wame cõtiricũ ã oteragũ tigũ wayijũ, “¿Rica cõtircũati?” yirocũ. Rica manigũti ti ejayijũ ã itigure.

⁷ Ito bajija ticōri, ĩ ya wese coderi masure ado bajiro yiyijũ: “Tite. Ŭdia rodojũ coji ruyabeto rica āmigũ ejasotiboja yũ. Rica ma itigũ. Quēacācōña. Rica cutia yiro meje ña ajea itigũ”, yiyijũ ĩ, ĩ ya wese coderi masure.

⁸ Ito bajiro ĩ yija tucōri: “Yũ ujũ, ito ñacōato maji. Sita seacũgũ ya maji. Ito yicōri quenarise itigure tucuja yũ.

⁹ Ito yija rica cutiro yiroja gajea. Iti rica manija, quēacōre ñaro yiroja”, yiyijũ ĩ, ĩ ujũre. Ito bajiroti baja. Sīgũ, “Diore tuorũnũgũ ña yũ”, yibojaguti ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicābeja ticōri, ĩre waja senigũ yiguĩji Dios, yi gotiyijũ Jesús ĩnare.

Tujacāra rũmũ cōgōre Jesús ĩ yisioire gaye

¹⁰ Co rũmũ tujacāra rũmũ judio masa ĩna minijua-sotiri wijũ riaso ñayijũ Jesús.

¹¹ Ito ĩ yiroca sīgō ñayijo dieciocho rodori cō tujago. Ito bajiri isore ruja mutĩgũ ñaroca yiyijũ rãmũ. Ito bajicōri riojo rũgō masibisijo iso.

¹² Isore ticōri isore busirocũ ji ñucayijũ Jesús:

—Romio mare quenoa yũ. Mũ ñarise cutirise ma mare ĩja, yiyijũ Jesús isore.

¹³ Ito yicōri isore āmo moa jeoyijũ Jesús. Ito ĩ yirocati riojo rũgũcoayijo iso ĩja. Ito bajiri Diore rũcũbũogo wanũre ocana ĩre busisũoyijo iso.

¹⁴ Tujacāra rũmũ Jesús isore yisioja ticōri, iti wi minijua wi ujũ Jesure junisiniyijũ. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ĩ masare:

—Co āmojeno rũmũri ña moaroti rũmũri. Mũa yisio roti āmoja iti rũmũri wadija quena, tujacāra rũmũ meje, yiyijũ ĩ masare.

15 Ito bajiro ï yija tɔocõri, ado bajiro cɔdiyijɔ manɩ ʘjɔ ïre:

—“Tujacãra rɔmɔ moare ma”, yi bojarãti moarãji mɔa. Tite. Tujacãra rɔmɔ ñabojarocati mɔa ya wecɔ mɔa ya burro ide iditoni õja mɔa.

16 Adio ñamo manɩ ñicɔ Abraham janerãbatia janeño. Dieciocho rodori iso cõ ñaroca yiñi rɔmúa ɔjɔ Satanás. ¿Tujacãra rɔmɔ ñabojarocati isore yɔ yisioja quenabetojada? yiyijɔ Jesús ïre.

17 Ito bajiro Jesús ï busija tɔocõri, ï wajana ïre bojo tiyijarã ïna. Masama jeyaro tiyamani Jesús ï ïoja ticõri, bɔto wanɔ quenayijarã ïna.

Ado bajiro baja mostaza ajeri, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Ito yija mɔcana ado bajiro gotiyijɔ Jesús masare:

—Ïre tɔorãnarãre ï rotirojɔ Dios ï miojuja, ¿no bajirojada? ¿Ñe goti masiore ocana mɔare goti rêtobugujada yɔ? Baɔ, ado bajirojɔa mɔare goticɔja yɔ.

19 Mostaza ajerire tɔõlate mɔa. Sĩgũ ï ya weseca mostaza ajeri oteyijɔ. Gaje ote ajeri rêtoro mɔtacã busa ña iti mostaza ajeri. Ito bajiro mɔtacã ñabojaroti bɔcɔa wato gaje ote yucuri rêto busaro jajocɔ ñaroja itigɔ. Jajocɔ itigɔ ñajare itigɔ rɔjurijɔ minia jibɔ menirãji ïna. Itire bajiroti Dios manɩ ʘjɔ ï ñaja, gãjerãre goti ãmorãji manɩ, jãjarã busa ïre masirã ïna ñatoni, yiyijɔ Jesús ïnare.

Ado bajiro baja naju wadarise ɔco, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 13.33)

20 Gajereama ado bajiro yiyijꝯ Jesús ĩnare:

—Īre tꝯorũnrãre ĩ rotirojꝯ Dios ĩ miojuja, ¿no bajirojada? Ado bajiro goti masiorena mꝯare gotia yꝯ.

21 Romio pan menigõ waco ¼dia coacõ pan menire gaye ãmiyijo iso. Ito yicõri wadarise ¼co wꝯoyijo iso. Ito bajiri iso wꝯoja jairo wadayijꝯ iti. Itire bajiroti bajiro yiroja, “Īre tꝯorũnrãre ĩ rotirojꝯ miojugꝯ yiguĩji Dios”, masare mani yi riaso ucuja. Ito bajiri jãjarã bꝯsa ĩre tꝯorũnꝯ warã yirãji ĩja, yi riasoyijꝯ Jesús masare.

Eyabiti soje ña Dios tꝯ sãjara soje, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 7.13-14,21-23)

22 Ito yija Jesús Jerusalénjꝯ wasꝯoyijꝯ mꝯcana mana. Wacꝯ riti cꝯtori ĩ ejaja masare riaso rēta wayijꝯ ĩ.

23 Ito bajiro ĩ riaso rēta waroca sīgũ ĩre seniĩayijꝯ:

—Yꝯ Ȯjꝯ, ¿coriarãreti, masogũ yiguĩjida Dios? yiyijꝯ ĩ Jesure.

Ito bajiro ĩ yija tꝯocõri, ado bajiro cꝯdiyijꝯ Jesús:

24 —Masa jeyaro meje Dios ĩ ñarojꝯ sãjarã yirãji ĩna. Ito bajiri ñeñaro mꝯa yirise jidicãña mꝯa, “Dios ñarojꝯ sãjana gꝯa”, yirona. Jãjarã sãja ãmobojarã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati coriarãti sãjarã yirãji.

25 Ado robojꝯa baja. Dios ĩ ñarojꝯ ĩ biaja, macãjꝯa mꝯa ñaja, sãja masimena yirãji mꝯa. “Gꝯa Ȯjꝯ, gꝯare soje jana ĩsiña”, yibojarã yirãji mꝯa. “Meje yꝯ ñarã meje ña mꝯa. Mꝯare masibea yꝯ”, yigꝯ yiguĩji Dios.

26 Ito bajiro ĩ yija tꝯocõri, ado bajiro cꝯdibojarã yirãji mꝯa: “Mꝯ rãca bacꝯ gꝯa. Mꝯ rãca ñacꝯ gꝯa.

Ito yicōri g̃ua ya c̃utorij̃u masare riaso ucucu m̃u”, yibojarã yirãji m̃ua.

²⁷ Ito bajiro m̃ua yibojarocati ado bajiro m̃uare c̃udigu yiguĩji ĩ: “M̃uare masibea ỹu. Ỹu tu ñabesa m̃ua. Ñeñaro yi jairã ña m̃ua”, yigu yiguĩji ĩ, ya ỹu m̃uare.

²⁸ Dios ĩrotiroj̃u sãja masimena yirãji m̃ua. Abraham, Isaac, Jacob, ito yicōri Diore goti ĩsiri masa ñayoana ĩ tu ĩna ñaja tibojarã yirãji m̃ua. Ito bajibojarocati ĩna tuj̃u eja masimena yirãji m̃ua. M̃uare c̃ōacōgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri sãja masibiticōri ruje otirã yirãji m̃ua. Ito yicōri b̃uto t̃ōbujarã ñari m̃ua ya guji cuni canam̃orã yirãji.

²⁹ Co sita gãna r̃uyabeto Dios ĩ rotiroj̃u ejacōri minijua barã yirãji. ĩna rãca sãja masibiticōri ti b̃ujatomena yirãji m̃ua.

³⁰ Adoj̃u coriarã ñasari masa ñarã, itoj̃u ñasari masa meje ñarã yirãji ĩna. Ito yicōri adoj̃u coriarã ñasari masa meje ñarã itoj̃u ñasari masa ñarã yirãji ĩna, yiyij̃u Jesús ĩnare.

*Jerusalén gãnare t̃uõia maigũ Jesús ĩ otire gaye
(Mt 23.37-39)*

³¹ Iti r̃um̃ati Jesure oca gotirã ejayijarã fariseo gaye t̃uõiarã:

—Rudi wasa adij̃ure. Herodes m̃ure s̃ia ãmoami, yiyijarã ĩna Jesure.

³² ĩna ito bajiro yija t̃uocōri:

—ĩ ñeñaro yi jaig̃ure ado bajiro gotit̃eña m̃ua: “T̃uoya jane, jane busuri c̃uni c̃ōrãre yisiocuja ỹu. R̃um̃ú sãñarãre c̃uni r̃um̃úare buc̃ōacuja ỹu. Ito yicōri, ija s̃õj̃ua moa t̃õogũ yiguj̃a ỹu, yimi”, yi

gotitēña m̄ua Herodesre, yiyij̄u Jesús fariseo gaye t̄uōar̄ãre.

³³ Jane, jane busuri, gaje ram̄u c̄uni Jerusalénj̄u ware ña ȳare. Jerusalénj̄u godaḡu yiḡuja, jājar̄ã Diore goti ĩsiri masa ĩna godado bajiroti, yiyij̄u Jesús ĩnare.

³⁴ Jerusalén ḡanare t̄uōaḡũ, ado bajiro busiyij̄u Jesús:

—Diore goti ĩsiri masare s̄layija m̄ua. M̄uare oca gotitoni Dios ĩ c̄ōanare c̄uni ḡũta reayija m̄ua. Coji meje m̄uare mioju ãmobjac̄u ȳu. Cara iso r̄iare caero rocaj̄u iso miojuro bajiro, m̄uare yi ãmobjac̄u ȳu. Ito bajiro ȳu yi ãmobjarocati ãmobjitic̄u m̄ua.

³⁵ Queno t̄uōaña m̄ua. M̄ua wiri wagara wiri bajiro tujaro yiroja. Ito yic̄ōri m̄uare jidic̄ãḡũ yigūj̄i Dios. Riti ado bajiro m̄uare gotia ȳu. “Ḡuare yiari Dios ĩ c̄ōar̄u ña m̄u. M̄ure queno yiñi Dios”, m̄ua yiroto rioj̄ua m̄ucana j̄uaji ȳare timena yir̄ãji m̄ua, ya ȳu m̄uare, yiyij̄u Jesús masare.

14

Ruj̄uri mijiḡure Jesús ĩ yisioire gaye

¹ Co ram̄u tujac̄ãra ram̄u fariseo gaye t̄uōar̄ã uj̄u t̄u baḡu wayij̄u Jesús. Ḡãjer̄ã fariseo gaye t̄uōar̄ã, “¿No bajiro yiḡu yigūj̄ida Jesús?” yi t̄uōayijar̄ã ĩna.

² Ito bajiro Jesús ĩ baji ñaroca, s̄iḡũ ruj̄uri mijiḡũ ejayij̄u ĩ t̄u.

³ ĩ ejaja tic̄ōri, judio masa rotirise riasori masa, ito yic̄ōri fariseo gaye t̄uōar̄ãre ado bajiro senīayij̄u Jesús ĩnare:

—¿C̄ōḡũre tujac̄ãra ram̄u ñaroca mani yisioja quenati? yiyij̄u Jesús ĩnare.

⁴ Īnama cūdibisijarã. Īna cūdibeja ticōri, cōgũre moaĩacōri ĩre yisioyijũ. Ito yicōri, “Wasa mũ”, yiyijũ ĩ ĩre.

⁵ Ito yicōri fariseo gaye tũoĩarãre, ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—“Tujacãra rũmũ moare ma”, yibojarãti moarãji mũa. Tite. Sĩgũ mũa macũ, ito yicōri ecarũ wecũ ide gojejũ ĩ quedi sãjaja, yoari mejeti ãmimorãji mũa ĩre, tujacãra rũmũ ñabobarocati, yiyijũ Jesũs ĩnare.

⁶ Ito ĩ yija tũocōri, no bajiro cãdi masibisijarã ĩna.

Ado bajiro bajiamã ãmo siare basa tiri masa, yĩ Jesũs ĩ riasore gaye

⁷ Barã ejari masa cumurori rũcũbũorajũ riti ĩna ruji ãmoja ticōri, ado bajiro goti masioyijũ Jesũs ĩnare:

⁸⁻⁹ —Sĩgũ ãmo siare basa titoni ĩ jija, bũto rũcũbũorajũ meje rujiba mũa. Bũto rũcũorajũ mũa rujija, gãji mũa bero ñasari masũ ĩ ejaja ticōri, mũare oca cōari masũ, ado bajiro yigũ yiguĩji: “Baũ wũmũña, ãnijũa ñami ñasari masũ, ĩjũa mũa godo rujijaro”, yigũ yiguĩji. Ito bajiro ĩ yija tũocōri, masa tiro riojo bojo bũjarã yirãji mũa, ĩ ito yija. Ito yicōri sũsari cumurojũ rũcũbũorajũ meje masa tũ rujirã yirãji mũa.

¹⁰ Ado bajirojũa mũa yija quena. Gãji mũare oca cōaja bũto rũcũbũorajũ meje rujiba. Ito bajiro mũa yija mũare oca cōari masũ, ado bajiro yigũ yiguĩji: “Yũ baba rũcũbũorajũ bũsa rujiya mũ”, yigũ yiguĩji ĩ mũare. Ito bajiro mũare ĩ yija, mũa rãca gãna ti rũcũbũorã yirãji ĩna mũare.

¹¹ “Masa rẽtoro ñasagũ ña yũ”, yigũ, ñasari masũ meje ĩ ñaroca yigũ yiguĩji Dios ĩre. Gãjiama, “Gãjerã

rētoro ñasagu ña yua”, yibicu, Ì ñasari masu ñaroca yigu yiguji Dios ìre. Ito bajiri, “Gãjerã rētoro ñasagu ña yua”, yi tuoñabitiraja manire, yiyiju Jesús ìnare.

¹² Ito yicōri ado bajiro yiyiju Jesús ìre oca cōarure:

—Gãjerãre mu ba roti ãmoja, mu baba mesa, mu ocabajirã, mu tu gãna, ito yicōri gajeoni jairãre, “Barã waya”, yibeja. Ìnare riti mu jija, “Yure cuni bare eca gãmejaru ña”, yigu bajiro ya mu.

¹³ Ito bajiri ito bajiro tuoñabesa itire. Ado bajirojua mu yija quena. Gãjerãre, “Barã waya mua”, mu yi ãmoja bojoro bujarãjure mu jija quena. Ruduana, queno wa masimena, ito yicōri cajea timenare cuni mu jija quena.

¹⁴ Ito bajiro ìnare yicōri queno wanu quenagũ yiguja mu, “Yure waja yiado mama ña”, yirocu. “Diojua yure waja yigu yiguji ìre tuorãnarã tãdi catiroca ì yiri rumu”, yi tuoñacōri wanugũ yiguja mu, yiyiju Jesús ìre.

*Basa bucu gaye Jesús ì riasore gaye
(Mt 22.1-10)*

¹⁵ Iti tuocōri sīgũ Jesús rãca ba rujigu, ado bajiro yiyiju:

—No Dios rotiroju ba ejagu, wanu quenagũ yiguji, yiyiju ì Jesure.

¹⁶ Mucana gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Jesús ìnare:

—Co rumu sīgũ basa bucu menigũ jãjarã masare, ji ñucayiju.

¹⁷ Basa ñasuroca ìre moa ìsiri masure, “Masare jitēna. Itocō ña waju ìja”, yiyiju ì, ì ya moari masure.

¹⁸ Ìnare ì gotibojarocati, “Bujato bajia no masia ma gure. Wado ma gure, moare jaje ña”, yiyijarã

ĩna. Sĩgũ ado bajiro yiyijũ: “Canũti sita cojũ waja yibũ yũ. Ito bajiri itire tigũ wacũ ya yũ”, yiyijũ sĩgũ ĩre.

¹⁹ Gãji ado bajiro yiyijũ: “Co dũjamocõ babari wecũa waja yibũ yũ. Ito bajiri ĩnana moaĩasũogũ wacũ ya yũ. Ito bajiri josabesa yũre. Wado ma yũ”, yiyijũ ĩ.

²⁰ Gãjiana ado bajiro yiyijũ: “Canũti manojũ bũjabũ yũ. Ito bajiri wa masia ma yũre”, yiyijũ ĩ, ĩnare jigũ ejabojarũre.

²¹ Ito bajiro ĩna yija tũo tũdi wacõri, ĩ ẽjũre ñarocõti gotiyijũ ĩ. Ito ĩyija tũocõri, ĩũjũ junisiniyijũ. Ito bajiri gãjerãjũare ji roti ñucayijũ ĩ mũcana ĩre. “Coji wasa cũtojũ, cũri mari mũtari mari cũni warã mũ ti bũjaro bajiroti ãmi wadiba. Bojoro bũjarã, ruduana, cajea mana, wa masimenare cũni ãmi wadiba mũ”, yiyijũ ĩ ĩre moa ĩsiri masũre.

²² ĩũjũ rotiro bajiroti yiyijũ ĩ. Ito yi, ĩnare ãmi tũdi ejacõri ĩ ẽjũre gotiyijũ: “Yũ ẽjũ mũ rotiado bajiroti ya yũ. Ito bajibojarocati mũ ya wi masa dajabea maji”, yiyijũ ĩ, ĩũjũre.

²³ Ito yija ĩ ẽjũ ado bajiro gotiyijũ ĩre: “Cũto tũnima gãnare, masa mũ bocaja bũto adojũ wadi rotiba, yũ ya wi iti dajatoni.

²⁴ Cajero yũ oca cõabojana, yũ ya wi sãjacõri ba-mena yirãji ĩna, ya yũ mũre”, yiyijũ ĩ ya moari masũre. Ito bajiri Dios ñarojũ mũa eja ãmoja, mũa ñaroti gaye riti tũoĩabiticõri Diore riti mũa tũorũnũ sũyaja quena, yi oca goti masioyijũ Jesũs ĩnare.

*Yũre mũa tũorũnũ sũya ãmoja josari ñaro yiroja mũare, Jesũs ĩyire gaye
(Mt 10.37-38)*

25 Co rumu jājarā masa Jesure sua wayijarā. Ito bajiro ĩna baji ĩnaroca ĩnare ĵuda ticōri, ado bajiro yiyijū ĩnare:

26 —Sīgū yu rāca ĩ riasoti āmoja, ĩ jacusabatia, ĩ manojo, ĩ ria, ĩ ĩnarā rēto busaro maigū yiguĵi yure. ĩ queno catija, ĩ cōja cuni yure maigū yiguĵi ĩ.

27 ĩĕnarō tōbujagu yure ĩ tuorūnubeja yu rāca riasotigu ĩbiquĵi ĩ.

28 Ado bajirojua bajia. Ūmari wi mua meni āmoja, mua menioto riojua, “¿Waja tĵacari seyoati?” yirona cōiarā yirāji mua.

29 Ito bajiro mua yibeja menisubojarāti mua tĵobeja, gājerā muare ticōri ajarā yirāji.

30 Ado bajiro yi ajarā yirāji ĩna muare: “Āni āmagū ūmari wi menisubojaguti tĵo masibeami”, yi ajarā yirāji ĩna muare.

31 Sīgū sita ujū, gaje sita gagu rāca ĩ gāmeri sĵa āmoja, ĩna gāmeri cana muoroto riojua, ado bajiro tuoĵagū yiguĵi ĩ: “¿Yu ya surara diez mil ĩnarā, ĩ ĩnarā veinte mil ĩnarāre rētocūrā yirājida ĩna?” yi tuoĵagū yiguĵi.

32 “ĩnare rētocūdo ma yu”, ĩ yija, gaje sita gagu sōjū ĩ tĵaroca oca quenori masa cōagū yiguĵi ĩ.

33 Iti bajiroti, mua rucorise maicōri mua jidicā āmobeja yu rāca riasoti masimenaji mua. Ito bajiri yure mua suyaroto riojua mua queno tuoĵaja quena, yiyijū Jesús ĩnare.

*Moa iti ocabeja ĩe waja ma, yire gaye
(Mt 5.13; Mr 9.50)*

34 Moa iti ocaja quenarise ĩa. Iti ocabeja ĩe waja manoja iti.

35 Ocabitireama ñe yiya manoja. Ito bajiri itire cōacōrã yirãji masa, iti ocabejare. Ñe waja manoja itioni. Mña gãmo goje cõtirã t̃uo masiña. Yũ sīgũre mña t̃uorũnubeja moa ocabiti waja mani robo bajiro ñarã yirãji mña. Ito bajiri yũre mña s̃uya ãmoja yũre riti t̃uorũnubeja quena, yiyijũ Jesús ñnare.

15

Oveja wisarũre ãmagũ yiguĩji coderi masũ, yi Jesús ñ riasore gaye
(Mt 18.10-14)

¹ Jãjarã ñjarãre yiari waja seni ñsiri masa, ito yicõri ñeñaro yi jairã c̃ni, Jesús t̃u minijua wayijarã ñ b̃sija t̃uorona.

² Ñna rãca Jesús ñ baba cõtija ticõri, fariseo gaye t̃uoiarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa c̃ni Jesure b̃situyijarã ñna:

—Ñni Jesús ñeñaro yirãre boca ãmiami. Ito yicõri ñna rãca bami ñ, yi b̃situyijarã ñna ñre.

³ Ñna ito yija t̃uocõri, ado bajiro oca goti masioyijũ Jesús:

⁴ —Mña wato sīgũ cien oveja r̃ucogũ, sīgũ ñ wisaja, gãjerã noventa y nueve ñarãre wago c̃gũ yiguĩji ñ, gãji wisarũre ãmagũ wacũ. Ñre ãma b̃jacõrijũ s̃sagũ yiguĩji ñ.

⁵ Ñre b̃jacõri wanũgũ, gãcojoejũ gajagũ yiguĩji ñre.

⁶ Ñre b̃ja t̃udi ejacõri ñ baba mesare jicõri, ado bajiro yigũ yiguĩji ñ ñnare: “Yũ rãca wanũña mña. Oveja godarũre b̃jacõmũ yũ”, yigũ yiguĩji ñ ñnare.

⁷ Sīgũ ñ ñeñaro yirise ñ jidicãja ticõri, b̃uto b̃usa wanũrã yirãji ángel mesa. Jãjarã queno yirãre

wanurã ñabojarãti sîgũ ã ñeñaro yirise ã jidicãja ticõri, buto busa wanurã yirãji ãna, yiyijũ Jesús ãnare.

Romio niyeru cuji ruyuriocõri tãdi iso bũjare gaye

⁸ Gaje ado bajiro ãnare goti masioyijũ Jesús:

—Sîgõ jũa dũjamocõ niyeru tiri rucocõri coti iso ruyuriõja, sãabusuoragũ sãagõ yigõji. Roariti iso ya wi tucãgõ yigõji. Iti cuji bũjacõrijũ ãmasũsago yigõji iso.

⁹ Iti cuji bũjacõri iso baba mesare jigo yigõji iso. Ito yicõri ado bajiro yigo yigõji: “Yũ rãca wanũña. Niyeruti godarati bũjacõmũ yũ”, yigo yigõji iso ãnare.

¹⁰ Ito bajiroti ángel mesa cãni buto wanurã yirãji, sîgũ ã ñeñaro yirise ã jidicãja ticõri, yiyijũ Jesús ãnare.

Ã macũ tãdi ejaja ticõri, ã ñeñaro yigore jacũ ã ãcabojare gaye

¹¹ Mũcana ado bajiro ãnare goti masioyijũ Jesús:

—Sîgũ ñayijũ jũarã rãa cutigũ.

¹² ã macũ, bero gagũ ado bajiro yiyijũ ã jacũre: “Cũna ija yũ rucoroti gaye adocãtati ãsiña yũre”, yiyijũ ã. Ito ã yija tucõri, ã rãare, ãna rucorotire ãnare batoyijũ ã.

¹³ ã batoja bero co rũmũ ã macũ, bero gagũ ã ya gajeoni miojuyijũ. Ito yicõri sõjũ gaje sitajũ wayijũ. Itojũ ejacõri ñeñaro yicõri ã ya niyerure jeoyijũ ã.

¹⁴ Ito ã baji ñaroca iti sitajũ bare queno mañijũ. Ito bajijare ruje ñiocõsotiyijũ ã.

¹⁵ Ito bajiri sîgũ iti sita gagũ tũ moare ãmagũ wayijũ. Moare ã bũjaja bero, iti sita gagũ ã ya yeseare code rotiyijũ.

16 Ñiocõ wacũ ñna cõareti yesea ñna bariseti ba ãmobjayijũ. Ito ñ bajibojarocati sġũjũama ecabisi-jarã ĩre.

17 Ito baji ñagũju tũoĩayijũ ĩ ĩja: “Yũ jacũ ya moari masa jãjarã ñabojarocati ñna ba rũarise rũyaroja ĩnare. Ito ñna bajiroca yũjũama adoju ñiojoga godagu ya yũ.

18 Yũ jacũ tũju tũdi wacũ yigũja yũ. ĩ tũ ejacõri, ado bajiro ĩre yicũja yũ: ‘Cũna ñeñaro mũre yicũ yũ. Ito yicõri Dios ĩ tiro riojo cũni ñeñaro yicũ yũ.

19 Ito bajiri, “yũ macũ”, mũ yigũõcũ meje ña yũ. Mũre moa ĩsiri masũ bajiroti ñacũja yũ’, yigũ yigũja yũ, yũ jacũre”, yĩ tũoĩayijũ ĩ.

20 Ito bajiro tũoĩacõri ĩ jacũ tũ tũdi wasũoyijũ ĩ.

’Sõju ĩ tũjaroca ĩ jacũ ĩre ti bũjacõri ĩre ti maiyijũ. Ito bajiri ũmaquedi wacõri ĩre jababayijũ ĩ. Ito yicõri ĩre wanũgũ usuyijũ.

21 ĩ ito yijare ĩ macũ ado bajiro yiyijũ ĩre: “Cũna ñeñaro mũre yicũ yũ. Ito yicõri Dios ĩ tiro riojo cũni ñeñaro yicũ yũ. Mũ macũ bajiro meje bajaia yũ ĩja”, yiyijũ ĩ, ĩ jacũre.

22 Ito ĩ yibojarocati ĩre moa ĩsiri masare ji ñucacõri ado bajiro yiyijũ ĩ: “Yutabuju quenarise ãmi wadicõri, sãña mũa ĩre. Ito yicõri ãmo sãñara bedo, sãña. Ito yicõri gũboco cũni ĩre sãña.

23 Wecũ macũ ri jaigũre sãña mũa. ĩre bacõri basa meni, wanũ quena yiana mani.

24 Ñni yũ macũre ‘Godacoaguĩji’, yibojacũ yũ. Catiñi maji. ‘Wisa godacoañi’, yibojacũ mani. ĩre bũjacõa mani”, yiyijũ ĩ ĩre moa ĩsiri masare. Ito bajiro ĩ rotija tũo wanũcõri, basa gaye menisũoyijarã ñna.

25 Ito bajiro iti baji ñaroca wesecaju moagũ yiyiju ã macu ñasurogu. Tũdi wacu wi tu ãna basaja tuojuju ã.

26 Ito bajiro ãna basa ñaja tuocõri, sãgũ moa ãsiri masure ji ñucayiju, “¿No bajiatu?” yirocu.

27 ã seniãajare ado bajiro gotiyiju ã: “Mu ocabaji tuãdi ejacoami queno cati quenagũ. ã tuãdi ejajare wecu macu ri jaigũre sãa rotimi mu jacu”, yiyiju ã ãre.

28 Ito bajiro ã gotija tuocõri, junisiniyiju ã. ã sãja ãmobeja ticõri, “Sãjaña mu”, yirocu ãre jigũ budi wayiju jacu.

29 Ito bajiro jacu ã josaja ticõri, ado bajiro yiyiju ã, ã jacure: “Mu masia co rodo meje queno cudicõri moa ãsibojacu yu. Ito yu yibojarocati sãgũ cabra macu yure ãsibiticu mu, yu baba mesa rãca basa yu menitoni.

30 ãni mu macu romia rãca niyeru aje baterureama ã ejaja ticõri, wecu macu jaigũ sãlayija mu”, yiyiju ã, ã jacure.

31 Ito ã yija tuocõri, ã jacu ado bajiro yiyiju: “Yu macu, yu rãca riti ñacu mu. Ito bajiri yu rucorise jeyaro mu ye riti ña.

32 Adi gumari mu ocabaji ã tuãdi ejaja ticõri, basa meniruja manire. Ito yicõri wanuruja manire. ‘Godacoãni’, yi tuõãbojacu yu. Ito yu yibojarocati catiñi ã. Ito yicõri, ‘Wisa godacoãni’, yi tuõãbojacu mani. Ito mani yibojarureti bujacõa mani”, yiyiju ã, ã macu ñasurogure. Ito bajiroti manire cuni boca ãmigũ yiguñi Dios. Sãgũ ã ñeñaro yirise jidicãja ticõri, buto wanure rãca ãre boca ãmigũ yiguñi Dios, yiyiju Jesús ã rãca riasotirãre.

16

Ujare roti isiri masu i rotiado bajiro iyibitire gaye

¹ Mucana i rāca riasotirāre ado bajiro yiyijū Jesús: —Sīgū ñayijū niyeru jaigū. Ito bajiri sīgūre i ya niyeru, ito yicōri i ya moari masare cūni tirūnū rotiyijū. Co rāmū, “Mū ya niyeru mū tirūnū rotibojarū mū ya niyeru aje bategū yami”, yire gaye oca ejayijū i ujare.

² Ito bajiri, “¿Riti bajiati iti oca?” yirocū, ji ñucayijū i ujū ĩre. ĩ ejaja ticōri, ado bajiro yiyijū ĩre: “Mū moagore, ‘Ado bajiro moacū yū’, yīari gotiya mū yūre. Ito bero yū rāca moabicū yigūja mū ĩja. Ito bajiri yū rācorisere tirūnūbicū yigūja mū ĩja”, yiyijū i ujū ĩre.

³ Ito i yija tūocōri, ado bajiro tūoīayijū i, ĩre roti isiri masu: “Yū ujū yūre i bucōaja, ¿no yicūja yūa? Weseri moare queno sēobeā yū. Gājerāre bare yū seni ruji ucurotire bojo ña yū”, yī tūoīayijū i.

⁴ “Yū ujū yūre i bucōaja, ado bajiro yū yijare āmirā yirāji gājerā yūre”, yī tūoīayijū i.

⁵ Ito bajiro tūoīacōri i ujare waja ruyuriorāre jiyijū i. ĩna ejaja ticōri, ĩnare seniīayijū: “¿Nocō yū ujare waja ruyurioati mūa?” yiyijū i.

⁶ “Cien úyegari roa bare gaye waja ruyurioa yū ĩre”, yī cūdiyijū sīgū. Ito i yija tūocōri, ĩna ujare roti isiri masare ado bajiro yiyijū: “Adocāta yoari mejeti cincuenta úyegari mūre waja yigū ya yū”, yī wōña mū, yī rotiyijū i ĩre.

⁷ Gāji i ujare waja ruyuriogūre, “¿Nocō waja ruyurioati mū?” yī seniīayijū. “Cien jibūri trigo ajeri ĩre waja ruyurioa yū”, yiyijū i. “Yoari mejeti ochenta jibūri mūre waja yicūja yū”, yī wōña, yī rotiyijū i ĩre.

8 Ito bajiro ï yija tɔocõri, “Queno yigɔ meje ñabojaguti tɔõa masigũ ñami ï”, yi tɔõayijɔ ï ɔju ïre, yi oca gotiyijɔ Jesús ï rãca riasotirãre. Ito bajiro tɔõama adi macãrɔcũro gaye bɔto tɔõarã. Adi macãrɔcũro gaye bɔto tɔõarã, masare rɔocõri waja bɔja masiama ïnaõna. Yare tɔorũnrãma ito bajiro yibeama ïna. “Waja bɔja masiana mani”, yi tɔõacõri bɔto rɔo masirã ñama adi macãrɔcũro gaye tɔõarã, yiyijɔ Jesús ï rãca riasotirãre.

9 'Ado bajirojɔma mɔa yija quena yɔ tija. Adi macãrɔcũro gaye mɔa rɔcorisena gãjerãre ejabɔaya, queno mɔare ïna baba cɔtitoni. Ito bajiro ïnare mɔa yija, ùmacũjɔ catitiñadojɔ mɔa ejaroca mɔare boca ãmirã yirãji ïna, yiyijɔ Jesús ïnare.

10 'No jabetacã rɔcogɔ yiro robo ï yija, jairo ï rɔcobojava cɔni ito bajiroti queno yigɔ ñatĩñagũ yiguĩji ïocũ. No jabetacã rɔcogɔ yiro robo yibicɔ, ï jairo rɔcobojava cɔni, yiro robo yigɔ meje ñagũ yiguĩji ïocũama.

11 Adi macãrɔcũro gaye gajeoni jaje rɔcobojarãti yiro robo mɔa yibeja, ùmacũjɔ gaye quenarise Dios ï cõarise cɔni boca ãmimena yirãji mɔa.

12 Gãjerã ye gajeoni queno mɔa tirũnɔbeja mɔa ye ñarotire cɔni queno tirũnɔmena yirãji mɔa. Ito bajiri queno mɔare ïsibicɔ yiguĩji Dios, yiyijɔ Jesús ïnare.

13 'Cocati mani ɔjarã jũarãre cɔdi masibea mani. Jũarã ïna ñaja sīgũre queno ti maicõri, gãjire ti tudirã yirãji mani. Sīgũre queno cɔdirã yirãji mani. Gãjire queno cɔdimena yirãji mani. Iti robo bajiroti Diore mani cɔdija, niyerujɔare bɔto tɔõamenaji mani. Niyerure riti mani bɔto tɔõaja

Diore queno c̄adisabea mani, yiyij̄u Jesús ĩ r̄aca riasotir̄are.

¹⁴ Ito bajiro Jesús ĩ b̄usija, fariseo gaye t̄uōlar̄ã t̄uo rujiyijar̄ã. ĩna ñayijar̄ã niyerure b̄uto mair̄ã. Ito bajiri Jesure aja tudiyijar̄ã ĩna.

¹⁵ Ito bajiro ĩna aja tudi rujija tic̄ori, ado bajiro yiyij̄u Jesús ĩnare:

–Masa ĩna tiro riojo riti, “Queno yir̄ã ña ḡua”, yiboja m̄ua. Ito bajiro m̄ua t̄uōl̄abojarise masic̄ogūji Dioj̄uama. “Ñasarise ña”, masa ĩna yi t̄uōl̄abojarise, ñasarise meje ña, Dios ĩ tija, yiyij̄u Jesús ĩnare.

Dios ĩ rotirise ñat̄ĩñaroti ña, Jesús ĩ yire gaye

¹⁶ Juan masare ĩ riasoroto rioj̄ua, Dios ĩ rotirise, ito yic̄ori ĩre goti ĩsiri masa ĩna ucare gaye riti ñayij̄u maji masa ĩna t̄uoroti. Ito bero adi r̄um̄ariama, “No ĩre t̄uor̄un̄ar̄reti ĩ rotiroj̄u miojuḡu yigūji Dios”, yi riasore gaye ña ĩja. J̄ãjar̄ã ado bajiro t̄uōl̄abojar̄ãji m̄ua: “Ȳurioti ado bajiro ȳu yija Dios ĩ rotiroj̄u ejaḡu yiḡuja ȳu”, yi t̄uōl̄abojar̄ã j̄ãjar̄ã ñama, yiyij̄u Jesús ĩnare.

¹⁷ Adi tuti adi mac̄ar̄uc̄uro c̄uni coji jedibetoja. Ito yic̄ori Dios ĩ rotirise c̄uni jedibeto yiroja. Ñat̄ĩñaroti ña Dios ĩ rotirise, yiyij̄u Jesús ĩnare.

*Manojore jidic̄are ma, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)*

¹⁸ S̄iḡũ ĩ manoj̄o ñas̄ogo r̄aca isore jidic̄ac̄ori gajejo r̄aca ĩ manoj̄o c̄utibojaja isore ajeḡu yigūji ĩoc̄ũ. Ito yic̄ori ĩ c̄õarore ḡãji ĩ manoj̄o c̄utija, iso r̄aca ajeḡu yigūji ĩoc̄ũ c̄uni, yiyij̄u Jesús ĩ r̄aca riasotir̄are.

Niyeru jaiḡu ñabojaru jeame ãj̄uroj̄u ñeñaro ĩ t̄õb̄jare gaye

19 Mucana gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús ñnare:

—Sĩgũ niyeru jaigũ quenarise yutabujuri sãñagũ ñayijũ. Co rũmũ rũyabeto ã ãmoro bajiro ã ya niyerure aje batesotiyijũ ã.

20 Ito ã baji ñaroca sĩgũ Lázaro wame cutigũ ñayijũ bojoro bujagũ. Bũto rujuri cami cutigũ ñayijũ ã. Ito bajicõri niyeru jaigũ ya, soje tũ macũjũ rujiyijũ.

21 Niyeru jaigũ ã bagorise barocũ, ito rujibojayijũ Lázaro. Ito ã rujiroca yaia ejacõri, ã ya camire weroyijarã.

22 Co rũmũ bojoro bujagũ godayijũ. ã godarocati, ángel mesa ãmi wayijarã ãre Abraham tũ Diore tũorũnũrã ãna ñaroju. Ito bero niyeru jaigũ cuni godacoayijũ ãja. Ito bajiri ãre yujeyijarã masa.

23 Diore tũorũnũbicũ ñari ñeñaro yigoana ãna ñaroju ejacõri bũto tõbujayijũ niyeru jaigũ ñabojarũ. Ito bajiro tõbujã ñagũ sõju Abraham ñayorũre ti bujayijũ ã. Ito bajiri Lázaro ã rãcaju ã ñaja ti bujayijũ.

24 Ito bajiri ado bajiro oca sẽoro busibojayijũ ã: “Ñicũ Abraham yũre ti maiña mũ. Adojũ jeame ãjũroju ñeñaro tõbujã yũ. Ito bajiri Lázarore cõañã, ã ya ãmo wãsoa ide yicõri yũ ya ñemero ide weogũ wadijaro. Ito yija jabeto tujari seyoa yũ”, yibojayijũ ã Abrahamre.

25 Ito ã yibojarocati ado bajiro cũdiyijũ Abraham ãre: “Tũoya yũ janami mũ. Catigũ queno ñacãcũ mũáma. Lázaroreama ã catibojaja queno ejabiticũ. Ito bajiri adojũ queno ñagũ yami ã. Mũáma ñeñaro tõbujagũ ya mũ itojũ.

26 Mani watojoe ãmari goje eyari goje ñã. Ito bajiri no yi masia ma manire”, yiyijũ ã, niyeru jaigũ ñabojarũre.

27 Ito bajiro ï yija tɔcõri, ado bajiro cɔdiyijɔ ï: “Tɔoya yɔ ñicɔ mɔ. Lázaro ado ï eja masibeja, cɔna tɔjɔ wajaro.

28 Itojɔ ñarãji yɔ ñarã, yɔ ocabaji mesa. Co dɔjamocõ ñarãji ïna. Ñnare gotigɔ wajaro ï, ado ñeñaro tõbɔjarajɔjɔ ïna ejabe yirocɔ”, yiyijɔ ï Abrahamre.

29 Ito ï yija tɔcõri, ado bajiro yiyijɔ Abraham: “Moisés ñayorɔ ï ucayore, ito yicõri Diore goti ïsiri masa ïna ucare ñacã ñnare. Itijɔ tɔorɔnɔrɔja ñnare”, yiyijɔ Abraham ïre.

30 “Meje ñicɔ, sīgũ godana wato gagɔ wacõri ï gotija tɔcõri, ñeñaro ïna yirise jidicãrã yirãji ïna”, yiyijɔ ï.

31 Ito ï yija tɔcõri: “Moisés ñayorɔ ï gotire gaye ito yicõri Diore goti ïsiri masa ïna ucare gaye ïna tɔorɔnɔbeja, godarã wato ñagũ mɔcana caticõri ï gotibojaja, tɔorɔnɔmena yirãji ïna ïre cɔni”, yiyijɔ Abraham niyeru jaigɔ ñabojarure. Ito bajiri Dios ñaro mɔa eja ãmoja catirãti ñeñaro mɔa yirise jidicãcõri Diore tɔorɔnɔña, yi gotiyijɔ Jesús ï rãca riasotirãre.

17

Ñeñaro mɔa yi ɔyaja guijorise ña, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 18.6-7,21-22; Mr 9.42)

¹ Mɔcana tɔdi busigɔ ado bajiro yiyijɔ Jesús ï rãca riasotirãre:

—Co rɔmɔ rɔyabeto mani ñeñaro yitoni ɔsirioro yi codeami rãmú. Mani ñeñaro yitoni ɔsirioro yigɔ ñeñaro tõbɔjagɔ yiguĩji.

² Jane yure tuorũnũsũorã ñeñaro ñna yiroca yigu, ñeñaro tũbũjagũ yiguũji ñ. Ito bajiri ñ ya ãmũmajũ gũtagã rũcũricã sia yocõri riaca jajosajũ rucõaja quena ñre.

³ Itire queno tuoĩa masiña mũa.

'Sĩgũ mũa yagũ ñeñaro ñ yija, “Dios tiro riojo queno yibea mũ”, yiba ñre. Ito bajiro mũa yija tuocõri, ñ ñeñaro yirise ñ jidicãja, “Mũ ñeñaro yirisere ãcabojoa gũa”, yiba ñre.

⁴ Co rũmũre jũa ãmojenocõ mũare ñeñaro sĩgũ ñ yija, “Mũare ñeñaro yĩbũ yũ”, ñ yija tuocõri, “Mũ ñeñaro yirisere ãcabojoa gũa”, yiba ñre, yiyijũ Jesús.

Yũre mũa tuorũnũja mũa ãmoro bajiro rẽtaro yiroja, yi Jesús ñ riasore gaye

⁵ Co rũmũ ado bajiro yiyijarã Jesús rãca riasotirã ñre:

—Mũre tuorũnũa gũa. Ito bajibojarocati bũto bũsa gũa mũre tuorũnũroca yiya, yiyijarã ñna Jesure.

⁶ Ñna ito yija:

—Jabetacã yũre mũa tuorũnũja, jaibiti aje mostaza aje robo bajiro yũre mũa tuorũnũja, mũa rotiro bajiroti bajiroja. Ito bajiri, yucũgũ Sicómoro wame cutiricũre ado bajiro roti masirãji mũa: “Mũmasiti rudu wacõri itajura gũdarecojũ rãgõña”, yi rotirãji mũa. Ito bajiro mũa rotiro bajiroti yiroja itigũ yucũgũ, yũre mũa tuorũnũja, yiyijũ Jesús ñnare.

Ñũjũ rotiro bajiroti moari masũ ñ cũdija quena, Jesús ñ yire gaye

⁷⁻⁹ Gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús ñnare:

—Sĩgũ mũare moa ĩsiri masũ ovejare tirũnũcõri ĩ tũdi ejaja, mũa riojũajũa basũobiqũji. Ado bajiro ĩre rotirã yirãji mũa: “Bare meni ĩsiña gũare. Ito yicõri gũa ba rujiroca gũare codeya mũ. Gũa ba tĩoja berojũa mũ baja quena”, yi rotirã yirãji mũa. “Iti ña yũ ya moare”, yi tũoĩacõri mũa rotiro bajiroti yigũ yiguĩji. Ito bajibojarocati biyaro goroama, “Queno ya mũ”, yimena yirãji mũa ĩre.

¹⁰ Ito bajiroti mũa cũni Dios ĩ rotirisere cũdibojarãti, “Ñasarã meje ña mani. Mani mũjũ ĩ ñaja cũdirũja manire. Ititi ña, mani ya moare”, yirũja mũa, yiyijũ Jesús ĩnare.

Jũa dũjamocõ rujũ camĩ jogarãre Jesús ĩ yisiorẽ gaye

¹¹ Jerusalénjũ wacũ Galilea sita rẽtacõri, Samaria sitajũ ejayijũ Jesús.

¹² Iti sita, cũto ĩ ejaroca jũa dũjamocõ mũmũa wadicõri sũ bũsajũ tujayijarã. Rujũ camĩ jogarã ñayijarã ĩna.

¹³ Ado bajiro yi awasãyijarã ĩna Jesure:

—Jesús gũa Ujũ, gũare ti maiña, yi awasãyijarã ĩna.

¹⁴ ĩnare ticõri ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Wasa paiare, mũa ya rujũri ĩotẽña, yiyijũ ĩ ĩnare.

Ito ĩ yijare wayijarã ĩna. ĩna wasũorocati ĩna ya camĩ yaticoayijũ.

¹⁵ Sĩgũ ĩna rãca gagũ ĩ ya camĩ yatija ticõri: “Yũre queno yami Dios. Rẽtoro masigũ ñami Dios”, yi tũdi wayijũ ĩ Jesús tũjũare.

¹⁶ Jesús tũ ejacõri rijomunigãna ñini rũjũyijũ ĩ. Ito yicõri ĩ ya rio sitajũ muquea ruji wayijũ, “Queno ya mũ”, yirocũ. Judio masũ meje ñayijũ ĩ. Samaria sita gagũjũa ñayijũ.

17 Ì ejaja ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesũs Ìre:

—Jũa dũjamocõ camĩ cutirãre yisiobũ yũ. ¿Nojũ ñati gãjerã mũ rãca gãana?

18 ¿Mũ Samaria sita gagũ sĭgũti, “Queno yami Dios”, yirocũ gotigũ wadiri mũ? yiyijũ Jesũs Ìre.

19 Ito yicõri gaje ado bajiro yiyijũ Ì:

—Wũmũña, wasa. “Jesũs yũre yisiogũ yiguĩji”, yĩ mũ tũoĩajare, mũ ya camĩ yaticoajũ, yiyijũ Jesũs Ìre.

¿Nocãta masare Dios ĩ miojuri rũmũ ejaro yirojada? yĩ Jesure ĩna seniĩayijarã gaye

(Mt 24.23-28,36-41)

20 Co rũmũ fariseo gaye tũoĩarã, ado bajiro yĩ seniĩayijarã Jesure:

—Ìre tũorũnrãre ĩ rotirojũ Dios ĩ miojuri rũmũ, ¿nocãta ejaro yirojada? yĩ seniĩayijarã ĩna Jesure.

Ìna ito yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesũs:

—Ìre tũorũnrãre Dios ĩ miojuja, masa jeyaro recoti mani tiriseoni meje ñaroja.

21 Diore tũorũnrã mũa ñaja, mũa ya usijũ ñacãguĩji ĩja. Ito bajiri, “Recoti ado ña. Ōjũ ña ĩ rotiro”, yĩ masiña ma, mani ya usijũ ĩ ñajare, yiyijũ Jesũs fariseo gaye tũoĩarãre.

22 Ìnare ĩ busija bero ĩ rãca riasotirãre, ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—Yũ ña Dios Macũ, Masa Rĩjorũ. Co rũmũ yũre ti ãmobarã yirãji mũa. Ito bajibobarãti yũre ti bũjamena yirãji mũa.

23 “Ado ñami Jesũs”, ĩna yija, “Ō ñaguĩji gajea Jesũs”, yibobarã yirãji masa mũare. Ito bajiro ĩna yija ĩna rãca sũya wabeja. Macũ yigũja yũ itojũ.

24 Ñmacũjũ gaye bujo borea yirise iti busu bataja masa jeyaro tirã yirãji. Ito bajiroti bajiro yiroja Masa Rĩjorũ ñacõri, yũ tũdi ejari rumũ. Masa jeyaro tirã yirãji ñna, yũ ito bajija.

25 Iti riojũa adoju ñagũ, bũto ñeñaro tõbujagu yigũja yũ. Iti rumũri masa tirã yirãji yũre.

26 Noé ñayorũ ñ catiroca masa Diore rũcũbũobitiyoñi. Ito bajiro bajirã yirãji masa, yũ Masa Rĩjorũ yũ tũdi ejari rumũ.

27 Noé ñayorũ ñ ñaroca masa idirãtibe, barãtibe, manajo cõtirãtibe ito yicõri ñna rĩa romiare manũjũ bosarãtibe yĩ ñayijarã ñna. “Manire ruyuriobiquĩji Dios”, yĩ tũoĩa ñayijarã ñna. Ito bajiro ñna baji ñabojaroca riti, cumajũ sãjayijũ Noé ñayorũ. Cumajũ ñ sãjaja bero rujayijũ. Ito bajiri ñarocõti goda jedicoayijarã ñna.

28 Ito bajiroti rêtayijũ Lot ñayorũ ñ ñaroca cuni. Ñ ñajacũ ñ ñaroca ado bajiro bajiyijarã ñna. Barã, idirã, waja gãmerã, gãjerãre ñsirã, ito yicõri wiri meni ñacõayijarã ñna. “Manire ruyuriobiquĩji Dios”, yĩ tũoĩa ñayijarã ñna.

29 Ito bajiro ñna baji ñaroca ñna ñari cuto Sodoma wame cõtiri cõtore budigoyijũ Lot. Lot iti cuto ñ budigoja bero ñmacũjũ gaye jea azufre wame cõtirise queoyijũ Dios. Ito yicõri gãta ñjũrise cuni queoyijũ. Ito bajiri ñarocõti ña jedicoayijarã ñna ñja.

30 Ito bajiroti bajiro yiroja, yũ Masa Rĩjorũ yũ goaĩori rumũ cuni. Ito bajiro yũ goaĩori rumũ Diore rũcũbũorã meje ñnarã yirãji masa, yiyijũ Jesús ñnare.

31 Yũ tũdi ejari rumũ sĩgũ wi rijogodo ñ bũa ñaja, ñ ya gajeoni ñmigũ ruji wabitirũjaguĩji ñ. Ito yicõri sĩgũ ñ ya weseca ñ moaroca yũ tũdi ejaja, ñ ya gajeoni

ãmigũ wacũ tũdi wabitirujaguĩji ĩ cuni.

³² Lot manojo ñayorore bajire gaye tũoĩaña mũa. Iso ya gajeonire tũoĩa jidicã ãmobisijo iso. Ito bajiri godayijo iso.

³³ No ĩ catirise maibojaguti godagu yiguĩji. Ito bajibojarocati yũre tũorũnũgũ, yũ oca ĩ gotija tũo junisinicõri, ĩna sĩagũama catitiñare gaye bũjagu yiguĩji.

³⁴ Co rũa yũ ejari rũa jũarã ĩna caniroca ejagu yigũja yũ. Jũarã ĩna canibojarocati sĩgũre ãmigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri gãjire rũacõgũ yiguĩji.

³⁵ Romia jũarã coro tũ oe rujirã yirãji. ĩna ito bajibojarocati sĩgõre ãmigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri gajeore rũacõgũ yiguĩji.

³⁶ Jũarã ãmũa wesecajũ moa ñarã yirãji. Ito bajibojarocati sĩgũre ãmigũ yiguĩji Dios. Gãjire rũacõgũ yiguĩji, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

³⁷ Ito bajiro ĩ yija tũocõri, ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna:

—¿Nojũ rẽtaro yirojada iti? yi seniĩayijarã ĩna mani Ujũre.

Ado bajiro goti masiore ocana cũdiyijũ Jesús ĩnare:

—Rujũ jogarise iti ñaro itojũ minijuarã yirãji yuca. No masa ĩna ñeñaro yirojũ, ito bajiro rẽtaro yiroja, yiyijũ Jesús ĩnare.

18

Oca quenori masũ tũ wajeago iso ejasotire gaye

¹ Diore bũsi jidicãmenati bũto bũsa oca sũojaro yirocũ, ado bajiro goti masiore ocana gotiyijũ Jesús ĩnare:

² —Cutojũ ñayijũ sĭgũ oca quenori masũ. Diore gũibisijũ, ito yicõri masare cuni rãcũbũobisijũ ĩ.

³ Iti cutojũ sĭgõ ñayijo manũjũ godagoro. Coji meje oca quenori masũ tũ ejasotibojayijo iso, “Mũ rãca oca cutigũjũare seti ña”, ĩ yitoni.

⁴⁻⁵ Biyaro iso ejasotibojarocati, isore boca ãmibisijũ oca quenori masũ. Biyaro iso ejaja ticõri, ado bajiro tũõlayijũ ĩ. “Yũ isore tirũnũbeja biyaro ejasotigo yigõji iso. Ito yicõri bogagũ yigũja yũ. Ito bajiri Diore gũibitibojaguti, masare cuni rãcũbũobitibojaguti isore ejabũacũja yũ, yũre iso usirioro yi rētocũme yirocũ”, yi tũõlayijũ oca quenori masũ, yi oca gotiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

⁶ Ito yicõri mũcana mani Ujũ ado bajiro gotiyijũ:

—Ñeñaro yigũ ñabojaguti isore bogagũ ejabũayijũ oca quenori masũ.

⁷ ¿Dios ñarãre ãmũa, ñami cuni ĩna josaja, ĩnare tirũnũbiquĩjida? ¿Ito yicõri yoari ĩnare ejabũabiquĩjida?

⁸ Ado bajirojũa mũare ya yũ. Yoari mejeti ĩnare ejabũagũ yiguĩji. Yũ Masa Rĩjoru adi sitajũ tũdi ejaũ yigũja mũcana. ¿Adojũ yũ tũdi ejaroca yũre tũorũnrã ñarã yirãjida maji? yiyijũ Jesús ĩnare.

“Ñasarã ña gũa”, yibojarãre ñasamena ĩna ñaroca yigũ yiguĩji Dios, Jesús ĩyire gaye

⁹ “Gãjerã rētoro queno yirã ña gũa”, yi tũõlacõri, gãjerãre ti tudirãre ado bajiro oca goti masioyijũ Jesús ĩnare:

¹⁰ —Co rũmũ ãmũa jũarã Dios ya wijũ Diore bũsirã wayijarã. Sĭgũ ĩ rãca gagũ fariseo gaye

tuoĩagũ ñayijũ. Gãji ujarãre yiari waja seni ĩsotiri masũ ñayijũ.

¹¹ Fariseo gaye tuoĩagũ rãgõcõri, ado bajiro Diore busiyijũ: “Gãjerã bajiro bajigũ meje ña yũ. Riniri masũ meje ña yũ. Ñeñaro yiri masũ meje ña yũ. Gãji manojo rãca ajegũ meje ña yũ. Ito yicõri ãni bajiro bajigũ meje ña yũ. Ĩ ñami ujarãre yiari waja seni ĩsiri masũ. Ĩre bajiro bajigũ meje ñacõri, ‘Queno ya Dios mũ’, ya yũ.

¹² Co semana ruyabeto jũa rumũ mure rucubogũ babicũ riti busisotia yũ mure. Ito yicõri jeyaro yũ bujarise jabeto mure ĩsisotia yũ”, yi busiyijũ ĩ Diore.

¹³ Ito bajiro ĩ yiroca ujarãre yiari waja seni ĩsiri masũama bojori bujagũ jacajũa riti ti wa rãgũcoayijũ. Bũto bojori bujacõri soje tujũ tujayijũ ĩ. Diore ado bajiro busiyijũ ĩ: “Dios yũre ti maiña. Ñeñaro yi jaigũ ña yũ”, yiyijũ ĩ, yi gotiyijũ Jesús ĩnare.

¹⁴ Ado bajiro mure gotia yũ. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masũ, ito bajiro Diore ĩ busija, ñeñaro ĩ yirisere acabojoyijũ Dios. Ito bajibojarocati fariseo gaye tuoĩagũreama ĩ ñeñaro yirise acabobisijũ Dios. No, “Gãjerã rẽtoro ñasarã ña gũ”, yibojarãre ĩna ñasamena ñaroca yigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri, “Ñasarã meje ña gũ”, yirãreama, ñasarã ĩna ñaroca yigũ yiguĩji Dios, yiyijũ Jesús ĩnare.

*Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús ĩ yire gaye
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

¹⁵ ĩna rĩare Jesús ĩ moaĩatoni ãmi ejayijarã masa ĩ tujũ. Ito bajiro rĩacare ĩna ãmi ejaja ticõri, “Ãmi wadibesa”, yiyijarã Jesús rãca riasotirã.

16 Ito bajiro ñna yija tɔocõri, ado bajiro yiyijɔ Jesús:

—Rĩacare rēobesa, yɔ tɔ wadijaro ñna. Rĩaca ñama yɔre queno tɔorɔnɔrã. Ñna robo yɔre queno tɔorɔnɔrãre riti ã rotirojɔ miojugɔ yiguñji Dios.

17 Riti mɔare gotia yɔ. Rĩaca queno cɔdi ãmoama Dios ã rotirisere. No rĩaca ñna cɔdiro bajiro cɔdi ãmobicɔti Dios ã rotirojɔ ejabiquñji, yiyijɔ Jesús ñnare.

Gajeonire bɔto maisabeja quena, Jesús ã yire gaye

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

18 Sĩgũ judio masa ɔjɔ Jesure ado bajiro seniñayijɔ:

—Yɔ Ʋjɔ queno yigɔ, ¿no bajiro yicõri catitĩnare gayere bujagɔ yigɔjada yɔ? yiyijɔ ã Jesure.

19 Ito bajiro ã yija tɔocõri:

—¿No yija queno yigɔ yati mɔ yɔre? Sĩgũ ñami queno yigɔ. Ñti ñami Dios.

20 Dios ã rotirise masigũ ñna mɔ: “Gãji manajo rãca ajebitirɔja mɔ. Gãjire sĩabitirɔja mɔ, rinibitirɔja, gãjerãre rɔo gotibitirɔja, ito yicõri mɔ jacɔsabatiare rɔcɔbɔorɔja mɔ”, yiyijɔ Jesús ãre.

21 Ito bajiro ã yija ado bajiro cɔdiyijɔ ã Jesure:

—Ñarocõti itire macɔacã ñagũjɔ cɔdisɔocɔ yɔ, yiyijɔ ã Jesure.

22 Ito ã yija ado bajiro cɔdiyijɔ Jesús:

—Jabeto rɔya maji queno Diore mɔ cɔdi jeoroti. Ñarocõti mɔ cɔdi jeo ãmoja, ado bajiro yiya. Jeyaro mɔ rɔcorise gãjerãre ãsi jeocõña. Ito yicõri iti waja bujacõri bojoro bujarãre ãsiña. Ito bajiro mɔ yija, ãmacũjɔ queno bujagɔ yigɔja mɔ. Ito bajiri yɔ

gotirise cudiya. Ito yicōri yu rāca waya, yiyijū Jesús ĩre.

²³ Ito bajiro Jesús busija tucōri, buto bojori bujayijū ĩ. Gajeoni jaigū ñacōri itire buto maiyijū. Ito bajiri Jesús busire tucōri bojori bujaguti wayijū ĩ.

²⁴ ĩ bojori bujaja ticōri, ado bajiro yiyijū Jesús ĩ rāca riasotirāre:

—Niyeru jairā Dios ĩ rotirojū josari bero ejarā yirāji ĩna.

²⁵ Gawa jotaga yuta jiosōrajure, camello queno sāja masibiquīji. Iti robo bajiroti Dios ĩ rotirojū queno eja masisabiquīji niyeru jaigū, yiyijū Jesús ĩnare.

²⁶ Ito bajiro ĩ yija tucōri, ado bajiro yiyijarā ĩna:

—¿Ito yija noajūa Dios ĩ ñarojū ejarā yirājida? Riti mu yijama sīgū ejabiquīji gajea, yiyijarā ĩna Jesure.

²⁷ ĩna ito yija tucōri, ado bajiro yiyijū Jesús macana:

—Masamasiti yiado ma itire. Dios sīgūti jeyaro yi masiguīji. Ñejūa josarise manoja ĩre, yiyijū Jesús ĩnare.

²⁸ Ito bajiro ĩ yija tucōri, ado bajiro yiyijū Pedro Jesure:

—Gua Ūjū, mu rāca warona jeyaro gua rucorisere jidicācu gua, yiyijū ĩ Jesure.

²⁹⁻³⁰ Ito yija Jesujūama ado bajiro cudiyijū:

—Riti ya yu mare. “Dios ñami mani Ūjū”, yi goti ucuroña, ĩna ya wi, ĩna jacusabatia, ĩna manojosāromia, ito yicōri ĩna rīare cūni ĩna cū waja, queno waja bujarā yirāji ĩna. Ito yicōri ũmacūjū Dios tūjū catitīñarā yirāji ĩna, yiyijū Jesús ĩre.

*Yure s̄arã yirãji, Jesús ï yi b̄sis̄sare gaye
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)*

³¹ Ito ï yija bero j̄ua ḡubojeno ñarã, ï rãca ria-sotirãre ricati b̄usa ji wayij̄ua Jesús ïnare b̄siroc̄ua. Ito yicõri ado bajiro yiyij̄ua ï ïnare:

—Adocãta Jerusalénj̄ua warã ya mani. Itoj̄ua mani ejaroca jane mejej̄ua Diore goti ïsiri masa ïna ucado bajiroti rētarõ yiroja Masa R̄ijorare.

³² Gaje masa ïre ïna ñiatoni, mani masati ïre oca menirã yirãji. ïre ñiacõri aja tudirã yirãji ïna. Ito yicõri ïre tiberã yirãji ïna. ïre go ide eobate gurã yirãji ïna.

³³ ïre jarã yirãji ïna. Ito yicõri ïre s̄arã yirãji. ïre ïna s̄iabojarocati ūdia rum̄ua bero godana wato ñabojaguti m̄ucana t̄udi catiḡua yigūji ï, yiyij̄ua Jesús ïnare, ïre rētaroti gaye t̄uoõa yuḡua.

³⁴ Ito bajiro ï gotibojarocati t̄uo masibisijarã ïna. “Iti gayere b̄sigūji”, yi masibisijarã ïna. Ito bajiri ï b̄sirise queno t̄uo masibisijarã ïna.

*Cajea mac̄re Jesús ï yisioire gaye
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)*

³⁵ Jericó ejaḡua waḡua ï yiroca ma t̄u s̄iḡũ cajea mac̄a rujij̄ij̄ua. Ito ma t̄u rujicõri masa ïre ti maitoni masare josayij̄ua.

³⁶ Jãjarã masa ïna rētaja t̄uocõri, “¿No bajiatì?” yiroc̄ua seniñayij̄ua ï.

³⁷ Ito ï yija:

—Jesús Nazaret gaḡua rētagũ waḡua yami, yiyijarã ïna.

³⁸ ïna ito yija t̄uocõri, awasãyij̄ua ï:

—Jesús, David ñayor̄ua janerãbatia janami, yure ti maiña m̄u, yi awasãyij̄ua.

³⁹ Ìre rētasuorã, “Awasãbesa mu”, yibojayijarã ìna ìre. Ito yibojarocati buto busa awasãyiju ì:

—David ñayoru janerãbatia janami yure ti maiña mu, yi awasãyiju ì.

⁴⁰ Iti tuocõri tuja rãgãyiju Jesús. Ito yicõri, “Cajea tibicure ãmitēña”, yi ñucayiju. Ì tu ì ejagu wagu yiroca, ado bajiro seniñayiju Jesús cajea macure.

⁴¹ —¿No bajiro mare yu yire ãmoati mu? yiyiju ì ìre.

—Yu Ëju mucana tãdi cajea ti ãmoa yu, yiyiju ì Jesure.

⁴² Ito ì yija tuocõri:

—Mucana tiya mu. “Jesús yure yisiogu yiguñji”, mu yi tuõajare, tãdi mu cajea tiroca ya yu, yiyiju Jesús ìre.

⁴³ Ito ì yirocati cajea macu ñabojaru ticoayiju ìja. Ito yicõri Jesús rãca wacu, “Buto rētoro masigũ ñami Dios”, yi wanu quena wayiju ì. Jãjarã masa ito bajiro iti rētaja ticõri, “Queno yigu ñami Dios”, yi wanu quena wayijarã ìna cuni.

19

Jesure Zaqueo ì ti ãmore gaye

¹ Ito yija bero Jericóju ejayiju Jesús ìja. Ito yicõri iti cutuju wa ucuyiju Jesús.

² Iti cuto gagu sigũ niyeru jaigu ñayiju, Zaqueo wame cutigu. Ëjarãre yiari waja seni ìsiri masa ùju ñayiju ì.

³ Ì Zaqueo Jesure buto ti ãmoyiju. Ito bajibojarocati ùmabicu ñari, masa ìna jãjarã ñajare Jesure ti bujabisiju ì.

4 Ito bajiri masa riojua ũmaquedi wacōri, ma tu rāgōricure Sicómoro wame cutiricure mɔja jeyijɔ Zaqueo Jesús ĩ rētaja tiroca.

5 Ito rēta wacu ti mucōri ado bajiro yiyijɔ Jesús Zaqueore:

—Zaqueo coji ruji waya mɔ. Jane mɔ ya wi tuja āmoa yɔ, yiyijɔ Jesús ĩre.

6 Jesús ito bajiro ĩ yija mucōri, ejoriti ruji wayijɔ ĩ. Ito yicōri wanure rāca Jesure boca āmicōri, ĩ ya wijɔ āmi wayijɔ.

7 Zaqueo rāca Jesús ĩ waja ticōri, ĩre busituyijarā masa. “Ñeñaro yi jaigɔ ya wi tujagɔ wami”, yirona busiyijarā ĩna.

8 ĩ ya wijɔ Jesús ĩ ñaroca, ado bajiro yiyijɔ Zaqueo Jesure:

—Yɔ Ujɔ, tite mɔ. Bojoro bujarāre gudarecona yɔ rucorisere ĩnare ĩsi batogɔ yigɔja yɔ. Yɔ ruo āmigoanare juariajiricō ĩnare judacōagɔ yigɔja yɔ, yiyijɔ ĩ Jesure.

9 Ito ĩ yija mucōri, ado bajiro yiyijɔ Jesús:

—Mɔ ñeñaro yirise mɔ jidicāja ticōri, mɔ ñarāre, mure cuni masogɔ yiguji Dios, ya yɔ mure. Ñeñaro yigɔ ñari mɔ ñicu Abraham ñayoru Diore ĩ rucabuoado bajiro yibiticɔ mɔ maji.

10 Mure bajiro jeame ujurojɔ waboanare masori masɔ wadia yɔ. Yɔ ña Masa Rījoru, yiyijɔ Jesús ĩre.

*Moa ĩsiri masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca
(Mt 25.14-30)*

11 Ito bajiro Jesús ĩ yi ñaroca ĩ busirise tuo ñayijarā masa. “Yoari mejeti Jerusalénjɔ mani ejaja beroti, ĩre tuorūnarāre ĩ rotirojɔ miojusuoɔgɔ yiguji Dios”, yi ĩna tuoĭabojarisere masicōyijɔ Jesús.

12 Ito bajiri goti masiore ocana ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

—Sĩgũ ñasari masa rãca gagũ ñayijũ. Sõjũ gaje sitajũ wayijũ ã, “Mũ ya sita ujũ ñama mũ”, gãji ãre yitoni.

13 Ì waroto riojũ jũ dũjamocõ ãre moa ãsiri masare jiyijũ ã. Sĩgũ rũyabeto ñnare niyeru tiri bũto waja cutirise ãsiyijũ ã. Ito yicõri ado bajiro rotiyijũ ã ñnare: “Ito yũ waroca riti adi niyeruna moacõri jai bũsaro niyeru bũja ãsiña mũa yũre”, yiyijũ ã ñnare.

14 Ì ya sita gãna ti teyijarã ãre. Ito bajiri ã beroti masa cõayijarã ãna. “Ãni gũa ujũ ñnare ãmobebe gũa”, ãna yi gotitoni ñnare cõayijarã ãna.

15 Ito bajiro ãna yibojarocati gaje sita gagũ ujũ ãre wame yiyijũ. “Mũ ya sita ujũ ñama”, ã yija bero, ã ya sitajũ tũdi wayijũ ã mũcana. Itojũ tũdi ejacõri, ã ya moari masare jiyijũ ã. “¿Yũ niyeru cũ warena, nocõ jairo niyeru bũja remoyijari ãna?” yirocũ, ñnare jiyijũ ã.

16 Ìna ejaja ticõri, cajero gagũre seniãasũoyijũ ã: “¿Nocõ jairo niyeru bũja remori mũ?” yiyijũ ã ãre. Ito ã yija tũocõri: “Yũ ujũ mũ ya niyeruna jũ dũjamocõti mũcana tũdi bũja remomũ yũ”, yiyijũ ã.

17 Ito yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ ã ujũ ãre: “Queno yiyija mũ. Queno yũre moa ãsigũ ña mũ. Jabetacã yũ mũre rotija, ñaro bajiroti yũre cũdiyija mũ. Ito bajiri jũ dũjamocõ cũtori tirũnũrocũre cũa yũ mũre”, yiyijũ ã ãre.

18 Ì bero gãji ado bajiro yiyijũ ã ujũre: “Yũ ujũ, mũ ya niyeruna co dũjamocõti bũja remomũ yũ”, yiyijũ ã ãre.

19 Ito ã yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ ã ujũ:

“M̄u ȳre queno c̄udire waja co d̄ujamoc̄o c̄utori tir̄n̄uḡu ya m̄u”, yiyij̄u ĩ ĩre.

20 ĩ bero ḡaji m̄ucana ĩ t̄u ejayij̄u. “Ȳu ūju, ado ña m̄u ya niyeru. Resurona ḡumac̄ori seocu ȳu itire.

21 M̄ure t̄uo ḡuicu ȳu. Oca s̄eoḡu ña m̄u. Ḡajer̄ã ĩna otebojareti ēmaḡu ña m̄u. Ito yic̄ori ḡajer̄ã ĩna bujaboreti ēmaḡu ña m̄u. Ito bajiri m̄ure masic̄ori mare t̄uo ḡuicu ȳu”, yiyij̄u ĩ, ĩ ūjare.

22 Ito bajiro ĩ yija t̄uoc̄ori, ado bajiro yiyij̄u ĩ ūju: “Ȳre queno moa ĩsiḡu meje ña m̄u. Janeti ȳre m̄u busigorisenati, m̄ure s̄ero yiḡu ya ȳu. ‘S̄ero yiḡu ña m̄u. Ito yic̄ori ḡajer̄ã ya otere ēmaḡu ña m̄u. Ito yic̄ori ḡajer̄ã ye ñaboreti ēmaḡu ña m̄u’, yiyija m̄ugo ȳre.

23 Ito bajiro yi masibojaguti, ¿no yija ȳu ya niyerure jai busaro buja remora wij̄u c̄ubiticati m̄u? M̄ucana ȳu ya wij̄u t̄udi ejac̄ori jai busaro niyeru ti t̄udi eja āmobjacu ȳu”, yiyij̄u ĩ ūju ĩre.

24 Ito yic̄ori ḡajer̄ã itij̄u ñanare ado bajiro rotiyij̄u ĩ: “ĩ r̄ucoriti niyerutire ēmaña m̄u. Ito yic̄ori j̄ua d̄ujamoc̄o r̄ucoḡure ĩsiña m̄u”, yiyij̄u ĩ ĩnare.

25 ĩ ito yija t̄uoc̄ori: “Tite ḡua ūju. J̄ua d̄ujamoc̄o niyeru ñac̄ã ĩre”, yiyij̄arã ĩna ĩre.

26 Ito yija ĩna ūju ado bajiro c̄udiyij̄u: “Tite. Ado bajiro m̄are gotia ȳu. No ȳre queno moa ĩsiḡure jai busaro ĩre ĩsi remoḡu yiḡuja ȳu. Ito bajibojarocati no queno ȳre moa ĩsibic̄ureama ĩ r̄ucoriseac̄ati ēma jeoc̄oc̄uja ȳu. ĩre ēmac̄ori ḡaji ȳre queno moa ĩsiḡure ĩsiḡu yiḡuja ȳu.

27 Ito yic̄ori ūju ȳu ñare āmobitianare, adojuā āmi waya ĩnare. Ito yic̄ori, ȳu tiro riojo ĩnare s̄iña”, yiyij̄u ūju ĩ ya moari masare. Ito bajiri iti oca

tɔocōri Diore mani queno moa ĩsija quena, yi oca goti masioyijɯ Jesús masare.

Jerusalénjɯ Jesús ĩ ejare gaye

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Ito ĩ yija bero, Jerusalénjɯ wayijɯ Jesús mɛcana.

²⁹ ĩ waro riojo Olivos wame cɛtiri tɛria ñayijɯ. Iti tɛria jɛdo jɯa cɛto ñayijɯ. Betfagé, ito yicōri Betania wame cɛtiri cɛtori ñayijɯ iti. ĩ ejaroto riojɯa jɯarã ĩ rãca riasotirãre cōayijɯ ĩ.

³⁰ Ado bajiro yiyijɯ ĩ ĩnare:

—I cɛtojɯ wasa. Ito ejacōri burro, ĩna sia rɔgōgɔre bujarã yirãji mɯa. Sīgɯ masɯ mɯja jeaĩaña macɯ ñaguĩji maji. ĩre ōjacōri āmi wadiba.

³¹ Sīgɯ mɯare ĩ seniĩaja: “¿No yirã ĩre ōjati mɯa?” ĩ yija, ado bajiro gotiba ĩre: “Mani Ŭjɯ ĩre āmoami”, yiba ĩre, yiyijɯ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

³² Ito ĩ yija tɔocōri, wayijarã ĩna. Ito ejacōri Jesús ĩ gotiado bajiroti bujayijarã ĩna ĩja.

³³ Burrore ti bujacōri ōjayijarã ĩna. ĩre ĩna ōjaroca ado bajiro seniĩayijarã ĩ ujarã:

—¿No yija ĩre ōjati mɯa? yiyijarã ĩna.

³⁴ ĩna ito yija tɔocōri:

—Mani Ŭjɯ ĩre āmoami. Ito bajiri ĩre ōja gɯa, yiyijarã ĩna.

³⁵ Ito yicōri Jesús tɛjɯ ĩre āmi wayijarã ĩna ĩja. Jesús tɛ ejacōri ĩna ya yutabuju ruacōri burro joe jidi jeoyijarã ĩna. Ito yicōri Jesús ĩ mɯja jeatonĩ ĩre ejabuayijarã ĩna.

³⁶ ĩ joe jesa wayijɯ Jesús ĩja. Ito bajiro ĩ jesa waroca jãjarã ĩna ya yutabujuri ruacōri ĩ waro riojo

eyocũ yuyijarã ãna. “Gua Uju ña mu”, yirona ito bajiro yiyijarã masa, ãre rãcũbũorã.

³⁷ Ito bajiro wacũju tũria judo ejayijũ, Jerusalén roja wara majũ. Ito ã ejaroca ãre rãcũbũorã ado bajiro yi awasã wanũyijarã masa: “Rẽtoro quenagũ ñami Dios. Jaje tiyamani manire ãoami”, yi awasã wanũyijarã ãna, Diore rãcũbũorã:

³⁸ —Quenarise ñajaro mani Ujũre. ã ñami Dios ã cũrũ. Ũmacũju gãna cũni wanũ quenare rãca ñajaro ãna. Masa jeyaro Diore queno rãcũbũojaro, yiyijarã ãna Jesure wanũrã.

³⁹ Jesure sũyarã ãna rãca ñabojayijarã fariseo gaye tũoĩarã cũni. Masa ãna ito bajiro wanũ busija tũocõri, Jesure ado bajiro yiyijarã ãna:

—Gũare riasogu, ito bajiro mũre busi sũyarãre, “Bũsibesa mũa”, yiya, yiyijarã fariseo gaye tũoĩarã Jesure.

⁴⁰ Ito bajiro ãna yibojarocati:

—Riti ado bajiro mũare gotia yũ. Yũre ãna awasã wanũbeja, masa ãna awasã wanũro bajiro gãta cũni awasã wanũro yiroja, yiyijũ Jesús ãnare.

⁴¹ Ito bajiro wacũti Jerusalénju ticõyijũ ã. Iti cũto gãnare tũoĩacõri otijijũ Jesús.

⁴² Tũoĩa oticõri ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Wanũ quenatĩñare bũja masibojarãti ãmobisijarã ãna. Ito bajiri adocãta bũja masiña ma ãnare.

⁴³ Quenabiti rãmari ejaro yiroja ãnare. Ito bajiri ãna wajana rujabedo ãnare camotarã yirãji. Ito yicõri coju ruyabeto camotarã yirãji ãnare sãrona.

⁴⁴ Ito bajiro yicõri ãnare ruyurio jeorã yirãji. Ito yicõri ãnare sãrã yirãji. ãnare sãcõri ãna

cuto Jerusalénre dara baterã yirãji ñna. Ito bajiri ñna camotabojare gũta ñarocõti quedicoaro yiroja. Ito bajiro rëtaro yiroja, ñnare Dios boca ãmi ãmobjarocati ñna ãmobitire waja, yiyijũ Jesús.

Dios ya wijũ niyeru wasoari masare Jesús ñ bucõare gaye

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ito bajiro Jerusalénjũ ejacõayijũ Jesús ñja. Ito bajiro ejacõri Dios ya wijũ sãjayijũ ñ. Ito sãjacõri waja gãmeri masare ti bũjayijũ Jesús. Ñnare ti bũjacõri ñnare bucõayijũ ñ.

⁴⁶ Ito yicõri ado bajiro yiyijũ ñ:

—Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Yũre rũcũborona yũ ya wi sãjarã yirãji masa”, yi gotia Dios oca tuti. Mũa ito bajiro niyeru gãmeri waja yija, riniri masa ñna rudirijũ robo bajiro ya mũa, yi tudiyijũ Jesús waja gãmeri masare.

⁴⁷ Jerusalén ñagũ co rũmũ ruyabeto Dios ya wijũ masare riasosotiyijũ Jesús. Ito bajibojarocati paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri cuto ujarã cuni ti tujabisijarã ñna. Ito bajiri ado bajiro yi tũoĩayijarã ñna: “ Ñre seti ña’, mani yija, ñre sãrã yirãji mani”, yi tũoĩayijarã ñna.

⁴⁸ Ito bajibojarocati masama Jesure wanõcõri bũto bũsa ñre tũorũnũyijarã ñnama. Ito bajiri, “Seti ña ñre”, yi masibisijarã ujarã mesa.

20

¿Ñimũ ñ rotijare ito bajiro yati mũ? yi Jesure ñna senĩare gaye

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Co rama Dios ya wija masare riaso ñayija Jesús. Masare Dios ñ masore gayere ñnare riaso ñayija Jesús. Ito bajiro ñ riaso ñaroca paia ujarã ejayijarã. Ito yicõri judio masa rotirise riasori masa, judio masa bucãrã cuni ejayijarã.

² Jesús ta ejacõri ado bajiro seniñayijarã ñna:

—¿Waja gãmeri masare ma bucõaja ñimã rotirisena ñnare bucõati ma? Ito yicõri, ¿ñimã mare cõcati ito bajiro ma yitoni? yi seniñayijarã ñna Jesure.

³ ñna ito yija tãocõri:

—Yu cuni mare ado bajiro seniña ya. Cãdiya ma cuni yãre.

⁴ ¿Ñimã masare Juan ñ idé gutoni cõayijari? ¿Dios ñre cõayijarite? ¿Masa ñre cõayijarite? yi seniñayija Jesús ñnare.

⁵ Ito bajiro ñ yija tãocõri, ñnamasiti gãmeri tãoña busiyijarã ñna:

—¿No bajiro ñre cãdirajati mani? “Dios cõayija ñre”, mani yija, “¿No yija ito bajibojarocati ñre tãorãnbiticati ma?” yigã yiguñji ñ manire, yi tãoñayijarã ñna.

⁶ “ ‘Masa cõarã ñami Juan’, mani yija, masa manire junisinicõri gãtagãna manire rea sãrã yirãji. ‘Diore yari busiñi Juan’, yi tãoñacõri gãtagãna rea sãrã yirãji ñna manire”, yi tãoña gãmeri busiyijarã ñna.

⁷ Ito bajiro tãoñacõri ado bajiro cãdiyijarã ñna Jesure:

—“Ñ ñaño masare idé gutoni cõarã”, yi masibea gã, yiyijarã ñna Jesure.

⁸ ñna ito yija tãocõri:

—“Í rotirisena ya yu”, yi gotibicaja yu cuni, yiyiju Jesús ñnare.

*Queno moare rujeo masimena Jesús ñ yire gaye
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)*

⁹ Ito yicõri masare busisoyiju Jesús mucana. Ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Jesús ñnare:

—Sĩgũ ñayiju uyé wese, rucogu. Gaje sita yoari warocu ñ ya uyé wesere gãjerã moari masare wasoayiju ñ. Ito yicõri yoari gaje sitaju ñayiju ñ.

¹⁰ Uyé iti rica cutiroca sĩgũ ñ ya moari masure cõayiju ñ, ñ ya ote ãmitoni. Iti ote coderi masa ñ wadija ticõri, ñre jañosãcõyijarã ñna. Ito bajiri ñe macuti tũdi wayiju ñ.

¹¹ Ito bajiro ñe macuti ñ ejaja ticõri, gãji ñre moa ñsiri masure cõayiju ñ. Iti ote coderi masa ñ ejaja ticõri, ñre tiboyijarã ñna. Ito yicõri jañosãcõyijarã ñna. Ito bajiri ñ cuni ñe macuti tũdi wayiju.

¹² ñ ito bajija ticõri, gãjire cõayiju mucana. ñ ejaja ticõri, ito bajiroti ñre cuni jañosãcõyijarã ñna mucana.

¹³ Iti jeyaro bajija ticõri, ado bajiro tũõayiju iti sita ujũ: “¿No bajiro yirũjati yu? Ado bajiro yicaja yu. Yu macu, yu maigũre cõagũ ya yu. ñre ñna tija rucubũorã yirãji gajea”, yi tũõabojayiju ñ.

¹⁴ ñ macu ejaja ticõri, ado bajiro ñnamasi gãmeri tũõa busiyijarã ñna, ote coderi masa: “Ãni ñami adi sita ujũ ñ godaja bero boca ãmirocu. ñre sĩacãcõruja, manijũ bũjana yirona”, yi tũõa gãmeri busiyijarã ñna.

¹⁵ Ito bajiri ñre tucõa wacõri sĩayijarã ñna, yi oca goti masioyiju Jesús masare. Ito yicõri ado bajiro ñnare seniayiju Jesús:

—Ĩna ito bajiro yija, ¿no bajiro yigũ yiguĩjida iti sita ɯjũ?

¹⁶ Ado bajirojũa yigũ yiguĩji. Ote coderi masa tũ ejacõri ĩnare sĭagũ yiguĩji. Ito yicõri ĩ ya sita gãjerãre wasoagũ yiguĩji. Dios cãni ito bajiroti yigũ yiguĩji. No ĩ cõarũre boca ãmimenareti ruyuriogũ yiguĩji Dios, yiyijũ Jesús ĩnare.

Ito bajiro ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Iti ito bajiro rõtame yirocũ camotajaro Dios, yiyijarã ĩna.

¹⁷ ĩnajuare ticõri ado bajiro yiyijũ Jesús:

—¿Ñe yireoni ñati adi Dios oca tuti gaye mũa tũoĩaja?

Gũta wi meniri masa coga gũtagã cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati gaje gũta rẽto busaro quenarica ñayijũ itiga ĩna cõabojaraga. Itiga gũtagãna sũoriti quenari wi menigũ yiguĩji Dios. Itiga gũtagã manija, ñe menire manoja ĩja, yi gotia Dios oca tuti.

¹⁸ No gũtagã joe quedi jeagũre ĩ ya gõari jearo yiroja. Ito yicõri itiga gũtagã sĭgũre iti quedi jeaja mano abocõro yiroja. Ado bajiro baja ito oca. No Dios ĩ cõarũre tũorũnũbicũ catitĩñabicũ yiguĩji ĩocũ. Ito yicõri jeame ũjarojũ ĩ cõa ãmorãre ruyuriorocũ cõagũ yiguĩji ĩ, yi gotiyijũ Jesús masare.

¹⁹ Ito bajiro Jesús ĩ oca goti masioja tũocõri, “Manireti busiami”, yi tũo masiyijarã paia ɯjarã, judio masa rotirise riasori masa cãni. Ito bajiri Jesure ñia ãmoyijarã ĩna. Ito bajibojarocati masare gũirã ñia masibisijarã ĩna maji.

Ɖjarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús ï yire gaye
(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

²⁰ Ìre ñia masibiticõri coriarã Jesús rãca baba cãti ruoronare cõayijarã ïna: “Titẽña. Sita ujarãre ï busituja tuoba. Ì busituja tuocõri, ‘Ìre seti ña’, yirã yirãji mani. Ito yicõri adi sita uju tuju Ìre ãmi warã yirãji mani”, yiyijarã ïna.

²¹ Jesús rãca baba cãti ruoana ï tu ejacõri, ado bajiro Ìre gotiyijarã ïna:

—Guare riasogu, jeyaro mu riasorise, mu busirise riti ñasarise ña, yi tuoia gua. Masa ñasari masa, ñasamenare cãni corocõti ti maia mu. Dios ï ãmoro bajiro masa ïna yitoni, queno riasoa mu.

²² Ito bajiri ado bajiro mare seniãa gua: “¿Roma cãto gagu ujare ï rotiado bajiroti Ìre gua waja yija quenati? ¿Ìre gua waja yibeja cãni quenatite?” yi seniãayijarã ïna Jesure.

²³ Ito bajiro ïna yibojarocati ïna ñeñaro tuoãarisere tuo masicõyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ï ïnare:

²⁴ —Adi sita gaye niyeru cuji ïsiña yare, yiyiju Jesús.

Iti cuji niyeru cuji boca ãmicõri ado bajiro seniãayiju Jesús ïnare:

—¿Ñimu ya rio ito yicõri ñimu wame wãñati adi cujiju? yi seniãayiju Jesús ïnare.

Ito ï yija tuocõri:

—Adi sita uju rioti ña, ito yicõri ï wame cãni, yiyijarã ïna Jesure.

²⁵ Ìna ito yija ado bajiro cãdiyiju Jesús ïnare:

—Sita ɯjɯ gaye iti ñajama ĩreti ĩsija quena. Ito yicōri Dios ye iti ñaja Diore ĩsija quena, yiyijɯ ĩ ĩnare.

²⁶ Ito bajiro queno Jesús ĩ cɯdija tɯocōri, masa tɯoro riojo oca meni masibisijarã ĩna. ĩ queno cɯdi masija ticōri, mano ɯcayijarã ĩna. Ito bajiri ĩre oca meni ãmobojarãti bɯsibisijarã ĩna ĩja.

¿Godacōri tɯdi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ĩna seniãare gaye

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Ito ĩ baji ñaroca coriarã saduceo gaye tɯoãrã, Jesure ti ãmorã ejayijarã. Saduceo gaye tɯoãrã, “Godabojarãti mɯcana tɯdi catire manoja”, yi tɯoãrã ñayijarã ĩna. Ito bajiri ado bajiro Jesure seniãayijarã ĩna:

²⁸ —Gɯare riasogɯ, Moisés ñayorɯ ado bajiro ucayoñi: “Rĩjorɯ ñasɯogɯ rĩa macɯti manojore ĩ godagoja ĩ ocabaji manajo cɯti wasoaja quena. Ito bajiro yigɯti ĩ rĩjorɯ ñabojarɯre rĩa cɯti ĩsigũ yiguĩji”, yi ucañi Moisés ñayorɯ, yiyijarã ĩna Jesure.

²⁹ Gaje ado bajiro gotiyijarã ĩna Jesure:

—Mɯre oca gotia gɯa. Sĩgũ rĩa ado bajiro rētayijarã. Jɯa ãmojeno ñayijarã ĩna. Ñasɯogɯ manajo cɯtibojagɯti rĩa macɯti godagoyijɯ.

³⁰ ĩ bero gagɯ manɯjɯ godagoro rãca manajo cɯtibojayijɯ. ĩ cɯni rĩa macɯti godagoyijɯ.

³¹ Ito yicōri ĩna bero gagɯ cɯni manɯjɯ godagoro rãca manajo cɯtibojayijɯ. ĩ cɯni rĩa macɯti goda-coayijɯ. ĩ bero gãna cɯni isore manajo cɯticōri, rĩa manati goda jediyijarã ĩna.

³² ĩna goda jedija berojɯ goda sɯyayijo ĩna manajo ñabojaro cɯni.

³³ ¿Ūmacũjũ mũcana tũdi ĩna catija ñimũ manojũa ñasagõjjida ĩna jeyaro manoyo iso ñaja bero? yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

³⁴ Ito yija Jesũs ado bajiro cũdiyijũ ĩnare:

—Adi tutijũ masa ĩna ñaja, manoyo cuti, manũjũ cuti yama ĩna.

³⁵ Adi tutijũ ito bajiro ĩna yi ñabojarocati mũcana tũdi caticõri, Dios tũjũ ĩna ejaja manoyo cutire manoya itojũama. Ito yicõri ĩna rĩa romiare manoyo cuti rotimenaji ĩna.

³⁶ Dios rĩa ñari mũcana tũdi catirã yirãji ĩna. Ito yicõri jũaji godamenaji ĩna. Ángel mesa robo bajiro bajirã yirãji ĩna ĩja.

³⁷ Gaje Moisés ñayorũ ĩ ucare ticõri, “Godana mũcana tũdi catirã yirãji”, yi tũoĩa mani. Yucũ tutu ũjũrise wato Dios oca ruyurisere ucayoyijũ Moisés. Ado bajiro gotiyijũ Dios Moisésre: “Yũ ña Abraham uju, Isaac uju, ito yicõri Jacob uju cũni”, yiquĩ Dios yure, yi ucayijũ Moisés ñayorũ.

³⁸ Iti oca tũocõri, “Godana Ũjũ meje ñami Dios. Catirã Ũjũjũa ñami”, yi tũoĩa mani. Godana ñabojarãti Dios ĩ tija catirã riti ñarãji masa, yiyijũ Jesũs ĩnare.

³⁹ Ito ĩ yija tũocõri, judio masa rotirise riasori masa, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Queno ñaro bajiroti tũo masia, gũa Ũjũ mũ, yiyijarã ĩna Jesure.

⁴⁰ Ito yicõri queno masigũ ĩ ñajare ñejũa gaje seniĩa uya masibisijarã ĩna.

¿Ñimũ janami ñayijari Cristo mũa tija? yi Jesũs ĩ seniĩare gaye

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

41 Ito bero ado bajiro ñnare seniñayijũ Jesús:
—¿No yija, “David ñayorũ janerãbatia janami ñami Cristo”, yati masa?

42 David ñayorũ Ìmasiti, Salmos wame cõtiri tutijũ ucagũ ado bajiro yiñi:

Yũ Ëjũre ado bajiro yiñi Dios: “Yũ ya riojocadũja rũcũbũorajũ, rujiya mũ.

43 Mũ wajanare mũ rõtocũroca yigũ yigũja yũ”, yiñi Dios yũ Ëjũre, yi ucayoñi David.

44 ¿No yija, “Yũ Ëjũ ñami Cristo”, yiyijari David ñayorũ? Cristo David janerãbatia janami ñacõri, ¿no bajiro David ẽjũ bajiyijari Cristo? Ì janerãbatia janami Ì ñaja, “Yũ Ëjũ”, yibitiborũ David ñayorũ, yiyijũ Jesús ñnare.

“Seti ña mũare”, judio masa rotirise riasori masare, Jesús Ì yire gaye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Ì rãca riasotirãre, Jesús Ì bũsi ñaroca jãjarã masa tũo ñayijarã. Ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

46 —Judio masa rotirise riasori masa bajiro mũa yibe yirona queno tũoĩañã mũa. Tite. Ado bajiro yama ñna. Yutabujuri quenarise yoarise sãñacõri masa ñna tiro riojo wa ucu ãmorãji ñna. Ito yicõri cuto gũdareco gãjire ñna canamũoja, rũcũbũore rãca seniñare ãmorãji ñna. Minijuara wijũ sãjacõri rũcũbũora cumuro ruji ãmorãji ñna. Ito yicõri basari rãmũ cũni ñasari masa tũ riti ba ruji ãmorãji ñna.

47 Manũjũ godagoana romiare cũni ñna ya wiri ẽmarãji ñna. Ito yicõri masa ñna tiro riojo yoari Diore bũsirãji ñna. “Queno yirã ñnama ñna”, masa yi tũoĩajaro yirona yoari Diore bũsirãji ñna. Ito bajiro ñna yija quenabetoja. Ito bajiri ñeñaro ñna yirise

waja, waja yirã bũto bũsa quenabeto tũbũjarã yirãji ãna. Ñnare bajiro mũa yibe yirona queno tũoĩañã mũa, yiyijũ Jesús masare.

21

Wajeago bojoro bũjago Diore niyeru iso ãsire gaye (Mr 12.41-44)

¹ Dios ya wijũ Jesús ã ñaroca masa Diore yiari niyeru ãna sãri jedore ãna niyeru sãja ti codeyijũ ã. Ito bajiri niyeru jairãre cunĩ ãna sãja tiyijũ ã.

² Ito yicõri manũjũ godagoro bojoro bũjago ñabojagoti juati niyeruti waja mani iso sãja tiyijũ Jesús. Cobre ñayijũ iso sãrise.

³ Ito bajiro iso yija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:
—Riti mũare gotia yũ. Niyeru jairã rẽto bũsaro ãsiamu adio bojoro bũjago.

⁴ Ñna niyeru jairã jaje rucocõri rẽtarisere ãsiamu ãna. Iso bojoro bũjagoama ñarocõti, iso rucobojariseti ãsiamu, yiyijũ Jesús ãnare.

Dios ya wi õjea bate godaro yiroja, Jesús ã yire gaye

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Ado bajiro bũsiyijarã coriarã, Dios ya wire ti tũoĩacõri:

—Queno seyo quenari wi ña adi wi. Adi wi gũta quenarisena ãna menira wi ña. Ito yicõri jãjarã Diore yiari iti wire rucubũorã, iti wi ñarotire ãsiñi ãna, yiyijarã ãna.

Ñna ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

⁶ —Co rãmũ ado jeyaro mũa ti ñabojarisẽ gãjerã ruyuriorã yirãji. Ito bajiri adi wi gaye gũtagã gajega joe jesabeto yiroja, yiyijũ Jesús ãnare.

*Adi amari jediroto rioja ado bajiro rëtaro yiroja, Jesús iyire gaye
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)*

⁷ Ito iyija ado bajiro seniñayijarã ñna ñre:

—Guare riasogũ, ¿nocãta rëtaro yirojada iti guare mũ busirise? ¿no bajiro ti masicõri, “Ito bajiro rëtaro ya”, yi masirã yirãjida gũa? yiyijarã ñna Jesure.

⁸ Ito bajiri Jesús ado bajiro yiyijũ:

—Queno tuoñaña mũa, gãjerã ñna mũare ruobe yirona. Jãjarã mũare ruorona ejarã yirãji ñna. “Yuti ña Cristo”, yirã yirãji ñna. Ito yicõri, “Adi rumuriti ña, susari rumuri”, yi ruorã yirãji ñna. Ito bajiri ñnare tuorũnubeja mũa.

⁹ Masa ñna gãmeri sãrise gaye mũa tuoja, ito yicõri ujarãre, masa ñna queno tuo amobeja, ñna oca meni amoja canĩ guibeja mũa. Ito bajiro rëtaro yiroja cajero susari rumũ ito ejaroto rioja, yiyijũ Jesús ñnare.

¹⁰ Ito yicõri mũcana ado bajiro goti remoyijũ:

—Co masa ñnabojarãti gãmeri sãrã yirãji ñna. Ito yicõri co sita gãna gaje sita gãna rãca gãmeri sãrã yirãji.

¹¹ Co cuto meje sita buto uero yiroja. Ñiocõrã yirãji masa. Ñarise ñaro yiroja. Ito yicõri umacũju gaye guijorise tiyamani goãoro yiroja.

¹² Iti jeyaro rëtaroto rioja, yure tuorũnurã mũa ñajare mũare ñiarã yirãji. Ito yicõri mũa tũbujaroca yirã yirãji ñna. Minijuara wijũ ujarã riojo, “Anare seti ña”, yirona mũare ami warã yirãji ñna. Yure tuorũnurã mũa ñajare tubiara wijũ mũare cũrã

yirãji ãna. Masa ãjarã, sita ãjarã riojo cãni, “Ïnare seti ña”, yirona ãmi warã yirãji ãna mware.

13 Ito bajiro mware ãna yija, “Jesure rucuborã ña gwa”, yi gotirã yirãji mwa.

14 “Mware seti ña”, ãna yija, “Ado bajiro cudiana mani”, yi tãoãa usiriobeja.

15 Mwa queno cudi masitoni tão masire gaye mware jidicãgã yigwa yu. Ito bajiri queno mwa busi masijare, mwa wajana sãgãjwa mware busi rãtocũ yimena yirãji.

16 Mwa jacusabatia, mwa baba mesa, mwa ñarã, ito yicõri mwa co masi, mware gãjerã ñiatoni gotirã yirãji. Ito yicõri mwa coriarãre sãarã yirãji ãna.

17 Ito yicõri yure tãorãnrã mwa ñajare masa jeyaro mware ti tudirã yirãji.

18 Queno mware tirãngã yigwa yu. Ito bajiri cora joara godabeto yiroja mware.

19 Yure mwa tãorãnrise mwa jidicãbeja catitãnarã yirãji mwa, yiyijũ Jesús ãnare.

20 Mwcana ado bajiro goti remoyijũ Jesús:

—Jerusalãnjũ surara ãna gãni biaja tãocõri, “Nocõ mejeti adi cãtore ruyuriorã wana yama”, yi tãoãarã yirãji mwa.

21 Ito bajiri Judea sita gãna, gãta yucurijũ rudirãjarãji ãna. Ito yicõri Jerusalãn cãtoju ñarã, iti cãtore budigorãjarãji ãna. Ito yicõri joaju ñarã cãtojuare wija wadibitirãjarãji ãna.

22 Iti rãmuri bãto ñãaro tãbãjarã yirãji masa. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti, rãtarã yiroja.

23 Bãjato bãjarã yirãji iti rãmuri macu sããnarã ñarã. Ito yicõri macucãre ãjurã cãni bãjato bãjarã

yirāji. Iti rumuri iti sitare ñarise jaje ñaro yiroja. Ito yicōri ñeñaro tōbujarā yirāji ñna.

²⁴ Masa jājarā godarā yirāji ñna gāmeri sīaroca. Ito yicōri gājerāre ñiacōri jaje cutorijū tubiarā yirāji ñna. Ito yicōri gaje sita gāna gājerā ñabojarāti Jerusalén cutojū ejacōri ñarā yirāji ñna. Dios ĩ āmorocōti iti sitare ñarā yirāji ñna, yiyijū Jesús ĩ rāca riasotirāre.

Yū Masa Rījorū tūdi ejagū yigūja, Jesús ĩ yire gaye (Mt 24.29-35,42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Mucana ado bajiro goti remoyijū Jesús:

—Sūsari rumuri ejaroto riojūa ūmacañi ūmūa gagū, ñami gagū, ito yicōri ñocōare cūni, tiyamani jaje goaro yiroja. Ito yicōri adi tutijū ñarā, sīgū bajiro riti tūoīacōri ñna masimena yirāji ñna. Ide jacūrise bato iti ruyuja tūocōri, bato tūoīa oca jairā yirāji ñna.

²⁶ Adi macārucūro gaye rētaroti tūoīa güirā, ūsi jedirā yirāji masa. Ñocōa cūni quedicoarā yirāji.

²⁷ Ito yicōri yū Masa Rījorūre tirā yirāji masa. Ide buerina wadigū yigūja yū. Dios ĩ rotirisena queno ruyugū yigūja yū, masa ñna tija.

²⁸ Iti ito bajiro rētarō wado yiroca wanū oca sēocōri ti mūorā yirāji mūa. Yoari mejeti masogū yiguīji Dios mūare, yiyijū Jesús masare.

²⁹ Gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyijū Jesús ñnare:

—Higueragūre tūoīate mūa.

³⁰ Itigū jū buja ticōri, “Jabeto rūya cūma ejaroto”, yi ti masia mūa.

³¹ Iti bajiroti, jījū yū gotirise bajiro iti rētaja ticōri, “Jabeto rūya ĩre tūorūnūrāre Dios ĩ miojuroto”, yi masirā yirāji mūa, yiyijū Jesús ñnare.

³² 'Riti m̄are gotia ȳ. Adi mac̄ar̄c̄uro ḡana ña goda jediroto rioj̄a, ȳ b̄siro bajiroti r̄etaro yiroja.

³³ Adi sita mac̄ar̄c̄uro c̄uni jedicoaro yiroja. Ito bajibojarocati ȳ ya ocama jedibeto yiroja. Ȳ gotiado bajiroti r̄etaro yiroja, yiyij̄ Jesús ñare.

³⁴ 'Queno t̄oĩaña m̄a. Basa gaye riti t̄oĩa r̄etoc̄u yibeja. Ito yic̄ori mec̄ubeja. Ito yic̄ori adi mac̄ar̄c̄uro gaye riti t̄oĩabeja. Iti gaye riti m̄a t̄oĩaja, ȳ t̄di ejari r̄m̄a mano ɰcarã yirãji m̄a. Ñac̄mena yirãji m̄a.

³⁵ Adi mac̄ar̄c̄uro ḡana jeyaro ȳ t̄di ejari r̄m̄a mano ɰcarã yirãji. Ȳ t̄di ejari r̄m̄a yare bocati ñamena yirãji ña. Ito bajiri mano ɰcarã yirãji ña.

³⁶ Ñare bajiro bajibeja m̄ama. Queno ña yucãña m̄a, ȳ ejaroto rioj̄a. Ija iti r̄etaroti gayere m̄are r̄etame yirona Diore b̄sitĩñasotiba m̄a. Ito yic̄ori ȳ Masa R̄jor̄a riojo m̄a ña masitoni Diore b̄sitĩñasotiba m̄a, yiyij̄ Jesús ñare.

³⁷ Co r̄m̄a r̄yabeto minijuara wij̄ masare Dios oca gotisotiyij̄ Jesús. Ito yic̄ori ñamij̄a Olivos wame c̄tiri t̄riaaj̄ caniḡ wasotiyij̄ ñ.

³⁸ Co r̄m̄a r̄yabeto busuri j̄j̄ ejasotiyij̄arã masa ñ b̄sirisere t̄orona.

22

¿No yic̄ori Jesure ñiar̄jati mani? ña yi t̄oĩare gaye

(Mt 26.1-5,14-16; Mr 14.1-2,10-11; Jn 11.45-53)

¹ Iti r̄m̄ariti c̄õña wayij̄ naju wadarise ɰco w̄oya mani bare basa. Gaje Pascua wame c̄tiyij̄ iti basa.

² Jesure siarona, ¿no bajiro yicōri sīarujati mani? yi tūōlayijarā paia ujarā, ito yicōri judio masa rotirise riasori masa. Īre sīa āmobjarāti masajūare tūo gūiyijarā ĩna.

³ Iti rūmūriti Judas Iscariotere rūmūa ujū Satanás wame cūtigū quedi sājayijū. Judas űayijū jūa gūbojeno űagū Jesús rāca riasotigū.

⁴ Paia ujarā ito yicōri minijuara wi ujarāre cūni būsigu wayijū ĩ. ¿No bajiro mūare Jesure gotigati yū? yirocū, ĩnare būsigu wayijū ĩ.

⁵ Ito ĩ yija tūocōri, wanūyijarā ĩna. Ito bajiri, “Mūre niyeru ĩsiana gūa”, yiyijarā ĩna Judasre.

⁶ ĩna ito yija tūocōri, űaro bajiroti cūdiyijū ĩ. “¿Nocāta masa mano ĩnare ĩogū yigūjada yū?” yi tūoĩa űayijū ĩ.

Jesús ĩ basū sare gaye

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Ito yija naju wadarise uco wūoya mani bare basa ejayijū. Iti rūmū Pascua űaroca Diore rācūbūorā oveja macū sīacōri ĩna soera rūmū űayijū.

⁸ Ito bajiri Pedro, Juanre ado bajiro gotiyijū Jesús ĩnare:

—Mani Pascua basa mani baroti quenotēña, yiyijū Jesús ĩnare.

⁹ Ito ĩ yija tūocōri, ĩre seniĩayijarā ĩna:

—¿Noju gūa quenore āmoati mū? yiyijarā ĩna.

¹⁰ Ado bajiro ĩnare cūdiyijū Jesús:

—Cūtoju mūa ejaja ide gōna wacūre ti būjarā yirāji mūa. Ito bajiri ĩre sūya warā yirāji mūa. ĩ bero wacōri ĩ sājari wijū ejaba mūa.

11 Iti wi ujure ado bajiro gotiba m̄ua. “¿Di s̄oa ñati yu riasorã rãca Pascua basa baroti s̄oa?” yimi mani Uju, yi gotiba ãre.

12 Ito bajiro m̄ua yija tuocõri, co tuti weca ñari s̄oa, jaja s̄oa, quenocãra s̄oa m̄uare gotigu yiguñji. M̄uare ã gotija bero iti s̄oaju bare menima m̄ua, yiyiju Jesús ãnare.

13 Ito ã yija tuocõri, wayijarã ãna. Itoju ejacõri ã gotiado bajiroti bujayijarã ãna. Ito yicõri bare meniyijarã Pascua basa ñaroca ãna baroti.

14 Bare t̄jaroca Jesús ã rãca riasotirã rãca bare jeoado tu rujiyarã ãna.

15 Ito yija ado bajiro ãnare gotiyiju Jesús:

—Yure ãna s̄iaroto riojuã adi Pascua basa m̄ua rãca basusarocu ruje tuoñacu yu.

16 Itire m̄ucana t̄adi m̄ua rãca babicu yiguja yu, Dios rotiroju ãre tuorũnãrãre ã miojuroto riojuã, yiyiju Jesús ãnare.

17 ã ito yija bero rujatẽro ãmi rucocõri, “Queno ya Dios m̄u”, yiyiju ã. Ito yicõri ãnare ado bajiro yiyiju Jesús:

—Ãmo adi m̄uamasiti bato idiya.

18 Dios rotiroju ãre tuorũnãrãre ã miojuroto riojuã, m̄ua rãca juaji uyé ide idibicuja yu, yiyiju Jesús ãnare.

19 Ito bero ã ya ãmona naju ãmi rucocõri, “Queno ya Dios m̄u”, yiyiju. Ito bero igata batocõri ado bajiro yiyiju ãnare:

—Adi ña yu ya ruju robo bajiro bajirise. M̄uare yiari goda ãsigũ yiguja yu. Ito bajiri iti bacõri yure tuoñama m̄ua, yiyiju ã ãnare.

20 Ìna baja bero ito bajiroti yiyijũ uyé ide tērona. Ado bajiro yiyijũ Ìnare:

—Yũ ya rí mũare yiari iti budija ticōri, “Riti ña Dios ì gotire. Bũcu oca jidicācōri mame oca wasoñi Dios”, yirã yirãji mũa, yiyijũ Jesús Ìnare.

21 Mũcana bũsigũ ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Gãjerã yũre Ìna ñiatoni gotirocũ ado mani rãca ñaguũji.

22 Yũ ña Masa Rĩjorũ. Dios ì ãmoro bajiroti rētaroyiroja yũre. Ito bajibojarocati masa yũre ñiatoni gotirocũ bũjato bũjagũ yiguũji, yiyijũ Jesús Ìnare.

23 Ito ì yija tũocōri, Ìnamasiti gãmeri seniñayijarã Ìna:

—¿Ñimũ ñaguũjida ñiatoni gotirocũ? yiyijarã Ìna.

¿Ñimũ ñaguũjida ñasagũ ñarocũ? yi Jesure Ìna seniñare gaye

24 Ito yija ado bajiro gãmeri tũoĩa bũsiyijarã Ìna:

—¿Ñimũ ñaguũjida mani wato rētoro ñasagũ ñarocũ? yi tũoĩayijarã Ìna.

25 Ito bajiro Ìna tũoĩaja ticōri, ado bajiro yiyijũ Jesús Ìnare:

—Adi macārũcũro gãna ɸjarã ñasarã Ìna ya moari masare rotirãji. Ito bajiri Ìna moa Ìsiri masajũa ñe gaje yire manijare, riojoti “Baũ, quena ña”, yicōrãji Ìna.

26 Mũama ito bajiro meje bajirũja. Ñasari masa mũa ña ãmoja, “Ñasarã meje ña gũa”, yi tũoĩarã yirãji mũa. Ito yicōri no rotiri masũ ña ãmogũ, mũare ì moa Ìsija quena.

27 Mũa tija ¿ñimũjũa ñati ñasari masũ ba rujigũjũa, ecari masũjũa? Yũ tũoĩaja, ba rujigũjũa ñami ñasagũ.

Ito bajiri m̄ua ʘj̄u ñabojaguti, m̄uare moa ĩsiri masu robo bajiro ado m̄ua watoj̄u ña yu, yiyij̄u Jesús ĩnare.

28 'Coji r̄uyabeto yu t̄obujaja yu r̄aca ñatĩñacu m̄ua. Ḡajer̄a yure ti tudibojarocati m̄uama yure jidic̄abiticu.

29 Yu rotirotoj̄u yure c̄ũḡũ yiguĩji Dios. Ito bajiri m̄ua c̄uni yu rotiroj̄u yu r̄aca ñar̄a yir̄aji m̄ua.

30 Yu r̄aca bar̄a yir̄aji m̄ua. Itoj̄u yu r̄aca ñar̄a ɯjar̄a ĩna rujiri cumuroj̄u rujir̄a yir̄aji m̄ua c̄uni. Ito yic̄ori Israel sita ḡana j̄ua ḡubojeno masa buturi ḡanare yu r̄aca beser̄a yir̄aji m̄ua, yiyij̄u Jesús ĩnare.

“Jesure masibea yu”, yiḡu yiḡuja m̄u, Pedrore Jesús ĩyire gaye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Gaje ado bajiro gotiyij̄u mani ʘj̄u:

—Simón t̄ooya m̄u. Trigo ajeri ĩna s̄ĩguẽ bateado bajiro m̄uare yi ãmoami r̄m̄úa ɯj̄u. M̄ure r̄acoc̄ori m̄u ɯj̄u ña ãmoguĩji Satanás wame cutiḡu.

32 Ito ĩ yi ãmobarocati m̄ure yiari Diore busisotia yu, Diore m̄u t̄oõa jidic̄abitoni. M̄ucana yure m̄u t̄or̄ũn̄u quenoja m̄u ñar̄a yure ĩna t̄or̄ũn̄u oca s̄eotoni ĩnare ejab̄aba, yiyij̄u Jesús Simón Pedrore.

33 Ito bajiro ĩ yija t̄oc̄ori, ado bajiro yiyij̄u Simón Pedro:

—Yu ʘj̄u m̄ure ĩna tubiaja, m̄ure ĩna s̄ĩaja c̄uni m̄u r̄aca warocu ñac̄a yu. M̄ure jidic̄abic̄uja yu, yiyij̄u ĩ Jesure.

34 Jesuj̄ua ado bajiro yiyij̄u Pedrore:

—Riti m̄ure gotia yu. Adi ñamiti busurij̄ua cara ĩ yujiroto rioj̄ua ɯdiaji, “Jesure masibea yu”, yiḡu yiḡuja m̄u, yiyij̄u Jesús Simón Pedrore.

Jesure ĩna s̄ĩaroti c̄õña ware gaye

35 Ito ï yija bero ado bajiro yiyijµ Jesús ï rāca riasotirāre:

—Yµ oca goti ucuroña cōacµ yµ mµare. “Niyeru sāra buju, gµboco cµni āmima”, yibiticµ yµ mµare. Ito bajiro yµ yibojarocati disejµa mµare rµyabiticµ, yiyijµ Jesús ïnare:

—Ri ya mµ, rµyabitibojacµ gµare, yiyijarā ïna Jesure.

36 ïna ito yija ado bajiro cµdiyijµ Jesús ïnare:

—Adocātamµri ïja mµare rotia yµ. No niyeru rµcogµ, niyeru sāra buju rµcogµ cµni āmi waja quena. Sarera jāi rµcobicµ ï ya camisa ïsicōri wasoa āmija quena.

37 “Ñeñaro yirāre ïna sīado bajiro sīarā yirāji ïre”, yi gotia Dios oca yµre rētaroti gaye. Ito bajiroti rētaro yiroja iti, yiyijµ Jesús ïnare.

38 Ito ï yija tµocōri:

—Gµa Hjµ ado ña jµa jāi sarera jāiri, yiyijarā ïre.

—Itocō ñajaro maji, yiyijµ Jesús ïnare.

Getsemaní wame cµtiri wesejµ Jesús ï Diore rµcµbµore gaye

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

39 Ito ï yija bero ï yisotiro bajiro yigµ Olivos wame cµtiri tµriajµ wayijµ ï. Ito bajiri ï rāca riasotirā ïre sµya wayijarā.

40 Diore ï bµsisotirojµ ejacōri ado bajiro gotiyijµ Jesús ïnare:

—Diore seniña mµa ñeñaro yibe yirona, yiyijµ Jesús ïnare.

41 Ito yicōri ïnare cūcōri gūtagā rea ñucaja quedirocō wayijµ Jesús. Ito yicōri ñini rūjūcōri Diore bµsiyijµ Jesús.

42 Ado bajiro yiyijũ ã Diore:

—Cuna mũ ãmoja ija yũ tũbũjaroti gaye camotaya. Ito bajibojarocati yũ ãmoro bajiro meje mũ yija quena. Mũ ãmoro bajirojũa mũ yija quena, yiyijũ Jesũs Diore.

43 Ito ã yija bero sũgũ ángel ãre goañocõri ã oca sũoroca yiyijũ.

44 Bũto tũoĩa oca jaicõri tũbũjayijũ ã. Ito yicõri bũto oca sũocõri Diore bũsiyijũ. Bũto oca sũocõri ã bũsiroca riti asi budirise bajiro rĩ budiyijũ ãre.

45 Diore bũsi tũogũ wũmũ rũgũcõri mũcana ã rãca riasotirã tũ wayijũ ã. ãna tũ ejacõri tiyijũ ã. Bũto tũoĩa oca jaicõri caniana ñayijarã ãna.

46 Ito yija ado bajiro yiyijũ ã:

—¿No yija caniati mũa? Diore seniña mũa ñeñaro yibe yirona, yiyijũ Jesũs ãnare.

Jesure ãna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Jesũs ã bũsiroca riti, masa jãjarã ejayijarã. ãnare ũmatã wacũ Jesũs tũ eja rũgũyijũ Judas wame cũtigũ. ã ñayijũ Jesũs rãca riasotigorũ jũa gũbojeno ñarã rãca ñagorũ. Jesũs tũ ejacõri wayugajũ muwãcõri usuyijũ ãre.

48 ã ito yija ado bajiro yiyijũ Jesũs ãre:

—Judas, yũ ña Masa Rĩjorũ. ¿Gãjerã yũre ñiatoni yũre usu ãoati mũ? yiyijũ Jesũs ãre.

49 Ito gãna Jesũs rãca ñarã, iti ito bajija ticõri, ado bajiro seniñayijarã Jesure:

—¿Gũa Hũ sarera jãina ãnare gãmeri jarũjabeari mani? yiyijarã ãna.

50 Ìna rãca gagu sīgũ paia ujure moa Ìsiri masure riojocaduja gãmoru jatayiju.

51 Ito bajiro Ì yija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús:
—Ito muu yirise itocõ jidicãña, yiyiju Jesús.

Ito bajiri gãmoru moaãacõri Ìre yisioyiju Jesús.

52 Ito yicõri Ìre ãmi warona paia ujarã, minijuara wi ujarã ito yicõri judio masa bucuãre cuni, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Riniri masu meje ña yu. ¿No yirã yure ãmirona sarera jãiri rucocõri, yucu rucocõri ejati muu?

53 Co gumu ruayabeto minijuara wiju yu ñaja yure ñiabiticu muu. Adocãta rúmua uju Ì ãmoru bajiro, bajiro yiroja. Ito bajiri Ìre cudirã muu ãmoru bajiro ya muu, yiyiju Jesús Ìnare.

Jesure masibea yu, Pedro Ì yire gaye

(Mt 26.57-58,69-75; Mr 14.53-54,66-72; Jn 18.12-18,25-27)

54 Ito Ì yija bero paia uju ya wiju Ìre ãmi wayijarã Ìna. Pedro sõ busaju suyayiju.

55 Paia uju ya wi soje riojo jea riocõri sũma rujijijarã ito gãna. Pedro Ìna tu ejacõri Ìna wato jea sũma rujijiju Ì cuni.

56 Sīgõ iti wi moari maso Ì sũma rujija ticõri, Ìre riti tiyijo. Ito yicõri ado bajiro yiyijo iso:

—Ãni cuni Jesús rãca gagu ñami, yiyijo iso.

57 Ito bajiro iso yija tuocõri, goti ãmobisiju Pedro.

—Ìre masibea yu, yiyiju Ì isore.

58 Ito bero yoa busari gãji Ìre ticõri ado bajiro yiyiju:

—Jesús rãca gaguti ña mu cuni yiyiju Ì Pedroro.

Ito Ì yija tuocõri:

—Buguti ya mu. Meje ña yuama, yiyiju Pedro.

59 Coji cõre berocõ gãji, ado bajiro ãre yisayijũ:

—Riti ya yũ, Jesús rãca gaguti ñami ãni. Galilea gaguti ñami ã. Ito bajiroti busiami, yiyijũ ã gãjerãre.

60 Ito bajiro ã yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Pedro:

—Mũ busirisere masibea yũ, yiyijũ Pedro.

Ito bajiro ã busiroca riti cara yujicoayijũ ãja.

61 Ito ã bajiroca riti mani Ujũ jũda tiyijũ Pedrorre.

Ito ã yija ticõri, mani Ujũ ã gotire tũoãa bũjayijũ Pedro. Cara ã yujiroto riojũa uãdiaji, “Jesure masibea yũ”, yigũ yigũja mũ, Jesús ã yire gaye tũoãa bũjayijũ Pedro.

62 Ito bajiri gajero bũsa wacõri bũto tũoãa otiyijũ Pedro.

Jesure ãna aja tudire gaye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

63 Jesure ñiacõri ãre coderi masa aja tudiyijarã. Ito yicõri ãre jayijarã.

64 ã ya cajea moabiacõri ã ya riojũ jayijarã ãna. Ito yicõri ado bajiro seniãayijarã ãna ãre.

—Queno tũoãagũ mũ ñaja, “ã yure jami”, yi masigũja mũ, yiyijarã ãna ãre.

65 Gaje jaje ãre aja tudiyijarã ãna.

Ujarã ñasarã, “Seti ña mũre”, Jesure ãna yire gaye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

66 Gaje rũmũ busuri, judio masa bũcũrã, paia ujarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cãni, minijuayijarã. Minijuacõri Jesure ujarã ñasarã riojo ãmi wayijarã ãna. Ito ejacõri ãre seniãayijarã ãna:

67 —¿Mũti ñati Cristo Dios ã cõaru? yiyijarã ãna Jesure.

—“Íti ña yu”, yu yibojaja cuni tuomena yirãji mua yure.

⁶⁸ Mhare yu seniãbojaja cuni cudimena yirãji mua. Ito yicõri yure jidicãmena yirãji mua.

⁶⁹ Jane adi rumuna rëtoro masigũ Dios ya riojocaduja rucuboraju rujigu yiguja yu. Yu ña Masa Rïjoru, yiyiju Jesús ñare.

⁷⁰ Ito bajiro ï yija tuocõri, ado bajiro seniã jediyijarã ña:

—¿Dios Macu mu ñarise riti ñati? yiyijarã.

—Íti ña yu. Mua yiro bajiroti baja, yiyiju Jesús ñare.

⁷¹ Ito bajiro ï yija tuocõri:

—“Íti ñami ñeñaro busigu”, gãjerã ña yire amobea ñja. Manimasiti ï busija tuo man, yiyijarã ña.

23

Pilato taju Jesure ña ãmi ejare gaye (Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ito yija Pilato riojo Jesure ãmi wa jediyijarã ña.

² Uju riojo ãmi ejacõri, “Ãni ñami seti cutigu”, yirona busisoyijarã ña:

—Ãni ñami gua masa ricati riti tuoïaroca yigu. Ito bajiri ado bajiro yiqui ï gua masare. “Roma gagu ujare ï rotiro bajiro niyeru isibitiraja mhare”, yiqui ãni. Ito yicõri, “Yuti ña Cristo Dios ï cõaru mua ujã”, yiqui ï, yiyijarã ña Pilatore gotirã.

³ Ña ito yijare ado bajiro seniãyiju Pilato Jesure:

—¿Judio masa uju ñati mu? yiyiju ï Jesure.

—Au ïti ña yu. Mu yiro bajiroti baja, yiyiju Jesús.

⁴ Ito ï yija tuocõri, paia ujarã, masare cuni ado bajiro yiyiju Pilato.

—Yu tija ñejuu seti ma ãnire, yiyiju Pilato ñnare.

⁵ Ito ñ yibojarocati ñre seti ñsasmeti, yi busiyijarã ñna:

—Ñ riasorise tuocõri, sīgũ bajiro meje tuoĩama Judea sita gãna ñja. Galileaju cajero riasosuoñi ñ. Ito bajiro riaso wadicõri adojũ ejami ñ, yiyijarã ñna.

Herodes tũju Jesure ñna ãmi ejare gaye

⁶ ñna ito yija tuocõri:

—¿Galilea gagũ ñnati ãni? yi seniñayiju Pilato ñnare.

⁷ —Galilea gagũti ñnami ñ, yiyijarã ñna.

Ñna ito yija tuocõri:

—Adi rumuriti ejami Galilea gagũ ujũ Herodes wame cutigu. Ito bajiri ñ tu ãmi wasa mua, yiyiju Pilato ñnare.

⁸ Jesús rãca ñna ejaja ticõri, bũto wanayiju Herodes. Yoari ñ oca tuocõri ruje ñre ti ãmoyiju Herodes. Tiyamani Jesús ñ yija ti ãmoyiju Herodes.

⁹ Jesure ticõri jaje ñre seniñabojayiju ñ. Ito bajibojarocati Jesús coji cudibisiju ñre.

¹⁰ Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cani ito ñayijarã. “Seti ñsacõa ñre”, yiyijarã ñna.

¹¹ Ito yija bero, Herodes ñ ya surara rãca Jesure aja tudiyijarã ñna. ñre tudisarã ñnarã ujarã mesa ñna sãñarise ñre sãyijarã ñna, ñre aja tudirã. Ito bajiro ñna yija bero mucana tũdi Jesure Pilato tũju cõayiju Herodes.

¹² Ito bajiro ñna yira rumuti Herodes Pilato rãca queno gãmeri baba cutiyijarã ñna ñja. Ito bajiro ñna bajiroto riojuu bũto gãmeri ti tudirã ñayijarã ñna maji.

Jesure sãruja mani, ñna yire gaye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

13 Mucana Jesure ñna ãmi ejaja ticõri, paia ujarã ñasarã ujarã, ito yicõri masare cuni miojuyijũ Pilato.

14 Ado bajiro yiyijũ ã:

—Gua masare sīgũre bajiro gua tuoĩaroca yibeami ãni”, yirona yũre ãmi ejacu mua. ãnire, “¿Riti mũre seti ñati?” yirocu seniĩabojacu yũ, mua tiro riojo. Ito bajibojarocati, “Ĩre seti ña”, mua yibojarocati disejũ seti ma ĩre yũ tija.

15 Ito yicõri, Herodes cuni, “Iti seti ña ĩre”, yi masibisĩĩ cuni. Ito bajiri, “Iti seti ña ĩre”, yi masibiti wacu guajũare jũdacõãni ĩ. “Ito bajiro seti cutiami ãni”, yi masibea mani. Ito bajiri ĩre sĩado ma mani.

16 ĩre baje rotigũ yũ yũ. Ito yicõri ĩre bucõacũja yũ, yiyijũ Pilato.

17 Pascua basa ñaroca, “ãnire mũ bucõare ãmoa gua”, masa ñna yigũreti bucõasotiyijũ Pilato. Ito bajiri ado bajiro ñnare seniĩayijũ ã:

18 “¿Ñimũjũare yũ bucõare ãmoati mua?” ĩ yiroca masajũ ado bajiro awasã busiyijarã:

—Sĩacõña ãni ãmũgũre. Ito yicõri, Barrabás wame cutigũre jidicãña, yi awasãyijarã ñna.

19 Cũto gãnare oca menicõri sĩari masũ ĩ ñajare ñna tubiarũ ñayijũ Barrabás.

20 Jesujũare jidicã ãmobjayijũ Pilato. Ito bajiri mucana masare busibojayijũ.

21 Ito bajiro ĩ busibojarocati bũto busa awasãyijarã ñna:

—Sĩacõrũja ĩre. Sĩacõrũja ĩre, yiyijarã ñna.

22 Mucana tũdi udiaji busigũ ado bajiro yiyijũ Pilato ñnare:

—¿Ñeoni ñeñaro yicati ãni? Y_u tija, “Itina go-dar_ujami ĩ”, yi masíbea y_u ĩre. Ito bajiri ĩre bajecōri jidicāc_uja y_u, yibojayij_u ĩ masare.

²³ B_uto awasā b_usirā, “Yuc_utēoj_u ĩre jaju sīañā”, yiyijarā ĩna. B_uto masa ĩna awasāja, paia _ujarā ĩna awasāja t_uocōri, “Īna ãmoro bajiroti yijaro no c_uni”, yi t_uoīayij_u Pilato.

²⁴ Ito bajiri, “Īna ãmoro bajiroti yic_uja no c_uni”, yi t_uoīayij_u Pilato ĩja.

²⁵ Ito bajiro t_uoīacōri, masare oca menicōri sīari masare bucōayij_u Pilato. Ito yicōri Jesure ĩnare ĩsiyij_u Pilato, ĩna ãmoro bajiro ĩna yitoni.

*Yuc_utēoj_u Jesure ĩna jaju sīare gaye
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)*

²⁶ Ito bajiri Jesure yuc_utēoj_u jaju sīarona ĩre ãmi wayijarā ĩna. Ito bajiro ĩna waroca Cirene gag_u Simón wame cutig_u joaj_u wadicōri ejayij_u. ĩre ti b_ujacōri yuc_utēo ĩre gaja rotiyijarā surara. Ito bajiri Jesús bero yuc_utēo gaja s_uyayij_u ĩ.

²⁷ Masa jājarā ĩ bero s_uya wayijarā. Ito yicōri romia jājarā awasā otiyijarā ĩre t_uo mairā.

²⁸ Ito bajiro ĩna otiroca ĩnare j_uda ticōri ado bajiro yiyij_u Jesús:

—Jerusalén gāna romia y_ure otibesa m_ua. M_uamasiti, ito yicōri m_ua rīare rētarotire t_uoīa otiya m_ua.

²⁹ Ado bajiro yirā yirāji masa b_uto ĩna tōb_ujarari r_um_u: “Romia rīa mana queno wan_u quenama ĩna. Ito yicōri rīa r_ucomena, ũj_umena c_uni wan_uama ĩna”, yirā yirāji masa.

³⁰ G_uare Dios tibe yirona ado bajiro yirā yirāji masa: “G_ua joe juja biaya”, yirā yirāji gāta

yucurire. Ito yicōri, “Guare òjea biaya”, yirã yirãji turiare.

³¹ Yujure tōbujaroca ñna yija, yu rēto busaro mua tōbujaroca yirã yirãji ñna, yiyijũ Jesús romiare jada ticōri.

³² Ñeñaro yi jairã jũarãre ãmi wayijarã Jesús rãcati ñnare jaju sãrona.

³³ Calavera wame cutirijũ ejacōri Jesure jajuyijarã ñna. Ito yicōri ñ rãca gãna jũarãre cuni, sīgũ Jesús ya riojocaduja, ito yicōri gãji ñ ya gãcodujare jajuyijarã ñna cōtoni.

³⁴ Ñre ñna jajuroca ado bajiro yiyijũ Jesús Diore:

—Cuna, yure ñna ñeñaro yirisere ñnare ãcabojoya, “Buto ñeñaro ya mani”, yi masibeamasurara, yiyijũ Jesús Diore.

“¿Jesús ñ sãñagorere ñimujua bujagu yiguñjida?” yirona gũta ajeri rea ajeyijarã surara.

³⁵ Ito bajiro yi ajecōri ñ ya yutabujuri gãmeri batoyijarã ñna ñja. Ñ godaroca jãjarã masa ti ñayijarã ñre. Ito ñnarã ujarã Jesure aja tudiyijarã. Ado bajiro aja tudiyijarã ñna:

—Gãjerãreama masoñi ñ. Riti Cristo Dios cõaru ñ ñaja ñmasiti masogũ yiguñji, yi aja tudiyijarã ñna.

³⁶ Surara cuni ito ñnarã, ito bajiroti ñre aja tudiyijarã. Ñ tu eja rãgũcōri uyé ide sũerise ñre iobojayijarã ñna.

³⁷ Ito yicōri ado bajiro yiyijarã ñna:

—Riti judio masa ujũ mu ñaja, mamasiti masogũ yigujã mu, yiyijarã ñna.

³⁸ Jesús ya rijoga weca udiãji gaye oca ucare wãñayijũ. Griego, Latín, Hebreo ocana cuni ucare

ado bajiro ñayijũ: “Ñani ñami judio masa ɯjũ”, yi busiyijũ iti ñna ucare.

³⁹ Sīgũ ñeñaro yi jaigũ ï rãca godarocũ ado bajiro yiyijũ:

—Riti Cristo mũ ñaja mũmasiti masoña. Ito yicõri gũare cuni masoña mũ, yi aja tudiyijũ ïre.

⁴⁰ Gãji gaje dũja gagũ Jesús rãca godarocũ, ado bajiro yiyijũ Jesure aja tudigũjũare:

—¿Diore güire mati mũre? Mani ñeñaro yirise waja godarã ya mani.

⁴¹ Ñeñaro yicũ mani. Ito bajiri iti waja quena-beto tõbũjarã ya mani. Mani ñeñaro yiado bajiroti itire waja yirã ya mani. Ito bajibojarocati ãniamã ñeñaro yibicũ ñabojaguti mani rãca godagũ yiguñji, yiyijũ ï Jesure aja tudigũre.

⁴² Ito yija Jesure ado bajiro yiyijũ ï:

—Mũ rotirojũ ejacõri mũre tũorũnrũre mũ mio-jusũoja yũre ãcabojabeja, yiyijũ ï Jesure.

⁴³ Ito bajiro ï yija tũocõri:

—Jane adi rũmũti ñe ñeñarise manojũ yũ rãca ñagũ yigũja mũ, ado yũ yirise riti mũre gotia yũ, yiyijũ Jesús ïre.

Jesús ï ɯsi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Ito bajiro iti baji ñaroca ãmũã gũdarecocõ tũjayijũ. Ito yija bero macãrucũro ñarocõti rãiooayijũ. Yucũ weca ãmacañi tũjarocacõ rãitũayijũ.

⁴⁵ ãmacañi ãmũã gagũ cuni busubisijũ. Ito yicõri minijuara wi yobiado saya webũtiro gũdarecona ñigãyijũ.

⁴⁶ Ito bajiroca Jesús ado bajiro awasãyijũ:

—Cuna, yu ya Usi ãmiña mu ñja, yiyiju Jesús Diore. Ito yi tlogũti usi jedicoayiju.

⁴⁷ Surara uju Roma gagu ito bajiro iti rētaja ticōri, Diore rucubuo busiyiju:

—Riti seti manibojañi ãni, yiyiju surara uju.

⁴⁸ Masa ito ti ñana ito bajiro iti rētaja ticōri, bojori bujarã ñna ya usi riojo jatu wayijarã.

⁴⁹ Jesús rãca baba cutigoana Galilea gãna romia ñre saya wana cuni sō busaju ti rügōyijarã ñna, ito iti bajijare.

Jesure ñna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Sīgũ ñayiju ĩ yiro bajiroti queno yigu. José wame cutigu ñayiju ĩ. Judea sitaju Arimatea wame cutiri cutojũ gagũ ñayiju ĩ. Judio masa ujarã ñasari masa rãca gagũ ñayiju ĩ.

⁵¹ “Ñre tuorãnurãre ĩ rotiroju miojugũ yiguĩji Dios”, yi tuoña yugu ñayiju ĩ. Ito bajiri ujarã ñasarã ñna yirisere queno ñna robo tuoñabisiju ĩ.

⁵² Ito bajiri Pilatore busirocũ wayiju ĩ. Itoju ejacōri Jesús ya rujure seniyiju ĩ.

⁵³ “Bau”, ĩ yija tuocōri, Jesús ya rujure yucutēojũ ñagũre rujiogũ wayiju ĩ. Ñre rujiocōri saya botirona ñre gũmayiju. Ito yicōri gũta tariaju ñna goje meni-adoju Jesús ya rujure cūyiju ĩ. Yujeñaña mani goje ñayiju iti goje.

⁵⁴ Tujacãra rãmũ riojũ ñna queno yuri rãmũ ñayiju José Jesure ĩ yujera rãmũ. Ito bajiri jabetoti rayayiju tujacãra rãmũ iti busuroto.

⁵⁵ Cajero Galilea gãna romia Jesure saya wadi-ana gũta gojeju ñre ñna cūja, “¿Ado bajiro cūati ñna?” yi tiyijarã ñna.

56 Ìna cūja bero wiju t̃adi wayijarã ìna. Wiju t̃adi ejacõri queno s̃atirise, ito yicõri ruj̃u ture gaye quenoyijarã ìna. Ito yija judio masa ìna rotiado bajiroti tujacãra rumu ñacõayijarã ìna.

24

Jesús ì t̃adi catire gaye
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Tujacãra rumu bero busuri j̃ij̃u t̃adi tirã wayijarã ìna. S̃atirise ruj̃u ìna turotire ìna moa quenorere ãmi wayijarã ìna. Gãjerã romia cuni ìna rãca wayijarã.

² Itoju ejacõri ìna tija gũta goje biado gajeroju iti cū ñaja tiyijarã ìna.

³ Ito bajija ticõri, sãjayijarã ìna. Sãjacõri mani Uju ya ruj̃ure ti bujabisijarã ìna.

⁴ Ito bajija ticõri, ucayijarã ìna. Ito yicõri, “Ito yir̃aja manire”, yi masibisijarã ìna. Ito bajiro ìna baji ñaroca ãmuu jãarã ìna t̃u r̃ugõja tiyijarã. Saya yorise sãñarã ñayijarã ìna.

⁵ Ìnare güirã jacaju muqueayijarã ìna. Ito bajiro ìna güija ticõri, ado bajiro yiyijarã ìna ãmuu:

—¿No yija ì catibojaroti godanare ìna yujeroju ãmati muu?

⁶ Mami ì adoju. Catigu ñami ì. Mucana t̃adi catiru ñami ì. Galilea ñagũ muare ì busire tuoiate muu. Ado bajiro muare gotiñi ì:

⁷ “Yu Masa R̃ijorure ñeñaro yirã yure ñiacõri yu t̃obujaroca yirã yirãji ìna. Ito yicõri yure yucateõju s̃iarã yirãji ìna. Ito bajiro ìna yibojarocati mucana udia rumu bero catigu yiguja yu”, yi gotiñi Jesús muare, yiyijarã ìna romiare.

8 Ito bajiro ñna yija tʉocõri, Jesús ï busire gaye tʉoña bujayijarã ñna.

9 Ito yija bero iti tʉo tʉdi wacõri Jesús rãca riasotigoana coga gubojeno ñarã, ito yicõri ito ñarãre cuni jeyaro ñna tigorere gotiyijarã ñna.

10 Ñna romia Jesús rãca riasotigoanare oca ãmi wana ñayijarã María Magdalena, Juana, María Santiago jaco cuni. Ito yicõri gãjerã romia cuni ñayijarã iti oca gotiana.

11 Ito bajiro romia gotija tʉocõri, “Burãti yama”, yi tʉoñayijarã Jesús rãca riasotigoana. Ito bajiri ñnare tʉorũnubisijarã ñna.

12 Ito bajibojarocati Pedroama ũmaquedi wacõri masari cuma tigũ wayijũ. Ito totijũ ï tija gũmado riti gajerojũ iti cũ ñaja tiyijũ ï. Ito bajija ti mcacõri ï ya wijũ tʉdi wayijũ ï.

*Jũarã ï rãca riasotigoanare Jesús ï goãore gaye
(Mr 16.12-13)*

13 Iti rũmũ riti jũarã Jesús rãca riasotigoana Emaús wame cutiri cutojũ wasũoyijarã. Jerusalén sõjũa once kilómetrocõ ñayijũ Emaús cuto.

14 Jeyaro ñna tigoire gaye warãti busi wayijarã ñna.

15 Ito bajiro ñna tʉoña busi waroca Jesuti mũcana ñna tʉ ejacõri ñna rãca wayijũ.

16 Ñre tigoana ñabojarãti “Jesuti ñami ï”, yi masibisijarã ñna.

17 Ito bajiro ñna waroca Jesús ado bajiro ñnare seniñayijũ:

—¿Ma warã ñe gaye tʉoña busiati mũa? Ito yicõri, ¿no yija bojori bujati mũa? yiyijũ Jesús ñnare.

18 Ito ï yija tʉocõri, Cleofas wame cutigũ, ado bajiro cudiyijũ:

—Masa jeyaro Jerusalénju rêtare gayere masiama ñna. ¿No yija Jerusalénju ñaru ñabojaguti itire masibeati ma? yiyijũ ã Jesure.

¹⁹ Ito bajiro ã yija tũocõri:

—¿Ñe rêtacati? yiyijũ Jesús.

Ito ã yija ado bajiro yiyijarã ñna Jesure:

—¿Jesús Nazaret gagure rêtare masibeati ma? Ado bajiro bajaia iti. Diore goti ãsiri masa ñaqui ã. Jaje tiyamani yiqui ã. Ito yicõri Dios ã masirisena masare riasoqui ã. Dios cani ãre rucubũõni.

²⁰ Paia ujarã, gua ujarã cani ãre sãa rotirã gãjerãre ãsicã ñna. Ito yicõri yucutẽojũ ãre sãa roticã ñna.

²¹ “Ï ñagũ yiguji gua masa Israel gãna ujũ. Guare masorocũ ñaguji ã”, yi tũõĩabojacũ gua. Ito bajibojarocati udia rumũ tũja ãre ñna sãaja bero.

²² Jijũ gua rãca gãna romia masari cuma tirã wabojana. Ñe manoti ti ejayijarã ñna. Ito bajiri guare ñna goti tũdi ejajare ucabũ gua.

²³ Gua tũ ejacõri ado bajiro goticã ñna: “Dios ñaro gãna ángel mesare jũarã tibũ gua. ‘Mami Jesús. Catigũ ñami’, yi gotima ñna guare”, yi goti tũdi ejacã guare romia.

²⁴ Gua rãca gãna coriarã wacõri masari cuma tirã ejañi. Ito bajiri romia ñna gotiado bajiroti ti ejayijarã ñna. Itoju Jesure ti bajabisijarã ñna cani, yiyijarã ñna Jesure.

²⁵ Ñna ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

—Queno tũõĩa masimena ña mũa maji. Ito bajicõri, Diore goti ãsiri masa ñna gotija tũorã ñabojarãti ã ocare tũorũnu jeobea mũa maji.

²⁶ Yũre tũõĩa yurã ado bajiro yi ucayoñi Diore goti ãsiri masa: “Dios ã ñaroju ã ejaroto riojũa

tõbujagũ yiguĩji Cristo Dios ï cõarũ”, yi ucayoñi Diore goti ïsiri masa, yiyijũ Jesús ïnare.

27 Ito ï yija bero Dios oca tuti ï oca gaye iti busija ïnare goti rõtobuyijũ Jesús. Cajero Moisés ï ucara tuti gaye ïnare goti rõtobuyijũ ï. Ito yicõri Diore goti ïsiri masa ïna ucare cãni goti rõtobuyijũ Jesús ïnare.

28 ïna wara cutojũ ejacõri gaje majũ riojoti rëta wacũ bajiro yiyijũ Jesús.

29 ï rëta wabe yirona ado bajiro yiyijarã ïna:

—Ado gũã rãca tujaya mũ. ïmacañi quedi sãjacoami. Rãio wato ya ïja, yiyijarã ïna Jesure.

ïna ito yija tãocõri, ïna rãca wijũ sãjayijũ Jesús ito canirocũ.

30 Bara casabo tũ ïna rujiroca naju ãmi rũcoyijũ Jesús. Ito yicõri, “Queno ya Dios mũ”, yiyijũ ï. Ito ï yija bero igata batocõri ïnare ïsiyijũ ï.

31 Ito bajiro ï yirocati ïna ya cajeari titãcãdo robo bajiro ejayijũ ïnare. Ito bajiri Jesure ti masiyijarã ïna ïja. “Jesuti ñami ãni”, ïna yirijati godacoayijũ Jesús mũcana.

32 ïna jũarã ado bajiro gãmeri busiyijarã ïna:

—Ma manire ï busi wadija queno usi quedi sãjamũ manire. Ito yicõri Dios oca tuti gaye manire ï goti rõtobuja queno usi quedi sãjamũ manire, yi gãmeri busiyijarã ïna.

33 Ito bajija bero yumenati riojoti Jerusalénjũ tũdicoayijarã ïna ïja. Jerusalénjũ ïna ejaroca coga gũbojeno Jesús rãca riasotigoana, ito yicõri ïna rãca gãna cãni minijua ñayijarã ïna.

34 ïna jũarã tũdi ejaja ticõri, ado bajiro goti bocayijarã ïna.

—Riti mɔcana mani ʋjɔ caticoañi. Simón ïmasiti ïre tiñi, yi goti bocayijarã ïna.

³⁵ Ito yija ïnajua cɔni ïna ma waroca ïnare bajire gayere gotiyijarã ïnajua cɔni mɔcana: “Ma gua waroca sīgũ suaquĩ guare. Wijɔ ejacõri naju ï bato ïsija ticõri, ‘Jesuti ñami añi’, yi ti masicɔ gua cɔni”, yi gotiyijarã ïna, ito minijua ñanare.

*Ïrãca riasotigoanare Jesús ï goãore gaye
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)*

³⁶ Ito bajiro ïna bɔsi ñarocati ïna wato goãoyijɔ Jesús mɔcana.

—Ñati mɔa. Ñe mano queno ñaña mɔa, yi ejayijɔ Jesús ïnare.

³⁷ Ito bajija ti ɔcacõri güiyijarã ïna, “Wɔjo ñaroja”, yirona.

³⁸ ïna güijare ado bajiro yiyijɔ Jesús:

—¿No yija ti ɔcati mɔa? ¿No yija, “Jesuti ñami. Jesuti ñaguñji gajea”, yi tɔoĩati mɔa?

³⁹ ʋɔ ya ãmo tiya mɔa. Ito yicõri ʋɔ ya gɔbori cɔni tiya mɔa. ʋɔti ña ʋɔ. ʋɔre queno ticõri moaĩaña mɔa. Wɔjo ñajama ʋɔ robo bajiro gõa cɔti, ri cɔti yibetoja, mɔa tija, yiyijɔ Jesús ïnare.

⁴⁰ Ito yicõri ï ya ãmori ï ya gɔbori cɔni ïnare ïoyijɔ ï.

⁴¹ Wanɔbojarãti, “Ï meje ñaguñji”, yirona ɔcayijarã ïna. Ito bajija ticõri, ado bajiro yiyijɔ Jesús ïnare:

—¿Bareoni jabeto ñacɔati mɔare? yiyijɔ Jesús ïnare.

⁴² Ito yija wai jũora cuji co cuji ïre ïsiyijarã ïna.

⁴³ Itire boca ãmicõri ïna tiro riojo bayijɔ ï.

⁴⁴ Iti bacõri ado bajiro yiyijɔ Jesús ïnare:

—Canuti yure rētacati gayere mua rāca ñagũju, “Ado bajiro rētarō yiroja yure”, yi goticācu yu mware. Ado bajiro mware yicu yu: Moisés i ucare, Diore goti isiri masa ina ucare, David ñayoru i ucarena cuni, “Ado bajiro rētarō yiroja Dios i cōarure”, yi ucañi ina. “Ina ucado bajiroti yure rētarō yiroja”, yi mware goticācu yu, yiyiju Jesús inare.

⁴⁵ Ito i yija bero Dios oca tuti gaye ina tuo masitoni inare goti rēto buyiju i.

⁴⁶ Ado bajiro yiyiju i inare:

—Cristo Dios i cōaru quenabeto tōbujacōri godagu yiguñi. Ito yicōri mwcana godana wato ñabojacōri tūdi catigu yiguñi mwcana.

⁴⁷ Iti oca masa jeyarore goti ucure ñaro wado yiroja. “Mua ñeñaro yirisere jidicāña. Ito yicōri Jesucristore tuorũnaña ñeñaro mua yirise Dios i ācabojotoni”, yi goti ucure ñaro wado yiroja. Jerusalén gānare goti tiocōri masa jeyarore goti ucure ñaro wado yiroja, yi gotia Dios oca.

⁴⁸ Ito bajiro iti rētaja tigoana ña mua.

⁴⁹ Yu Jacu i rotiado bajiroti mware Espiritu Santo queo sāgũ yiguja yu. Espiritu Santona suoriti Dios i masirise mware i queo sārōto riojua ado Jerusalénjuti ñacōaña maji, yiyiju Jesús inare.

Macārcūroju Jesús i mja ware gaye

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Ito bajiro i yija bero Betaniaju inare āmi wayiju. I ya āmori ñu mwocōri, “Mware queno yijaro Dios”, yiyiju i.

⁵¹ Ito bajiro inare i yija bero ũmacūju āmi wayiju Dios ire.

52 Buto ñre rãcãbuo wanu quenacõri Jerusalénju tãdi wayijarã ñna.

53 Ito yicõri co rumu ruyabeto rãcãbuorã Dios ya wiju minijuasotiyijarã ñna. Itocõ ñna.

Dios Oca Tuti New Testament in Macuna

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
2581ee54-739f-5595-8d44-83c638ed667b